

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	1-4
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება	
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	7
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	8
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	
1. ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგის ჯგუფი და მისი ოპერაციები	9
2. მომზადების საფუძველი	11
3. ფუნქციონირებადი საწარმო	11
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	12
6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები	33
7. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	38
8. ძირითადი საშუალებები	40
9. გუდვილი	41
10. აქტივის გამოყენების უფლება	42
11. მარაგები	42
12. გაცემული სესხები	43
13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	43
14. სხვა მოკლევადიანი აქტივები	45
15. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	45
16. სააქციო კაპიტალი	45
17. ნასესხები სახსრები	46
18. ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება	47
19. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	47
20. სახელშეკრულებო ვალდებულებები	48
21. სხვა ვალდებულებები	49
22. ელექტროენერგიის ადგილობრივი გაყიდვა და მომსახურება	50
23. სხვა შემოსავალი	52
24. შესყიდული ენერგია	52
25. მომსახურების ხარჯები	53
26. საგადასახადო ხარჯები	53
27. სხვა საოპერაციო ხარჯები	54
28. ფინანსური დანახარჯები, წმინდა	54
29. პირობითი ვალდებულებები	54
30. ფინანსური რისკის მართვა	57
31. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	62
32. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	63

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგის“ და მისი შვილობილი საწარმოების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობი ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის შესაბამისად (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (ბესსს-ის კოდექსი), და შესრულებული გვაქვს ბესსს-ის ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-7, მე-12 და მე-17 შენიშვნებზე, რომლებიც აღწერს დაკავშირებულ მხარეებთან ჯგუფის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

ჯგუფის 2022 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ჯგუფის 2021 წლის კონსოლიდირებულ მმართველობით ანგარიშგებაში, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ჯგუფის 2022 წლის კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება აუდიტორის წინამდებარე დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენი:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების გონივრულობას და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.

- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ექვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

2023 წლის 13 აპრილი

თბილისი, საქართველო

**Building a better
working world**

- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ▶ ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძველად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

2023 წლის 13 აპრილი

თბილისი, საქართველო

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათას ლარში

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	1,103,603	961,922
აქტივის გამოყენების უფლება	10	2,488	1,408
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები		61,137	50,700
გუდვილი	9	70,376	70,376
გრძელვადიანი სავაჭრო მოთხოვნები		2,657	6,241
გაცემული სესხები	12	142,766	–
სხვა არამატერიალური აქტივები		3,669	2,823
სულ გრძელვადიანი აქტივები		1,386,696	1,093,470
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	11	14,127	27,506
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	121,918	114,670
გაცემული სესხები	12	–	67,312
სხვა მოკლევადიანი აქტივები	14	1,986	2,092
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	15	61,169	23,313
სულ მოკლევადიანი აქტივები		199,200	234,893
სულ აქტივები		1,585,896	1,328,363
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	16	10,230	20,501
გაუნაწილებელი მოგება		749,170	491,973
ჯგუფის მფლობელებისთვის მიკუთვნებადი კაპიტალი		759,400	512,474
არამაკონტროლებელი წილი		633,505	493,910
სულ საკუთარი კაპიტალი		1,392,905	1,006,384
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება	18	8,755	5,016
ნასესხები სახსრები	17	–	8,466
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	21	6,134	5,667
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		14,889	19,149
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
ანარიცხები		673	429
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	19	123,131	181,676
ნასესხები სახსრები	17	8,601	79,701
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	20	33,061	30,236
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	21	12,636	10,788
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		178,102	302,830
სულ ვალდებულებები		192,991	321,979
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		1,585,896	1,328,363

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 13 აპრილს.

მიხეილ ბოცვაძე
დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2023 წლის 13 აპრილი
თბილისი, საქართველო

2023 წლის 13 აპრილი
თბილისი, საქართველო

9-63 გვ ერდ ბ ზე მოცე მული შენიშვნები წინა მდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილია

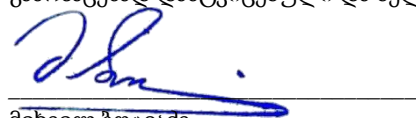
სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

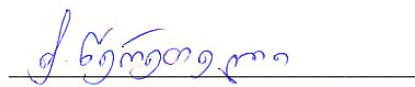
ათას ლარში

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	8	1,103,603	961,922
აქტივის გამოყენების უფლება	10	2,488	1,408
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები		61,137	50,700
გუდვილი	9	70,376	70,376
გრძელვადიანი სავაჭრო მოთხოვნები		2,657	6,241
გაცემული სესხები	12	142,766	–
სხვა არამატერიალური აქტივები		3,669	2,823
სულ გრძელვადიანი აქტივები		1,386,696	1,093,470
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	11	14,127	27,506
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	121,918	114,670
გაცემული სესხები	12	–	67,312
სხვა მოკლევადიანი აქტივები	14	1,986	2,092
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	15	61,169	23,313
სულ მოკლევადიანი აქტივები		199,200	234,893
სულ აქტივები		1,585,896	1,328,363
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	16	10,230	20,501
გაუნაწილებელი მოგება		749,170	491,973
ჯგუფის მფლობელებისთვის მიკუთვნებადი კაპიტალი		759,400	512,474
არამაკონტროლებელი წილი		633,505	493,910
სულ საკუთარი კაპიტალი		1,392,905	1,006,384
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება	18	8,755	5,016
ნასესხები სახსრები	17	–	8,466
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	21	6,134	5,667
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		14,889	19,149
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
ანარიცხები		673	429
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	19	123,131	181,676
ნასესხები სახსრები	17	8,601	79,701
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	20	33,061	30,236
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	21	12,636	10,788
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		178,102	302,830
სულ ვალდებულებები		192,991	321,979
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		1,585,896	1,328,363

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 13 აპრილს.

მიხეილ ბოცვაძე
დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე

ქრისტინე წერეთელი
ფინანსური მენეჯერი

2023 წლის 13 აპრილი
თბილისი, საქართველო

2023 წლის 13 აპრილი
თბილისი, საქართველო

9-63 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათას ლარში

	შენიშვნა	2022	2021
ამონაგები და მასთან დაკავშირებული შემოსავალი			
ელექტროენერგიის ადგილობრივი გაყიდვა	22	1,060,604	1,004,681
ელექტროენერგიის საზღვარგარეთ გაყიდვა		3,825	–
მომსახურება	22	45,811	31,918
სულ ამონაგები		1,110,240	1,036,599
სხვა შემოსავალი	23	13,395	31,636
შესყიდული ენერგია	24	(484,903)	(505,538)
მომსახურების ხარჯები	25	(18,015)	(16,578)
შრომითი დანახარჯები		(96,087)	(85,211)
კონსულტაციის გასამრჯელო	7	(16,729)	(21,510)
გახარჯული მასალები		(4,293)	(3,258)
საგადასახადო ხარჯები	26	(23,700)	(24,502)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	27	(12,899)	(23,572)
შემოსავალი ფინანსური შემოსავლის/ხარჯის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე		467,009	388,066
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი		(70,695)	(62,069)
შემოსავლები ფინანსური შემოსავლის/ხარჯისა და მოგების გადასახადის დარიცხვამდე		396,314	325,997
ფინანსური შემოსავალი	28	12,484	19,255
ფინანსური დანახარჯები	28	(13,692)	(20,802)
ფინანსური დანახარჯები, წმინდა		(1,208)	(1,547)
მოგება დაბეგვრამდე		395,106	324,450
მოგებიდან გადასახადები		–	–
წლის წმინდა მოგება		395,106	324,450
წლის სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის სრული შემოსავალი		395,106	324,450
მიკუთვნებადი შემდეგი პირებისთვის:			
მშობელი საწარმოს აქციონერები		235,803	161,918
არამაკონტროლებელი წილი		159,303	162,532

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

ათას ლარში

	ჯგუფის მფლობელებისთვის მიკუთვნებადი კაპიტალი				
	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილე- ბელი მოგება	სულ	არამაკონტრო- ლებელი წილი	სულ საკუთარი კაპიტალი
ნაშთი 2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	20,501	330,055	350,556	331,378	681,934
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	161,918	161,918	162,532	324,450
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20,501	491,973	512,474	493,910	1,006,384
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	235,803	235,803	159,303	395,106
ფინანსური გარანტიის გაცემა	–	(4,523)	(4,523)	(4,062)	(8,585)
სხვა	(10,271)	25,917	15,646	(15,646)	–
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	10,230	749,170	759,400	633,505	1,392,905

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათას ლარში

	შენიშვნა	2022	2021
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მოგება დაბეგვრამდე		395,106	324,450
კორექტირებები:			
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი		70,695	62,069
ფინანსური შემოსავალი	28	(12,484)	(19,255)
ფინანსური დანახარჯები	28	13,692	20,802
ცვლილებები ანარიცხებში		1,071	6,027
უსასყიდლოდ გადაცემული აქტივები	23	(1,538)	(1,776)
ძირითადი საშუალებების და მარაგების ჩამოწერა		1,275	4,821
მიღებული გრანტი	23	(418)	(408)
შემოსავალი დაზღვევიდან		–	(19,122)
მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების ნამეტი	23	(676)	(936)
ძირითადი საშუალებებისა და მარაგების გასვლიდან მიღებული შემოსულობა	23	(310)	(293)
მარაგების მოძველების ხარჯი	27	768	866
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		467,181	377,245
მარაგების ზრდა		(7,125)	(4,431)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაზრდა		(3,884)	(40,476)
სხვა მოკლევადიანი აქტივების შემცირება/(ზრდა)		259	(766)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების შემცირება		(44,230)	(64,213)
სახელმეკრულებო ვალდებულებების ზრდა/(შემცირება)		2,825	(11,312)
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებების ზრდა		1,118	1,860
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		(51,037)	(119,338)
მიღებული პროცენტი		1,814	1,081
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		417,958	258,988
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
არამატერიალური აქტივების და ძირითადი საშუალებებისა შეძენა		(213,439)	(156,588)
გაცემული სესხები		(80,838)	(69,039)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(294,277)	(225,627)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
აღებული სესხები	17	–	6,508
ნასესხები სახსრების დაფარვა	17	(70,012)	(16,180)
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის გადახდა		(544)	(673)
გადახდილი პროცენტი		(13,825)	(18,513)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(84,381)	(28,858)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		39,300	4,503
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	15	23,313	19,530
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(1,444)	(720)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	15	61,169	23,313

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები:

- ▶ 2022 წელს შემდეგ არაფულადი მუხლები შევიდა ძირითადი საშუალებების შესყიდვაში: 12,535 ლარი – ცვლილება ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში (2021 წ: 18,084 ლარი), 25,171 ლარი – მარაგების გადატანა ძირითადი საშუალებებიდან (2021 წ.: 4,245 ლარი). 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში საპროცენტო ხარჯის კაპიტალიზაციის თანხა 722 ლარი იყო (2021 წ.: 764 ლარი). გარდა ამისა, 10,437 ლარის წმინდა ავანსები იქნა გადახდილი ძირითად საშუალებებში 2022 წლის განმავლობაში (2021 წ.: 24,973 ლარი).
- ▶ 2021 წელს მშობელი საწარმოსგან ნასესხები სახსრები 19,232 ლარის ოდენობით (რომელიც შედგებოდა 16,905 ლარის ძირითადი თანხისა და 2,327 ლარის დარიცხული პროცენტისგან) გაიქვითა დაზღვევიდან მიღებულ შემოსავალთან, რომელიც პირდაპირ მშობელ საწარმოს გადაეხადა. დარიცხული პროცენტი მოიცავდა 116 ლარის ოდენობის, 5%-იან მოგების გადასახადს, რომელიც ფულადი სახსრებით არ არის გადახდილი.
- ▶ 2022 წელს ზაქვსის ჰესში მომხდარი ხანძრის გამო, კომპანიამ ჩამოწერა შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულება. დაზიანებული ნაწილების თვითღირებულება და დაგროვილი ცვეთა, შესაბამისად, 3,218 ლარს და 1,541 ლარს გაუტოლდა.

9-63 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

1. ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგის ჯგუფი და მისი ოპერაციები

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“ (შემდგომში „კომპანია“), რომლის საიდენტიფიკაციო ნომერია 405456082, 2021 წლის 15 აპრილს საქართველოში დარეგისტრირებული და მოქმედი კომპანიაა. მისი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმაა სააქციო საზოგადოება და დაფუძნებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია ზურაბ ანჯაფარიძის ქ. 24, 0186 თბილისი, საქართველო.

კომპანია შედის ჯგუფში, რომლის სათავეს ოფისი მდებარეობს ჩეხეთის რესპუბლიკაში და რომელიც ფლობს საქართველოს, ბულგარეთის, თურქეთის და კოლუმბიის ენერგოსექტორებში მოქმედ მრავალ საწარმოს. 2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მშობელი საწარმო, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, იყო „ენერგო-პრო ეი.ეს.“ (შემდგომში „მშობელი საწარმო“). დაფუძნებისას მშობელმა კომპანიამ სს „ენერგო-პრო ჯორჯიაში“ და სს „ეპ ჯორჯია გენერაციაში“ თავისი 49.9%-იანი წილი შეიტანა კომპანიის საწესდებო კაპიტალში და დაიტოვა დარჩენილი 50.1%. 2021 წლის 29 დეკემბერს მშობელმა საწარმომ და კომპანიამ გააფორმეს მართვის ხელშეკრულება („მართვის ხელშეკრულება“), რითაც კომპანიას გადაეცა სრული კონტროლი სს „ენერგო-პრო ჯორჯიაზე“ და სს „ეპ ჯორჯია გენერაციაზე“ 2022 წლის 31 დეკემბრამდე. ხელშეკრულება შეიცვალა და მისი ვადა გაგრძელდა 2023 წლის 31 დეკემბრამდე. მშობელი საწარმოს აქციების 100%-ს ფლობს DK Holding Investments s.r.o. ამ უკანასკნელის აქციების 100%-ის მფლობელია ბატონი იარომირ თესარი, რომელიც ამასთანავე კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა.

2021 წლის 14 მაისს კომპანიამ დააფუძნა შვილობილი საწარმო – სს „ეპ ჯორჯია მიწოდება“ მის კაპიტალში 1 ლარის ფულადი შენატანით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგი საწარმოების (შემდგომში ერთობლივად მოხსენიებული, როგორც „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ ფინანსურ ინფორმაციას:

სახელწოდება	რეგისტრაციის ქვეყანა	საკუთრების წილი		საქმიანობის ტიპი
		31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.	
სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“	საქართველო	მითითებული არ არის	მითითებული არ არის	მართვის და ადმინისტრაციული მომსახურების გაწევა შვილობილი საწარმოებისთვის
სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“	საქართველო	49.9%	49.9%	ელექტროენერგიის განაწილება
სს „ეპ ჯორჯია გენერაცია“	საქართველო	49.9%	49.9%	ელექტროენერგიის წარმოება
სს „ეპ ჯორჯია მიწოდება“	საქართველო	100%	100%	ელექტროენერგიის მიწოდება
შპს „ჯიფაუერი“	საქართველო	49.9%	49.9%	აირტურბინული ელექტროსადგური

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერგიის წარმოება ჰიდროელექტროსადგურებით („ჰესები“) და თბოელექტროსადგურებით („თესები“), გარანტირებული სიმძლავრით უზრუნველყოფა და ელექტროენერგიის განაწილება და მიწოდება საბოლოო მომხმარებლებისთვის.

კომპანია წარმოადგენს ჰოლდინგურ საწარმოს, რომლის მთავარი მიზანი არის მართვის და ადმინისტრაციული მომსახურების გაწევა შვილობილი საწარმოებისთვის და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისთვის ფიქსირებული საზღაურის სანაცვლოდ.

1. ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგის ჯგუფი და მისი ოპერაციები (გაგრძელება)

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ 2006 წლის 31 ივლისს საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანიაა. სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ ძირითადი საქმიანობა ელექტროენერგიის განაწილებაა. საქართველოში ელექტროენერგიის მიწოდება იყო განაწილების ბიზნესის ნაწილი, სანამ სამართლებრივი განცალკევება შევიდოდა ძალაში 2021 წლის 1 ივლისს „განაწილებელი სისტემის ოპერატორის განცალკევების წესების“ თანახმად. ამ თარიღამდე მიწოდების საქმიანობას ახორციელებდა სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“. განაწილებისა და მიწოდების საქმიანობების სამართლებრივი განცალკევების მოთხოვნის გამო, სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ მოითხოვა და მიიღო ახალი განაწილების ლიცენზია, რომელიც ამოქმედდა 2021 წლის 1 ივლისიდან განუსაზღვრელი ვადით. 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ მოქმედებს თავისი ლიცენზიით განსაზღვრული ტერიტორიის ფარგლებში, რაც მთლიანად მოიცავს საქართველოს, გარდა დედაქალაქ თბილისისა და რეგიონებისა, რომლებსაც დროებით არ აკონტროლებს საქართველოს მთავრობა. იგი თავისი ელექტროგანაწილებელი ქსელით ემსახურება 1.3 მილიონზე მეტ მომხმარებელს.

სს „ეპ ჯორჯია მიწოდება“ საქართველოში 2021 წლის 14 მაისს დაფუძნებული და მოქმედი კომპანიაა. 2020 წლის 16 აპრილს საქართველოს მთავრობამ შემოიღო ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფცია („ბაზრის კონცეფცია“) თავისი #246 დადგენილებით, რის მიხედვითაც ელექტროენერგიის მწარმოებელ კომპანიებს დაევალოთ 2021 წლის 1 ივლისიდან მიწოდებისა და განაწილების ფუნქციების გაყოფა (განცალკევება). სს „ეპ ჯორჯია მიწოდების“ ძირითადი საქმიანობა რეგულირებული მომხმარებლებისთვის ელექტროენერგიის მიწოდებაა. საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 25 მაისით დათარიღებული გადაწყვეტილების თანახმად, სს „ეპ ჯორჯია მიწოდებას“ დაეკისრა საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულება 2021 წლის 1 ივლისიდან 2025 წლის 1 იანვრამდე. საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულება არის ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ კანონით ენერგეტიკული საწარმოსთვის დაკისრებული ვალდებულება, გასწიოს მომსახურება საერთო ინტერესისთვის. იურიდიული განცალკევების შემდეგ სს „ეპ ჯორჯია მიწოდება“ თავის მიწოდების საქმიანობას ასრულებს საჯარო მომსახურების გაწევის სამი ვალდებულების საფუძველზე, რომელთაგან თითოეულს ფასწარმოქმნის განსხვავებული მეთოდოლოგია აქვს (საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულება (i) ელექტროენერგიის მიწოდებაზე უნივერსალური მომსახურების ფარგლებში, (ii) საბოლოო მომხმარებლებისთვის, რომლებსაც არ გაეწევთ უნივერსალური მომსახურება და (iii) როგორც ბოლო ალტერნატივის მიმწოდებლისა. 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ეპ ჯორჯია მიწოდება“ ელექტროენერგიას აწვდის სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ განაწილების ქსელის ტერიტორიაზე.

სს „ეპ ჯორჯია გენერაცია“ საქართველოში 2016 წლის 23 დეკემბერს დაფუძნებული და მოქმედი კომპანიაა. 2021 წლის 14 აპრილს სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“ სახელწოდება შეიცვალა და გახდა სს „ეპ ჯორჯია გენერაცია“. სს „ეპ ჯორჯია გენერაციის“ ძირითადი საქმიანობა ელექტროენერგიის წარმოებაა. იგი ფლობს და ამუშავებს 15 საშუალო და მცირე ზომის ჰესს, 489.0 მგვტ საერთო სიმძლავრით. ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია ინფორმაცია სს „ეპ ჯორჯია გენერაციის“ ელექტროენერგიის წარმოების აქტივების შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ობიექტის სახელი	ტიპი	ექსპლუატაციაში მიღების თარიღი	დადგმული სიმძლავრე (მგვტ)	ტარიფი
ლაჯანური	რეზერვუარით	1960	113.7	რეგულირებული
ძევრულა	რეზერვუარით	1956	80.0	რეგულირებული
გუმათი 1	რეზერვუარით	1958	48.4	რეგულირებული
გუმათი 2	წყლის მოდინება	1956	22.8	რეგულირებული
რიონი	წყლის მოდინება	1933– 34	54.0	თავისუფალი ბაზარი
შაორი	რეზერვუარით	1955	40.3	1 მაისი, 2022 წ.
ზაჰესი	რეზერვუარით	1927– 38	38.6	თავისუფალი ბაზარი
ჩითახევი	წყლის მოდინება	1949– 51	21.0	1 იანვარი, 2021 წ.
აწი	წყლის მოდინება	1937	18.4	თავისუფალი ბაზარი
ორთაჭალა	წყლის მოდინება	1954	18.0	თავისუფალი ბაზარი
საცხენისი	წყლის მოდინება	1952	14.0	თავისუფალი ბაზარი
სიონი	რეზერვუარით	1964	9.0	თავისუფალი ბაზარი
ჩხორწყუ	წყლის მოდინება	1967	6.0	თავისუფალი ბაზარი
მარტყოფი	წყლის მოდინება	1952	3.9	თავისუფალი ბაზარი
კინკიშა	წყლის მოდინება	1954	0.9	თავისუფალი ბაზარი
სულ	მითითებული არ არის		489.0	მითითებული არ არის

1. ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგის ჯგუფი და მისი ოპერაციები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის ოთხი ჰესი (გუმათი (რომელშიც შედის გუმათი I და გუმათი II), ლაჯანური, ძეგრულა) იყო რეგულირებადი. რიონჰესი 2022 წლის 1 მაისიდან არ არის რეგულირებადი, ხოლო შაორჰესი არ არის რეგულირებადი 2021 წლის 1 იანვრიდან. რეგულირებადი ჰესების ტარიფებს ადგენს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია („სემეკი“). 2021 წლის 1 ივლისიდან რეგულირებადი ჰესების მიერ წარმოებული ელექტროენერგია იყიდება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოზე, სს „ეპ ჯორჯია მიწოდებაზე“, ხოლო დერეგულირებადი ჰესების მიერ გამოშვებული ელექტროენერგია იყიდება საქართველოს ელექტროენერგიის ბაზარზე არსებულ სხვა კვალიფიციურ საწარმოებზე.

შპს „ჯიფაუერი“ არის 2010 წლის 16 ნოემბერს საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანია. შპს „ჯიფაუერის“ ძირითადი საქმიანობაა გარანტირებული სიმძლავრით უზრუნველყოფა და ელექტროენერგიის წარმოება. მისი მთავარი საოპერაციო აქტივებია ოთხი აირტურბინა 110 მეგავატი დადგმული სიმძლავრით და ელექტროენერგიის წარმოებისთვის საჭირო სხვა ობიექტები (აირტურბინული ელექტროსადგური). გარანტირებული სიმძლავრე უზრუნველყოფს საქართველოს ერთიანი ელექტროენერგეტიკული სისტემის უსაფრთხო და საიმედო ფუნქციონირებას. გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის პერიოდსა და მინიმალური გარანტირებული სიმძლავრის ოდენობას არეგულირებს საქართველოს მთავრობა, ხოლო ტარიფებს აწესებს სემეკი.

ეს ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებული და გამოსაშვებად ნებადართულია ხელმძღვანელობის მიერ. სამეთვალყურეო საბჭო იღებს გადაწყვეტილებებს წლიური შედეგების დამტკიცების შესახებ და უფლებამოსილია, შეცვალოს ფინანსური ანგარიშგებები მათი გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა აღწერილია ქვემოთ.

ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამ არ არის მითითებული. ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველად გამოყენებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდი.

ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

3. ფუნქციონირებადი საწარმო

წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეული საქმიანობის პროცესში. ამ გადაწყვეტილების მიღებისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა, ამჟამინდელი მიზნები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე წვდომა, და გააანალიზა ფინანსურ ბაზრებზე არსებული ვითარების გავლენა ჯგუფის საქმიანობაზე.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მოკლევადიანი აქტივები მის მოკლევადიან ვალდებულებებს 21,098 ლარით აღემატებოდა (2021 წლის 31 დეკემბერი: ჯგუფის მოკლევადიანი ვალდებულებები 67,937 ლარით აღემატებოდა მოკლევადიან აქტივებს). ჯგუფმა 2022 წელს მიიღო 395,106 ლარის წმინდა მოგება (2021 წ.: 324,450 ლარი).

ჯგუფის გასაყიდი ტარიფების მნიშვნელოვანი ნაწილი რეგულირებულია, რაც ჯგუფს საშუალებას არ აძლევს დააკორექტიროს სარეალიზაციო ფასი საშუალო შესყიდვის ტარიფის ან გაყიდული საქონლის თვითღირებულების სხვა კომპონენტების ზრდის საპასუხოდ. სემეკის 2014 წლის 30 ივლისით დათარიღებული N14 დადგენილება ადგენს ხუთწლიან პერიოდებს ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფის დასადგენად და ერთწლიან პერიოდს ელექტროენერგიის მიწოდებისთვის ჯგუფის რეგულირებადი ტარიფის მომხმარებლებისთვის.

3. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობა მიზანშეწონილად მიიჩნევს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების ადეკვატურობის შეფასებისას ჯგუფი მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ 2020 წლის 29 დეკემბერს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ („სემეკი“ ან „მარეგულირებელი“) ელექტროენერგიის განაწილების ახალი ტარიფები დააწესა. გაზრდილი ტარიფები ძალაში შევიდა 2021 წლის 1 იანვარს და ანაზღაურა 2017 წლისა და 2018-2020 წლების რეგულირების პერიოდების ზარალი.
- ▶ 2020 წლის 17 დეკემბერს სემეკმა რეგულირებული ჰესებისთვის დააწესა წარმოების ახალი ტარიფი. გაზრდილი ტარიფები ძალაში შევიდა 2021 წლის 1 იანვარს და იმოქმედებს 2024 წლის 1 იანვრამდე. ახალი საკანონმდებლო ცვლილებების მიხედვით, შაორჰესი დერეგულირებული 2021 წლის 1 იანვრიდან გახდა, ხოლო რიონჰესი – 2022 წლის 1 მაისიდან. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ დერეგულირებული ჰესების ტარიფები განისაზღვრება თავისუფალ ბაზარზე მიწოდება-მოთხოვნის შესაბამისად და, სავარაუდოდ, რეგულირებულ ტარიფებზე უფრო მაღალი იქნება. შესაბამისად, ეს დადებითად აისახება ჯგუფის ფინანსურ მაჩვენებლებზე.
- ▶ ჯგუფი აქტიურად იყენებს უკუფაქტორინგს თავისი ლიკვიდურობის სამართავად. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს შესყიდული ჰქონდა (ფაქტორინგული ხელშეკრულებით) 49,481 ლარის სავაჭრო ვალდებულებები (2021 წლის 31 დეკემბერი: 101,155 ლარი). ვალდებულებებზე ფაქტორინგული ხელშეკრულება გაფორმდა ქართულ კომერციულ ბანკებთან ერთიდან სამ თვემდე ვადით, და ერიცხება წლიური 6%-14.75% ფინანსური ხარჯი. გაზრდილი ტარიფების გამო ჯგუფმა მნიშვნელოვნად შეამცირა შესყიდული ვალდებულებების დაგროვილი ნაშთი 2022 წელსა და 2021 წელს და 2023 წლის ბოლოსთვის მის სრულად დაფარვას მოელის. ბანკებთან ურთიერთობის გამოცდილებიდან გამომდინარე, ჯგუფი არ მოელის, სირთულეებს სავაჭრო ვალდებულებების დაფარვის თარიღის საჭიროებისამებრ გადავადებასთან დაკავშირებით 2023 წელს.
- ▶ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან ნასესხები სახსრების მიმდინარე ნაწილი გაუტოლდა 8,601 ლარს (2021 წ.: 79,701 ლარი) (მე-17 შენიშვნა), ხოლო მშობელი საწარმოსთვის გაცემული სესხები შეადგენს 142,766 ლარს (2021 წ.: 67,312 ლარი) (მე-12 შენიშვნა). მშობელმა საწარმომ დაადასტურა, რომ აქვს ჯგუფის მხარდაჭერის შესაძლებლობა და სურვილი, რაც გამოიხატება ჯგუფისთვის საკმარისი ფულადი სახსრების გამოყოფით, რათა მან შეძლოს საქმიანობის ჩვეულ რეჟიმში გაგრძელება ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღიდან თორმეტი თვის განმავლობაში.

ხელმძღვანელობის აზრით, ამ ინიციატივების ერთობლიობა ჯგუფს უზრუნველყოფს საკმარისი ლიკვიდურობით, რომ საქმიანობა განაგრძოს მომავალში გააგრძელოს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

(ა) კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს კომპანიისა და მისი შვილობილი საწარმოების ფინანსურ ანგარიშგებას 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც კომპანია იღებს ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტირებული საწარმოსგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტირებულ საწარმოზე ზემოქმედებით. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტირებულ საწარმოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ▶ აქვს ინვესტირებულ საწარმოზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტირებული საწარმოს რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ▶ იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტირებულ საწარმოში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება;
- ▶ შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტირებულ საწარმოზე თავისი გავლენის გამო.

გავრცელებული მოსაზრებით, ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობა კონტროლის უფლებას იძლევა. ამ მოსაზრების შესაბამისად, თუ ჯგუფი ინვესტირებულ საწარმოში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტირებულ საწარმოზე აქვს თუ არა გავლენა, ჯგუფი ყველა რელევანტურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ა) კონსოლიდაციის საფუძველი (გაგრძელება)

- ▶ ინვესტირებულ საწარმოში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან სახელშეკრულებო გარიგება/გარიგებები;
- ▶ სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან მიღებული უფლებები;
- ▶ ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები.

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტირებულ საწარმოს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებები მომხდარი. შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი საწარმოს წლის განმავლობაში შეძენილი ან გასხვისებული აქტივები, ვალდებულებები, შემოსავალი და ხარჯები აისახება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შვილობილ საწარმოზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შეძენის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი საწარმოს აქციონერებსა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არამაკონტროლებელი წილების ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგომ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური აქტივი და ვალდებულება, საკუთარი კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად ელიმინირდება.

შვილობილი საწარმოს საკუთრების წილის შეცვლა, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი დაკარგავს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე, იგი წყვეტს შესაბამისი აქტივების (გუდვილის ჩათვლით), ვალდებულებების, არამაკონტროლებელი წილის და კაპიტალის სხვა კომპონენტების აღიარებას, ხოლო შედეგად მიღებული ნამეტ შემოსავალს ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში. ნებისმიერი შენარჩუნებული ინვესტიციის აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით.

(ბ) საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შეძენის მეთოდით. შესყიდვის ღირებულება გამოითვლება შემდეგი კომპონენტების დაჯგუფებით: შესყიდვის დღეს სამართლიანი ღირებულებით გადახდილი საფასური და შეძენილი კომპანიის ნებისმიერი არამაკონტროლებელი წილის მოცულობა. საწარმოთა გაერთიანების თითოეულ შემთხვევაში, კომპანია შეძენილი კომპანიის არამაკონტროლებელ წილებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ან ამოცნობადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილის შესაბამისად. შესყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების აღიარება ხდება მათი გაწვევითა და შედის ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

კომპანია განსაზღვრავს, რომ მას შეძენილი აქვს ბიზნესი მაშინ, როდესაც შეძენილი საკმიაზობა და აქტივები შეიცავს წარმოების კომპონენტებს და არსებით პროცესს, რომლებიც ერთობლივად იძლევა წარმოების შესაძლებლობას.

შეძენილი პროცესი არსებითად ითვლება მაშინ, თუ მას კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს ნაწარმის შექმნისთვის და შეძენილი წარმოების კომპონენტები შეიცავს ამ პროცესის წარმართვისთვის საჭირო უნარებით, ცოდნითა თუ გამოცდილებით აღჭურვილ ორგანიზებულ სამუშაო ძალას ან თუ ის მნიშვნელოვან როლს თამაშობს წარმოების შექმნაში და მიიჩნევა უნიკალურად, იშვიათად ან შეუცვლელად მნიშვნელოვანი დანახარჯის, ძალისხმევის ან წარმოების შეფერხების გარეშე.

როდესაც კომპანია შეისყიდის ბიზნესს, კლასიფიკაციის მიზნებისთვის აფასებს მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შესყიდვის თარიღისათვის არსებული საკონტრაქტო ვალდებულებების, ეკონომიკური პირობებისა და მშობელი საწარმოს პირობების შესაბამისად. აღნიშნული მოიცავს შესყიდული საწარმოს მიერ ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევებას ძირითად ხელშეკრულებებში.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურება, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას მყიდველი საწარმოს მიერ, აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით შეძენის თარიღისათვის.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ბ) საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი (გაგრძელება)

პირობითი ანაზღაურება, რომელიც კლასიფიცირდება კაპიტალად, არ გადაფასდება და მისი შემდგომი გადახდა აღირიცხება კაპიტალში. პირობითი საფასური, რომელიც მოიაზრება აქტივად ან ვალდებულებად, წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტს და შეესაბამება ფასს 9-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში შემდგომი ცვლილებები აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფასს 9-ის შესაბამისად. სხვა პირობითი ანაზღაურება, რომელიც არ ექვევება ბასს 39-ის მოქმედების არეალში, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებები აისახება მოგება-ზარალში.

გუდვილის საწყისი შეფასება ხდება თვითღირებულებით (რაც არის გადაცემული საზღაურის და არამაკონტროლებელი წილებისთვის აღიარებული თანხის, ასევე წმინდა შეძენილ ამოცნობად აქტივებში და ნაკისრ ვალდებულებებში ფლობილი ყოველგვარი წინა წილების ჯამის ზედმეტობა). თუ შეძენილი წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მეტია მთლიანად გადახდილ ღირებულებაზე, კომპანია ხელახლა აფასებს, სწორად ამოიცნო თუ არა ყველა შეძენილი აქტივი და ნაკისრი ვალდებულება და გადასინჯავს შეძენის თარიღისთვის ასაღიარებელი თანხების შესაფასებლად გამოყენებულ პროცედურას. თუ ხელახალი შეფასების შედეგად წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მაინც გადააჭარბებს მთლიანად გადახდილ ანაზღაურებას, მაშინ ხდება მოგების აღიარება მოგებაში ან ზარალში.

საწყისი აღიარების შემდგომ, გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხული გაუფასურების ზარალი.

როდესაც გუდვილი მიეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში იმისთვის, რომ მოხდეს გასხვისებით მიღებული შემოსულობის ან ზარალის მართებული განსაზღვრა. ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე მიკუთვნილი გუდვილის განსაზღვრა ხდება გასხვისებული ოპერაციის ღირებულებასა და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულში შენარჩუნებული ხვედრითი წილის მიხედვით.

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოთა გაერთიანება

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოთა გაერთიანებები აღირიცხება წილების გაერთიანების მეთოდით, რომლის დროსაც ხდება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა გაერთიანებამდე პერიოდების რეტროსპექტიულად გადაანგარიშება. წილების გაერთიანების მეთოდის მიხედვით, გადაცემული სამეურნეო სუბიექტების აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარება ხდება ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ისე, თითქოს საწარმოთა გაერთიანება მომხდარიყო უადრესი პერიოდის დასაწყისში. შეძენილი საწარმოების აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ხდება საბალანსო ღირებულებით ისევე, როგორც ხდება მშობელი საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებაში შვილობილი საწარმოს შესაბამისი მუხლების კონსოლიდაციისას, მას შემდეგ, რაც გაიქვითება ყველა შიდაჯგუფური ნაშთი და გარიგება. სხვაობა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა გაერთიანებაში გადაცემულ საზღაურსა და გადაცემული აქტივების ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას შორის განისაზღვრება წილების გაერთიანების მეთოდით და აისახება პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში.

შეძენილი აქტივების და ნაკისრი ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები ეყრდნობა მაკონტროლებელი მხარის მიერ აღიარებულ საბალანსო ღირებულებებს, ანუ იმ ღირებულებებს, რომლებიც გაცხადებულია წინა მშობელი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და არ მომხდარა კორექტირებები გაერთიანების თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულების ასახვისთვის.

ჯგუფი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოთა გაერთიანებას არ აღრიცხავს შეძენის მეთოდით ფასს 3-ის „საწარმოთა გაერთიანება“ შესაბამისად.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) ფინანსური აქტივები

საწყისი აღიარება და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარების დროს ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია მათი საწყისი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და ჯგუფის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც ის ამ ფინანსურ აქტივებს მართავს. ჯგუფი ფინანსურ აქტივს თავდაპირველად აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით, რასაც, იმ ფინანსური აქტივის შემთხვევაში, რომელიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ემატება გარიგების დანახარჯები. სავაჭრო მოთხოვნები, რომელიც არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს ან რომლისთვისაც ჯგუფმა პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომა გამოიყენა, ფასდება გარიგების ფასით ფასს 15-ის „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ შესაბამისად.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირება და სრულდება ინსტრუმენტის დონეზე.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების შედეგად. ჯგუფის ბიზნესმოდელის შეფასება მოხდა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ თავდაპირველად გამოყენების თარიღის, 2018 წლის 1 იანვრის, მდგომარეობით. ჯგუფის ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი და ოპერაცია მიმართულია ელექტროენერგიის გაყიდვით სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისკენ. ეს არის ჯგუფის მთავარი მიზანი და ყოველდღიური საქმიანობა. წარსულში ჯგუფს არასდროს გაუყიდა თავისი ფინანსური ინსტრუმენტები. ყველა ფინანსურ აქტივს ის ფლობს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და მათ კლასიფიკაციას ახდენს პირველ ბიზნესმოდელში – ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად (H2C).

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სავალო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე (წილობრივი ინსტრუმენტები);
- ▶ ფინანსური აქტივები, შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.
- ▶ ფინანსური აქტივების ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხვა (სავალო ინსტრუმენტები) ყველაზე რელევანტურია ჯგუფისთვის.
- ▶ ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:
 - ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
 - ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდას.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც ჯგუფს ეკუთვნის, არის ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და მოიცავს ფულადი სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს, მოკლევადიან და გრძელვადიან სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და გაცემულ სესხებს.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან ამოღება) ძირითადად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის ვალდებულება აქტივის გადაცემის ხელშეკრულებით; ან (ა) ჯგუფმა გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა აქტივის გადაცემის ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ ჯგუფმა არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, ჯგუფი აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი შენარჩუნებული მონაწილეობის გამო. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ჯგუფის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

შენარჩუნებული მონაწილეობა, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის ამორტიზებული ღირებულებით აღიარებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომელთა მიღებასაც ჯგუფი მოელის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მიახლოებული განაკვეთით.

იმ კრედიტების შემთხვევაში, სავაჭრო მოთხოვნების გარდა, რომელთა საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვები იქმნება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის მოვლენით განპირობებული საკრედიტო ზარალისთვის (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ისეთი კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რეზერვის შექმნა სავალდებულოა კრედიტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალისთვის, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის დგება დეფოლტი (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ჯგუფი 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ქმნის ბანკში განთავსებული ნაღდი ფულის ნაშთებისთვის.

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის ჯგუფი იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, ჯგუფი, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. ჯგუფმა შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულში მიღებულ გამოცდილებას.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდა 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ

ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

უიმედო აქტივები ჩამოიწერება გაუფასურების ზარალის რეზერვის ანგარიშზე მას შემდეგ, რაც აქტივის ამოღებისთვის საჭირო ყველა პროცედურა დასრულდება, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს და ზარალის ოდენობა განსაზღვრულია. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება კრედიტდება გაუფასურების ზარალის ანგარიშზე წლის მოგებაში ან ზარალში.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

ფინანსური ვალდებულებები ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ შესაბამისად ასახულია მოგებასა და ზარალში და შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური ვალდებულებების, სესხების და ნასესხები სახსრების, ვალდებულებების სახით ან ასახულია, როგორც წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს. ჯგუფი თავისი ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი საწყისი აღიარებისას.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და ნასესხები სახსრების შემთხვევაში, შემდგომი აღრიცხვა ხდება ამორტიზებული ღირებულებით. ამას ემატება გარიგებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი დანახარჯები.

ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს ნასესხებ სახსრებს (17 შენიშვნა) და სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს (19 შენიშვნა), ფინანსურ გარანტიებს (18 შენიშვნა) და სხვა ვალდებულებებს (21 შენიშვნა), როგორცაა საიჯარო ვალდებულებები და თანამშრომლების წინაშე ვალდებულებები.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნით, ფინანსური ვალდებულებები ორ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები (სესხები და ნასესხები სახსრები).

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები, მოგებასა და ზარალში ასახვით

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, მოიცავს სავაჭროდ განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებს და იმ ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებიც საწყისი აღიარებისას კლასიფიცირდება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

სავაჭროდ განკუთვნილის კატეგორიას ფინანსური ვალდებულებები იმ შემთხვევაში მიეკუთვნება, თუ ისინი გაწეულია უახლოეს მომავალში გამოსყიდვისთვის. ამ კატეგორიაში ასევე შედის ჯგუფის წარმოებული ფინანსურ ინსტრუმენტები, რომლებიც არ მიეკუთვნება ჰეჯირების ინსტრუმენტებს ფასს 9-ით განსაზღვრულ ჰეჯირების ურთიერთობებში. განცალკევებული ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები ასევე კლასიფიცირდება, როგორც სავაჭროდ განკუთვნილი, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი კლასიფიცირებულია ჰეჯირების ეფექტურ ინსტრუმენტებად.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

სავაჭროდ განკუთვნილი ვალდებულებებიდან მიღებული შემოსულობა ან ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც საწყისი აღიარებისას ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით, კლასიფიცირდება აღიარების საწყისი თარიღით და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ კმაყოფილება ფასს 9-ის კრიტერიუმები. ჯგუფს არ აღურიცხავს სასესხო ვალდებულებები, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

სესხები და ნასესხები სახსრები

საწყისი აღიარების შემდეგ, სესხებისა და ნასესხები სახსრების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგებაში ან ზარალში ფინანსური დანახარჯების ნაწილში.

ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები

ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები საწყისი აღიარების შემდეგ ფასდება შემდეგ ორ თანხას შორის უდიდესით: (i) ზარალის რეზერვის ოდენობა და (ii) თავდაპირველად აღიარებული თანხა, რომელსაც, საჭიროების შემთხვევაში, აკლდება ფასს 15-ის „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ პრინციპების შესაბამისად აღიარებული შემოსავლის კუმულაციური თანხა.

აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას წყვეტს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების, გაუქმების ან ამოწურვის შემთხვევაში.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან მოდიფიცირება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხორციელდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს სამართლებრივი უფლება თანხების ჩათვლისა და განზრახული აქვს შემხვედრი მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვა ან ერთდროულად აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა.

(დ) სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი ჯგუფის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ამორტიზებადი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 31-ე შენიშვნაში. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად – არასაბაზრო ამოსავალ მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

(ე) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებისთვის შექმნილი რეზერვების გამოკლებით, სადაც საჭიროა. ასეთი ხარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლისა და ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტების შემთხვევაში, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული აუცილებელი შეცვლა ხდება, ჯგუფი ასეთ ნაწილებს აღიარებს დამოუკიდებელ აქტივად კონკრეტული სასარგებლო მომსახურების ვადით და შესაბამისად არიცხავს ცვეთას. წვრილმანი შეკეთებისა და ყოველდღიური ტექნიკური მომსახურების დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგებაში ან ზარალში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

(ii) ცვეთა

მიწისა და დაუმთავრებელი მშენებლობის ცვეთა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა მუხლების ცვეთა გამოანგარიშდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რათა მოხდეს მათი ხარჯის განაწილება ნარჩენ ღირებულებაზე მათი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში
მიწა და შენობა-ნაგებობები	20– 100
ტექნიკური აღჭურვილობა და მანქანა-დანადგარები	8– 35
სხვა აღჭურვილობა, ავეჯი და მოწყობილობები	2– 20
სხვა ძირითადი საშუალებები	5– 25

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო თანხა, რომელსაც ჯგუფი ამჟამად მიიღებდა ამ აქტივის გასვლით, რასაც აკლდება სავარაუდო გასვლის დანახარჯები, იმ შემთხვევაში, თუ აქტივები უკვე იმ სიძველისა და იმ მდგომარეობაშია, როგორც ეს მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოს. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, დაკორექტირდება.

(iii) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც სხვაობა აქტივის წმინდა გასვლის ამონაგებსა და და საბალანსო ღირებულებას შორის) აისახება იმ პერიოდის მოგება-ზარალში, რომლის განმავლობაშიც შეწყდა აქტივის აღიარება.

აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაისინჯება ყოველწლიურად და, საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირდება შესაბამისად.

(ვ) იჯარა

კომპანია, როგორც მოიჯარე

საწყისი აღიარება და შეფასება

ხელშეკრულების გაფორმების დროს ჯგუფი აფასებს, ის წარმოადგენს ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ეს შეფასება გულისხმობს განსჯას იმის თაობაზე, დამოკიდებულია თუ არა ის კონკრეტულ აქტივებზე, ჯგუფი იღებს თუ არა არსებითად სრულ ეკონომიკურ სარგებელს აქტივით სარგებლობისგან და აქვს თუ არა ჯგუფს უფლება, წარმართოს აქტივის გამოყენება. ჯგუფმა ასევე არჩია ფასს 16-ით გათვალისწინებული პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის გამოყენება მაქსიმუმ 12-თვიანი ვადის მქონე მოკლევადიანი იჯარებისთვის და ისეთი იჯარებისთვის, რომელთა საიჯარო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. ჯგუფი მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე იჯარებს გამარტივებული მეთოდით აღრიცხავს.

ასეთ ხელშეკრულებებზე საიჯარო გადახდების აღიარება ხდება იმ პერიოდის ხარჯად, რომელსაც ისინი უკავშირდება, იჯარის ვადაზე წრფივი დარიცხვით.

ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, იჯარის ვადა განისაზღვრება, როგორც იჯარის ხელშეკრულებით განსაზღვრულ ვადას დამატებული ხელშეკრულების ვადის შესაძლო გაგრძელება. თუ იჯარის ხელშეკრულებას განუსაზღვრელი ვადა აქვს, იჯარის ვადა განისაზღვრება ხელშეკრულების შესაძლო გაგრძელების ვადით.

ჯგუფი აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებას აღიარებს იჯარის ვადის დაწყების თარიღით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) იჯარა (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლება

აქტივის გამოყენების უფლების პირველადი შეფასება ხდება თავდაპირველი თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- ▶ საიჯარო ვალდებულების საწყისი შეფასების ღირებულება;
- ▶ იჯარის დაწყების თარიღით ან ამ თარიღამდე (იჯარის წინასწარ გადახდა) შესრულებულ საიჯარო გადახდებს გამოკლებული მეიჯარისგან მიღებული ყოველგვარი წამახალისებელი გადახდები;
- ▶ მოიჯარის სავარაუდო დანახარჯები, დაკავშირებული საიჯარო აქტივის დემონტაჟთან, გადატანასა და აღდგენასთან, საიჯარო ხელშეკრულების თანახმად.

აქტივის გამოყენების უფლებას შემდგომში ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან აქტივის გამოყენების უფლების სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე ან საიჯარო ვადის ბოლო თარიღამდე, რომელიც უფრო ადრე დადგება. აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა წრფივი მეთოდით ერიცხება იჯარის ვადასა ან აქტივის გამოყენების უფლების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უფრო ხანმოკლე ვადის განმავლობაში. აქტივის გამოყენების უფლება ასევე ექვემდებარება გაუფასურებას.

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღისთვის ჯგუფი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც გამოითვლება, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულება. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებულ მისაღები იჯარის წამახალისებელი გადახდებით, ცვლად საიჯარო გადასახადებს, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე და თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნაჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. საიჯარო გადახდები ასევე შედგება შესყიდვის ოფციონის აღსრულების ფასისგან, რომლის ჯგუფის მიერ აღსრულების გონივრული რწმენა არსებობს, და იჯარის შეწყვეტისთვის გადახდილი ჯარიმებისგან, თუ იჯარის ვადა ასახავს ჯგუფის მიერ იჯარის შეწყვეტის ოფციონის აღსრულებას. ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც არ არის მიზნული ინდექსზე ან განაკვეთზე, აღიარებულია იმ პერიოდის ხარჯად (გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ისინი გაიწევა მარაგების შესაქმნელად), რომლის განმავლობაშიც დგება გადახდის გამომწვევი მოვლენა ან პირობა.

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად ჯგუფი იყენებს თავის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, რადგან საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის.

შემდგომი შეფასება

იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის დარიცხვა და მცირდება საიჯარო გადახდების შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიცირება ან ცვლილება, თუ იცვლება საიჯარო გადახდები (მაგ. ცვლილება სამომავლო გადახდებში მათი ოდენობის განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო), ან ცვლილება შედის საიჯარო აქტივის შესყიდვის ოფციონის შეფასებაში.

ჯგუფი ხარჯებს საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტის სახით აღიარებს ფინანსური ხარჯებში, რომელსაც ასახავს მოგებაში ან ზარალში.

კომპანია საიჯარო ვალდებულებებზე გადახდილ პროცენტს მიაკუთვნებს ფინანსური საკმიანობიდან მიღებულ ფულად ნაკადებში გადახდილ პროცენტს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) იჯარა (გაგრძელება)

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

იჯარას, რომლის დროსაც ჯგუფი არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. იჯარიდან შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ამონაგების ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული საწყისი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორც საიჯარო შემოსავლისა. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება ამონაგების სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(ზ) არამატერიალური აქტივები

ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივები თავდაპირველი აღიარებისას ფასდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. შიდა რესურსებით შექმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და ხარჯი აისახება იმ წლის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს, გუდვილის გარდა, განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს და, ძირითადად, მოიცავს კაპიტალიზებულ კომპიუტერულ პროგრამებს და სხვა საოპერაციო ლიცენზიებს, და კაპიტალიზდება მათი შეძენისა და გამოყენებისთვის მომზადებაზე გაწეული დანახარჯების საფუძველზე.

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში

პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები და პროგრამული უზრუნველყოფა
სხვა არასაოპერაციო ლიცენზიები

2– 7 წელი
3– 7 წელი

შეზღუდული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე. გაუფასურების შემთხვევაში არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება შემცირდება მათი გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უფრო მაღალ ღირებულებამდე.

ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო მომსახურების განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება.

მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება აღირიცხება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდის შესაბამისად შეცვლით და განიხილება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში არამატერიალური აქტივების ფუნქციების შესაბამის ხარჯის კატეგორიაში.

ჯგუფი არ ფლობს სასარგებლო მომსახურების შეუზღუდავი ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებს, გუდვილის გარდა

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც აქტივის წმინდა გასვლის ამონაგებასა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ჯგუფი ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ჯგუფი განსაზღვრავს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი და განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოღინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ამ გამოთვლების დასაბუთება ხდება შეფასების კოეფიციენტებით ან სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მარცვლებით.

ჯგუფი გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები, ჩვეულებრივ, ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

განგრძობითი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში, გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშნები, რომ გაუფასურებით გამოწვეული უკვე აღიარებული ზარალი შეიძლება აღარ არსებობდეს ან შემცირებული იყოს. მსგავსი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს აქტივის ან ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შემობრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. გაუქმების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვლის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული.

ჯგუფი ამოწმებს გუდვილის გაუფასურებას სულ მცირე ყოველწლიურად და ყოველთვის, როცა არსებობს გუდვილი გაუფასურების შესაძლო ნიშნები. მთლიანი გუდვილი ნაწილდება ჯგუფზე, როგორც ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთ ერთეულზე, რომელიც, სავარაუდოდ, შესაბამისი საწარმოთა გაერთიანების შედეგად მიღებული სინერგიიდან სარგებელს მიიღებს.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შიგნით ისეთი ოპერაციის შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი, რომელზეც გუდვილი იყო განაწილებული, შეიცავს შეწყვეტილ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილის საბალანსო ღირებულებასაც, და ფასდება შეწყვეტილი ოპერაციისა და ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის დარჩენილი ნაწილის ხვედრითი წილების საფუძველზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს სათანადო საფუძველი ვარაუდისა, რომ ასეთი გრანტი მიღებული იქნება. იმ შემთხვევაში, როდესაც გრანტების მიღება დაკავშირებულია გარკვეულ პირობებთან, მისი აღიარება ხორციელდება ასეთი პირობების დაკმაყოფილების გრანტიის არსებობის შემთხვევაში. როდესაც გრანტი ეხება ხარჯების მუხლს, მისი სისტემატური აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელშიც აღირიცხება ამ გრანტით დასაფარი შესაბამისი დანახარჯები. როდესაც გრანტი უკავშირდება აქტივს, იგი შემოსავლად აღირიცხება თანაბარი ოდენობებით შესაბამისი აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

როდესაც ჯგუფი იღებს არაფულადი აქტივების გრანტს, აქტივი და გრანტი აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და გადაიტანება მოგებაში ან ზარალში აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, საიჯარო აქტივის სარგებლის თანაბარი წლიური ოდენობებით გამოყენების საფუძველზე.

(კ) დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები

ხელფასები, შვებულება და ბიულეტენი, პრემიები და არაფულადი სარგებელი ირიცხება იმ წელს, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია ჯგუფის დასაქმებულთა მიერ. 2019 წლის 1 იანვრიდან ჯგუფს აქვს სამართლებრივი ვალდებულება, რომ თანამშრომელთა მთლიანი ხელფასებიდან და სხვა გასამრჯელოებიდან 2%-ის ოდენობის შენატანი საპენსიო ფონდისთვის გადადოს.

(ლ) გადასახადები

(i) მოგებიდან გადასახადები

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა არ იზეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადით დაიზეგრება დივიდენდების სახით იმ მფლობელებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც ანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამისი განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული საგადასახადო ვალდებულება საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაზეგრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება, არარეზიდენტებზე გაცემული სესხები). ასეთი ოპერაციების დაზეგრა სცდება ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ მოქმედების არეალს, აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების მსგავსად და აისახება, როგორც საგადასახადო ხარჯი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) გადასახადები (გაგრძელება)

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

ამონაგების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ თუ აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებითი ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებითი ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოსგან მიღებული ან მისთვის გადასახდელი დამატებითი ღირებულების გადასახადის აქტივის ან ვალდებულების წმინდა თანხა ასახულია კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების სხვა საგადასახადო დავალიანების მუხლში.

(iii) განუსაზღვრელი საგადასახადო სტატუსი

ჯგუფის განუსაზღვრელ საგადასახადო სტატუსს ხელმძღვანელობა ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადის იმ პოზიციებისთვის, რომლებზეც ხელმძღვანელობის აზრით, უფრო არის მოსალოდნელი დამატებითი გადასახადების დაკისრება, თუ ამ პოზიციებს საგადასახადო ორგანოები ექვემდებარება დააყენებენ. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონმდებლობების ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ამოქმედდა ან ფაქტობრივად შევიდა ძალაში საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის, ასევე ამ საკითხებთან დაკავშირებით სასამართლოს ან სხვა უწყების ნებისმიერ გადაწყვეტილებას. ვალდებულებები ჯარიმების, პროცენტის და გადასახადების სახით, რომლებიც არ არის დაკავშირებული მიღებულ შემოსავალთან, აღიარებულია იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც ხელმძღვანელობა აფასებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ამ ვალდებულებების დაფარვისთვის საჭირო დანახარჯებს.

(მ) მარაგები

მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგის თვითღირებულება მოიცავს მარაგების შეძენის დანახარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად, და თითოეული ჯგუფისთვის ინდივიდუალურად განისაზღვრება.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო გასაყიდი ფასი ჩვეული საქმიანობის პროცესში, რომელსაც აკლდება დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

(ნ) გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურების რეზერვით შემცირებული თვითღირებულებით. გადახდილი ავანსები მაშინ კლასიფიცირდება გრძელვადიანად, როდესაც გადახდილ ავანსებთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება ერთი წლის შემდეგაა მოსალოდნელი ან მაშინ, როდესაც გადახდილი ავანსები უკავშირდება აქტივს, რომელიც, საწყისი აღიარებისას, თვითონ იქნება კლასიფიცირებული გრძელვადიანად. აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როგორც კი ჯგუფი მოიპოვებს აქტივზე კონტროლს და მოელის აქტივიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღებას.

თუ არსებობს მინიშნება, რომ შესაძლოა ვერ იქნეს მიღებული გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული აქტივი, საქონელი ან მომსახურება, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალი აღიარდება მიმდინარე წლის მოგებაში ან ზარალში.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ო) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ბანკებში განთავსებულ მოთხოვნამდე ანაზღაურებად და სხვა მოკლევადიან მაღალი რისკის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი ვადა, მაქსიმუმ, სამი თვეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით. კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგების მიზნებისთვის, ფულად სახსრებსა და მათი ეკვივალენტებში არ შედის შეზღუდული წვდომის ფულადი ნაშთები. ნაშთები, რომელთა სავალუტო კონვერტაცია ან ვალდებულების დასაფარად გამოყენება შეზღუდულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში, ასახულია გრძელვადიან აქტივებში.

(პ) საკუთარი კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული დამატებითი დანახარჯები კაპიტალში ნაჩვენებია, როგორც გამოქვითვები შემოსულობიდან, გადასახადის გათვალისწინებით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც საემისიო შემოსავალი საკუთარ კაპიტალში.

დივიდენდები ტარდება, როგორც ვალდებულება და იქვითება საკუთარი კაპიტალიდან იმ პერიოდში, როდესაც მათი გამოცხადება და დამტკიცება ხდება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია „შემდგომი მოვლენების“ თავში.

(ჟ) ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები პირდაპირ არის მიკუთვნებადი ისეთი აქტივების შეძენის, მშენებლობისა თუ წარმოებისთვის, რომლებსაც სჭირდება არსებითი პერიოდი (ერთ წელზე მეტი) დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან გასაყიდად ვარგის მდგომარეობაში მოსაყვანად (განსაკუთრებული აქტივები), და კაპიტალიზდება, როგორც ხსენებული აქტივების თვითღირებულების ნაწილი.

კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღი არის თარიღი, როდესაც (ა) ჯგუფს წარმოეშობა ხარჯები განსაკუთრებულ აქტივებთან დაკავშირებით; (ბ) ჯგუფს წარმოეშობა ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები; და (გ) ჯგუფი ახორციელებს ქმედებებს, რომლებიც აუცილებელია აქტივის სარგებლობის ან გასაყიდ მდგომარეობაში მოსაყვანად. ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაცია გრძელდება აქტივის სარგებლობის ან გასაყიდ მდგომარეობაში არსებითად მოყვანის თარიღამდე.

ჯგუფი ახდენს ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაციას, რომლების თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ არ განახორციელებდა კაპიტალურ დანახარჯებს განსაკუთრებულ აქტივებზე. საპროცენტო ხარჯის კაპიტალიზაცია გამოითვლება ჯგუფის საშუალო დაფინანსების ღირებულების შესაბამისად (საშუალო შეწონილი საპროცენტო ღირებულება ემატება განსაკუთრებულ აქტივებზე გაწეულ ხარჯებს), გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ნასესხები სახსრები აღებულია კონკრეტულად განსაკუთრებული აქტივების მოპოვების მიზნით. ასეთ შემთხვევაში, კაპიტალიზდება ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული ფაქტობრივი დანახარჯები, რომელსაც აკლდება ამ ნასესხები სახსრების დროებით ინვესტირების შედეგად წარმოშობილი საინვესტიციო შემოსავალი.

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები შედგება პროცენტისგან და სხვა ხარჯებისგან, რომლებსაც საწარმო გაიღებს სესხის მიღებასთან დაკავშირებით.

კომპანიამ დროებით უნდა შეაჩეროს ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაციის პროცესი ხანგრძლივი პერიოდების განმავლობაში, რომელშიც ის დროებით შეაჩერებს განსაკუთრებული აქტივის აქტიურ მშენებლობას

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(რ) ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვი

ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები არის არაფინანსური ვალდებულებები, რომელთა მთავარი მახასიათებელია დაუზუსტებელი დრო და თანხის ოდენობა. მათი დარიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ კონსტრუქციული ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ განსაზღვრა. როდესაც კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ყოველგვარი ანაზღაურების გამოკლებით.

რეზერვების შეფასება ხდება ვალდებულების დასაფარად გასაწევი მოსალოდნელი დანახარჯების დღევანდელი ღირებულებით, იმ დაბეგრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. რეზერვების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია საპროცენტო დანახარჯების ნაწილში.

(ს) უცხოური ვალუტა

ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული საწარმოს სამუშაო ვალუტაა იმ ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც ეს საწარმო საქმიანობს. კომპანიისა და მისი შვილობილი საწარმოების სამუშაო ვალუტა და ჯგუფის წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა - ქართული ლარი („ლარი“).

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება თითოეული სამეურნეო სუბიექტის სამუშაო ვალუტაში ანგარიშგების შესაბამისი პერიოდის ბოლოსთვის საქართველოს ეროვნული ზანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით. საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა და ზარალი გარიგებების ანგარიშსწორებისა და ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული საწარმოს სამუშაო ვალუტაში გადაყვანის შედეგად სება-ის წლის ბოლოსთვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, აისახება მოგებაში ან ზარალში, როგორც ფინანსური შემოსავალი ან დანახარჯები. წლის ბოლოსთვის არსებული კურსით გადაყვანა არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კაპიტალის ინვესტიციების ჩათვლით, გადაიყვანება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. სავალუტო კურსის ცვლილების ეფექტი არაფულად მუხლებზე, რომელიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში, აისახება სამართლიანი ღირებულების შემოსულობაში ან ზარალში.

(ტ) ამონაგების აღიარება

მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს იმ ოდენობით, რაც შეესაბამება ანაზღაურებას, რომლის მიღებასაც ჯგუფი მოელის ამ საქონლის თუ მომსახურების სანაცვლოდ. ამონაგების აღიარებამდე უნდა დაკმაყოფილდეს აღიარების შემდეგი სპეციალური კრიტერიუმები.

მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულების იდენტიფიცირება

თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფი ადგენს, არსებობს თუ არა ხელშეკრულება მომხმარებელთან.

ხელშეკრულება მომხმარებელთან გაფორმდება ფასს 15-ის ფარგლებში, თუ ყველა ქვემოთ ჩამოთვლილი პირობა დაკმაყოფილდება:

- ▶ ხელშეკრულება დამტკიცებულია ხელშეკრულების მხარეების მიერ;
- ▶ შესაძლებელია გადასაცემ საქონელთან ან მომსახურებასთან დაკავშირებით თითოეული მხარის უფლებების განსაზღვრა;
- ▶ შესაძლებელია გადასაცემი საქონლის ან მომსახურებისთვის გადახდის პირობების განსაზღვრა;
- ▶ ხელშეკრულებას აქვს კომერციული შინაარსი; და
- ▶ მოსალოდნელია საწარმოს მიერ საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მისაღები ანაზღაურების მიღება.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ტ) ამონაგების აღიარება (გაგრძელება)

კომპენსაციის ოდენობის მიღების ალბათობის შეფასებისას ჯგუფი მხედველობაში იღებს მყიდველის უნარს და განზრახვას, დროულად გადაიხადოს ანაზღაურება. ხელშეკრულების გაფორმებისას ჯგუფი შეიძლება მოელოდოს, რომ კონტრაქტის მიერ მისთვის გადაცემული საქონლისთვის და/ან მომსახურებისთვის გადახდილი თანხა ხელშეკრულებაში მითითებულ ფასზე ნაკლები იქნება. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი წყვეტს, რომ შეუძლია მყიდველს შესთავაზოს ფასდათმობა და ასეთი ხელშეკრულება აკმაყოფილებს კრიტერიუმებს (ანაზღაურება ხელშეკრულების ფარგლებში, შემცირებული ფასდათმობით, მოსალოდნელია). ფასდათმობები და ფასდაკლებები ცვლადი ანაზღაურების ფორმებია, რომლებიც ჯგუფმა უნდა შეაფასოს ხელშეკრულების დასრულებისთანავე და სახელშეკრულებო ფასიდან გამოკციტოს, რათა განსაზღვროს გარიგების ფასი. ამის გამო ჯგუფმა აირჩია მომხმარებლების კატეგორიები, რომელთა შემთხვევაშიც ჯგუფს არ აქვს სამართლებრივი უფლება, შეწყვიტოს ელექტროენერგიის მიწოდება ან განახორციელოს ჯგუფის ჩვეული პრაქტიკა, რომელიც გულისხმობს ფასდათმობების შეთავაზებას.

ელექტროენერგიის განაწილება და მიწოდება

შესასრულებელი ვალდებულების იდენტიფიცირება

ჯგუფი ყიდის ელექტროენერგიას საბოლოო მომხმარებლებზე. ელექტროენერგიის გაყიდვა მოიცავს ელექტროენერგიის გადაცემას მაღალი ძაბვის ქსელით, ელექტროენერგიის განაწილებას საშუალო და დაბალი ძაბვის გამანაწილებელი ქსელის მეშვეობით და ელექტროენერგიის მიწოდებას მომხმარებლებისთვის. მიწოდება, გადაცემა და განაწილება წარმოადგენს მთელ რიგ გამიჯვრად საქონელს და/ან მომსახურებას, მაგრამ ისინი პრაქტიკულად იგივეა და მყიდველს გადაეცემა ერთი და იმავე სქემის მიხედვით, ვინაიდან, ფასს 15.23(ა)-ს თანახმად, (ა) მყიდველი ერთდროულად იღებს და მოიხმარს სარგებელს, რომელიც უკავშირდება ჯგუფის შესასრულებელ ვალდებულებას მისი შესრულების პროცესში.

ელექტროენერგიის გაყიდვისა და განაწილების ხელშეკრულებების მიხედვით, ჯგუფი ითვალისწინებს ელექტროენერგიის გადაცემას თითოეული ხელშეკრულების საფუძველზე, როგორც ერთ შესასრულებელ ვალდებულებას ფასს 15-ის 22(ბ) მუხლის თანახმად, ვინაიდან იგი სწევს რამდენიმე მკაფიო მომსახურებას, რომლებიც თითქმის ერთნაირია და გადასცემს მას მყიდველს ერთი და იმავე სქემის მიხედვით (ელექტროენერგია მყიდველებს მიეწოდება პერიოდის განმავლობაში (ყოველთვიურად) და ერთიანი მეთოდი გამოიყენება ხელშეკრულების შესრულების შესაფასებლად ელექტროენერგიის მიწოდების დროის მიხედვით). ამრიგად, ელექტროენერგიის გაყიდვის და განაწილების თითოეული ცალკეული ხელშეკრულება შეიცავს ერთ შესასრულებელ ვალდებულებას.

გარიგების ფასის განსაზღვრა

გარიგების ფასი არის თანხა, რომლის მიღებასაც საწარმო მოელის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის სანაცვლოდ, დამატებული ღირებულების გადასახადის გამოკლებით. გარიგების ფასის განსაზღვრისას საწარმო ითვალისწინებს წარსულში განხორციელებულ ჩვეულ ბიზნეს პრაქტიკას.

ამონაგების სავარაუდო ოდენობა შეიძლება ნაკლები იყოს ხელშეკრულებაში მითითებულ ფასზე, რადგან ჯგუფმა გადაწყვიტოს, რომ მას შეუძლია მყიდველების გარკვეული ჯგუფებისთვის ფასდათმობის შეთავაზება. მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების მიხედვით ანაზღაურების საეჭვო ნაწილი ჯგუფის მიერ მიიჩნევა ფასდათმობად. ფასდათმობის შესაბამისი მომხმარებლების იდენტიფიცირება ხდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

გარიგების ფასის განაწილება ხელშეკრულებების მიხედვით შესასრულებელ ვალდებულებებზე

ფასის განაწილების მიზანია გარიგების ფასის გადანაწილება თითოეულ შესასრულებელ ვალდებულებაზე იმ ოდენობით, რომელიც ასახავს ანაზღაურებას, რომლის მიღებასაც ჯგუფი მოელის დაპირებული საქონლის ან მომსახურების მყიდველისთვის გადაცემის სანაცვლოდ.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ტ) ამონაგების აღიარება (გაგრძელება)

ჯგუფი არ ანაწილებს გარიგების ფასს შესასრულებელ ვალდებულებებზე და არ განსაზღვრავს ფასს თითოეული პროდუქტის ან მომსახურების ცალკეულ გაყიდვაზე, ვინაიდან თითოეული ხელშეკრულება შეიცავს ელექტროენერგიის გაყიდვის ერთ შესასრულებელ ვალდებულებას.

ამონაგების აღიარება, როდესაც (ან როგორც კი) საწარმო აკმაყოფილებს შესასრულებელ ვალდებულებას

განაწილებიდან და მიწოდებიდან ამონაგების აღიარება ხდება კონტროლის გადაცემისას ან დროთა განმავლობაში, ან დროის გარკვეულ მომენტში. ელექტროენერგიის ბაზარზე საბოლოო მომხმარებლები ორ მთავარ ტიპად იყოფიან:

- (ა) პირდაპირი მომხმარებლები, რომლებიც ელექტროენერგიას პირდაპირ ელექტროსადგურებიდან ყიდულობენ და განაწილების ქსელის გამოყენებით გადასცემენ ელექტროენერგიას თავიანთ გამზომ პუნქტამდე.
- (ბ) რეგულირებული მომხმარებლები, რომლებსაც უფლება აქვთ ელექტროენერგია მიიღონ უნივერსალური მომსახურების, საჯარო მომსახურების და ბოლო ალტერნატივის მიმწოდებლებისგან რეგულირებული პირობებით (მაგ. საყოფაცხოვრებო მომხმარებლები, საჯარო ორგანიზაციები და მცირე საწარმოები).

საწარმო ამონაგებს აღიარებს მრიცხველის ჩვენების დაახლოებით ერთთვიანი პერიოდის განმავლობაში. ჯგუფი გადასცემს კონტროლს ელექტროენერგიაზე პერიოდის განმავლობაში და, შესაბამისად, ასრულებს შესასრულებელ ვალდებულებას. მომხმარებელი პარალელურად იღებს და მოიხმარს საწარმოს მიერ მიწოდებულ ყველა სარგებელს. აქედან გამომდინარე, ჯგუფი ელექტროენერგიის განაწილებიდან და მიწოდებიდან ამონაგებს აღიარებს შეფასების დაახლოებით ერთთვიანი პერიოდის განმავლობაში მომხმარებლების მიერ მრიცხველის ჩვენების მიხედვით ან სავარაუდო მოხმარებული ელექტროენერგიის მოცულობის საფუძველზე და გამოითვლის სემეკის მიერ დამტკიცებული ტარიფების შესაბამისად. საბოლოო მომხმარებლებისთვის ტარიფებს, რომლებიც მოიცავს ელექტროენერგიის განაწილების, გადაცემის და მიწოდების კომპონენტებს, განსაზღვრავს სემეკი.

ჯგუფი პირდაპირი მომხმარებლებისთვის ქვითრებს გამოწერს და ამონაგებს აღიარებს დაახლოებით ერთთვიანი პერიოდის განმავლობაში განაწილებული ელექტროენერგიის მრიცხველის ჩვენებისა და სემეკის მიერ დაწესებული განაწილების ტარიფის საფუძველზე.

ელექტროენერგიის საექსპორტო გაყიდვა ან განაწილება აღიარდება ელექტროენერგიის გამრიცხველიანებული გადაცემის საფუძველზე და გამოითვლება სახელშეკრულებო ტარიფების ან სემეკის მიერ განსაზღვრული ტარიფების გამოყენებით.

მომსახურება

მომსახურება მოიცავს ამონაგებს მომხმარებლებისთვის ქსელთან მიერთების და სიმძლავრის ზრდის მომსახურებების მიწოდებიდან. ჯგუფი სახელშეკრულებო მოვალეობას ორივე შეთავაზებებისთვის აღიარებს დროის გარკვეულ მომენტში, რადგან თითოეულ შეთავაზებაში მხოლოდ ერთი სახელშეკრულებო მოვალეობაა:

- ▶ ქსელთან მიერთების საფასური შედგება მომხმარებლებზე დაკისრებული გადასახადისგან და მისი აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ, ელექტროენერგეტიკულ სისტემაზე თავდაპირველი მიერთების მომენტში. ქსელთან მიერთების დრო და ტარიფები ფიქსირებულია და განისაზღვრება სემეკის მიერ.
- ▶ შემოსავალი მომსახურებიდან, რომელსაც იხდიან მომხმარებლების ქსელის შეკეთებასა და მოთხოვნილი სიმძლავრის მიწოდებაში, აღიარებულია დროის გარკვეულ მომენტში, მომსახურების სრულად მიწოდების შემდეგ.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ტ) ამონაგების აღიარება (გაგრძელება)

წარმოებული ელექტროენერგიისა და გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვა

ჯგუფი სახელშეკრულებო მოვალეობას ყველა შემდეგი შეთავაზებისთვის აღიარებს დროის გარკვეულ მომენტში, რადგან თითოეულ შეთავაზებაში მხოლოდ ერთი სახელშეკრულებო მოვალეობაა:

- ▶ ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული ამონაგები, წარმოებული ელექტროენერგიის რეალიზაციისა და ელექტროენერგიის გატარების ჩათვლით, აღიარებულია დროის გარკვეულ მომენტში, როგორც აბონენტის მრიცხველის მიერ გაზომილი რაოდენობისა და სემეკის მიერ რეგულირებული ჰესებისთვის დადგენილი ან, არარეგულირებული ჰესების და თესების შემთხვევაში, მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებების საფუძველზე შეთანხმებული ტარიფების ნამრავლი.
- ▶ გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი არის გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის რეჟიმში და მზად არის, აწარმოოს ელექტროენერგია საკუთარი მაქსიმალური სიმძლავრით. გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის დღეების მინიმალურ რაოდენობას და გარანტირებული სიმძლავრის ფიქსირებულ ტარიფებს ადგენს სემეკი.

(უ) სხვა შემოსავალი

სხვა შემოსავლის შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით. შემოსავალი აისახება დღგ-ის და დისკონტების გარეშე. სხვა შემოსავალში შედის ყველა სხვა საოპერაციო შემოსავალი, რომელიც არ უკავშირდება ელექტროენერგიის გაყიდვას, მაგალითად, მარაგების და ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციით გამოვლენილი ზედმეტობა, შემოსავალი ჯარიმებიდან და საურავებიდან, იჯარიდან, მესამე მხარეებისგან მიღებული აქტივები და ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული შემოსულობა, შემოსავალი დაზღვევიდან და სხვა. სადაზღვევო შემოსავლის აღიარება ხდება სადაზღვევო კომპანიისგან ზიანის ანაზღაურების დასტურის მოპოვების შემდეგ, დროის გარკვეულ მომენტში. გასვლასთან დაკავშირებული შემოსულობის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივზე კონტროლი და მასთან დაკავშირებული რისკები გადაეცემა მომხმარებელს. საიჯარო შემოსავლის აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც მომხმარებელს მიეწოდება მომსახურება, რადგან ამ დროს მომხმარებელი სარგებლობს კომპანიის მომსახურებით. შემოსავალი მესამე მხარეებისგან მიღებული აქტივებისგან, მარაგების და ძირითადი საშუალებების ნამეტი აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, როდესაც აქტივები გადაეცემა ან ნამეტი განისაზღვრება. შემოსავალი ჯარიმებიდან და საურავებიდან აღიარდება დროის გარკვეულ მომენტში, როდესაც ჯგუფს უფლება ეძლევა მიიღოს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ჯარიმები.

(ფ) ამონაგები მომხმარებლებისგან უსასყიდლოდ გადმოცემული აქტივების მონაწილეობით ოპერაციებიდან

როდესაც ჯგუფი მომხმარებლებისგან იღებს ძირითადი საშუალებების ერთეულს, იგი ჯერ აფასებს, აკმაყოფილებს თუ არა გადმოცემული ერთეული აქტივის განსაზღვრებას. თუ ჯგუფი დაასკვნის, რომ აქტივის განსაზღვრება დაკმაყოფილებულია, იგი გადმოცემულ აქტივს ძირითადი საშუალებების ერთეულად აღიარებს, თავდაპირველი აღიარებისას მის ღირებულებას აფასებს სამართლიანი ღირებულებით და შემოსავალს აღიარებს ფასს 15-ის „ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ შესაბამისად.

(ქ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

ჯგუფი აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება საანგარიშგებო პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცემა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ქ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად (გაგრძელება)

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანად არის კლასიფიცირებული.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია საანგარიშგებო პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას ჯგუფი გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

5. ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაცია

ქვემოთ ჩამოთვლილ სტანდარტებს/ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ჯგუფის საქმიანობისთვის აქტუალურია და 2022 წლის 1 იანვრისთვის შევიდა ძალაში, გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან საქმიანობის შედეგებზე:

- ▶ „კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება“ – შესწორებები ფასს (IFRS) 3-ში
- ▶ ძირითადი საშუალებები: „შემოსულობა მიზნობრივ გამოყენებამდე“ – ცვლილებები ბასს (IAS) 16-ში
- ▶ „წაგებიანი ხელშეკრულებები – ხელშეკრულების შესრულების ხარჯები“ – შესწორებები ბასს (IAS) 37-ში
- ▶ ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – შვილობილი საწარმო, როგორც საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს-ს
- ▶ ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ – ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები

ამ ცვლილებებს გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჯგუფი აპირებს პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის გამოყენებას მომავალ პერიოდებზე, თუ ისინი ძალაში შევა.

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ჯგუფი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“

2017 წლის მაისში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 17), ამომწურავი ახალი სააღრიცხვო სტანდარტი სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც მოიცავს აღიარების და შეფასების წარდგენისა და ინფორმაციის გახსნის საკითხებს. როდესაც ძალაში შევა:

ფასს 17 ჩაანაცვლებს ფასს 4-ს „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ფასს 4) რომელიც გამოიცა 2005 წელს. ფასს 17 ეხება ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებას (მაგ. სიცოცხლის, არასიცოცხლის, პირდაპირი დაზღვევა და გადაზღვევა), განურჩევლად იმისა, თუ რა ტიპი საწარმო აფორმებს მათ, ასევე გარკვეულ გარანტიებს და ფინანსურ ინსტრუმენტებს დისკრეციული მონაწილეობის პარამეტრებით.

5. ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

მის მოქმედების არეალში არ შედის გარკვეული გამოწვევის მქონე სააღრიცხვო მოდელის შექმნა სადაზღვევო ხელშეკრულებები, რომელიც უფრო სასარგებლო და თანმიმდევრული იქნება მზღვევებისთვის. ფასს 4-ის მოთხოვნებისგან განსხვავებით, რომლებიც განაწილებს მანამდე მოქმედი ადგილობრივი სააღრიცხვო პოლიტიკები მეტწილად გათავისუფლებულია, ფასს 17 წარმოადგენს კომპლექსურ მოდელს სადაზღვევო ხელშეკრულებებისთვის, რომელიც ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა შესაბამის ასპექტს მოიცავს. ფასს 17 წარმოადგენს ზოგად მოდელს, რომელსაც ახლავს:

- ▶ ისეთი ხელშეკრულებების სპეციფიკის გათვალისწინება, რომლებსაც აქვს პირდაპირი მონაწილეობის მახასიათებლები (ცვლებადი საზღაურის მიდგომა)
- ▶ ფასს 17-ის მიხედვით, გამარტივებული მიდგომა (პრემიის განაწილების მიდგომა), ძირითადად მოკლევადიანი ხელშეკრულებებისთვის, ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, და მოსთხოვს შესადარის მონაცემებს. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც, თუ საწარმო ასევე გამოიყენებს ფასს 9-სა და ფასს 15-ს, ფასს 17-ის პირველად გამოყენებამდე ან გამოყენების დღეს. ეს სტანდარტი ჯგუფს არ ეხება.

ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

2020 წლის 1 იანვარს ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ 69-76 მუხლებში, რომლებიც აკონკრეტებს ვალდებულებების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიცირების წესებს. ცვლილებები განმარტავს:

- ▶ რა იგულისხმება ანგარიშსწორების გადავადების უფლებაში
- ▶ რომ გადავადების უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს
- ▶ რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის ალბათობა, გამოიყენებს თუ არა საწარმო გადავადების უფლებას.
- ▶ რომ თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტი თავად წარმოადგენს წილობრივ ინსტრუმენტს, მხოლოდ ამ შემთხვევაში არ იმოქმედებს ვალდებულების პირობები მის კლასიფიკაციაზე

ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და მათი გამოყენება უნდა მოხდეს რეტროსპექტიულად. ჯგუფი ამ ეტაპზე აფასებს ცვლილებების ეფექტს მის მიმდინარე პრაქტიკაზე და იმას, არსებული სესხები საჭიროებს თუ არა რესტრუქტურირებას.

სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება – ბასს 8-ის შესწორებები

2021 წლის თებერვალში ბასსს-მა გამოუშვა ბასს 8-ის შესწორებები, რომლებშიც წარმოადგინა „სააღრიცხვო შეფასებების“ განმარტება. შესწორებები განმარტავს განსხვავებას სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებსა და სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებებს შორის და შეცდომების გასწორებას. გარდა ამისა, იგი ასევე განმარტავს, როგორ იყენებენ საწარმოები შეფასების ხერხებს და ამოსავალ მონაცემებს სააღრიცხვო შეფასებების მისაღებად.

ცვლილებები ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და ვრცელდება სააღრიცხვო პოლიტიკისა და სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებზე, რომლებიც დგება ამ პერიოდის საწყისი თარიღით ან მის შემდგომ. დაშვებულია ვადაზე ადრე გამოყენება, თუ ეს ფაქტი გაცხადდება.

ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არ ექნება არსებითი გავლენა ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

5. ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები – შესწორებები ბასს 1-ში და ფასს-ის მე-2 პრაქტიკული რეკომენდაცია.

2021 წლის თებერვალში ბასს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში, ფასს 2-ის პრაქტიკულ რეკომენდაციაში „არსებითობის განსჯა“,

რომელიც შეიცავს მითითებებსა და მაგალითებს, რათა დაეხმაროს საწარმოებს სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტების არსებითობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებაში. შესწორებების მიზანია საწარმოებს დაეხმაროს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ უფრო სასარგებლო განმარტებით შენიშვნების წარმოდგენაში, რისთვისაც, საწარმოებისადმი მოთხოვნა, რომ განაცხადონ „მნიშვნელოვანი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა, ჩანაცვლდა მოთხოვნით, რომ განაცხადონ თავიანთი „არსებითი“ სააღრიცხვო პოლიტიკა და დამატა ინსტრუქცია იმის შეახებ, თუ როგორ უნდა გამოიყენონ საწარმოებმა არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის წარმოდგენასთან დაკავშირებით.

ბასს 1-ში შესული ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენებაც. ვინაიდან ცვლილებები მე-2 პრაქტიკულ რეკომენდაციაში შეიცავს არასავალდებულო მითითებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციაში ტერმინის „არსებითის“ განმარტების გამოყენების თაობაზე, მათი ძალაში შესვლის თარიღი არ არის საჭირო.

ჯგუფი ამჟამად არის თავისი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციის გაცხადების გადასინჯვის პროცესში, რათა უზრუნველყოს მისი შესაბამისობა განახლებულ მოთხოვნებთან.

ერთი გარიგებიდან წარმომდგარ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი – ცვლილებები ბასს 12-ში

2021 წლის მაისში საბჭომ გამოუშვა ბასს 12-ის ცვლილებები, რომლებითაც დავიწროვდა ბასს 12-ის მიხედვით საწყისი აღიარებიდან

გამონაკლისის არეალი ისე, რომ იგი აღარ ვრცელდება იმ გარიგებებზე, რომლებისგანაც წარმოიშობა თანაბარი დასაბეგრი და გამოსაქვითი დროებითი სხვაობები.

ცვლილება უნდა გავრცელდეს იმ გარიგებებზე, რომლებიც დგება წარმოდგენილი უადრესი შესადარისი პერიოდის დაწყების თარიღით ან მის შემდეგ. გარდა ამისა, წარმოდგენილი უახლესი შესადარისი პერიოდის დასაწყისში გადავადებული საგადასახადო აქტივი (იმ პირობით, რომ საკმარისი დასაბეგრი მოგება არსებობს) და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება ასევე უნდა იქნეს აღიარებული ყველა გამოსაქვითი და დასაბეგრი დროებითი სხვაობისთვის, რომლებიც უკავშირდება იჯარებს და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებებს.

ჯგუფი ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების შესაძლო გავლენას.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ამონაგების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(ა) მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელიც ყველაზე მეტად მოქმედებს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

(i) სახელშეკრულებო შეთანხმებით მიღწეული კონტროლი

ჯგუფი ფლობს სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ და სს „ეპ ჯორჯია გენერაციის“ კაპიტალის 49.9%-ს. მშობელ საწარმოსთან გაფორმებული მართვის ხელშეკრულების თანახმად, ჯგუფს მიენიჭა ამ კომპანიების მართვის და მათი საქმიანობის წარმართვის სრული უფლება. მიუხედავად იმისა, რომ მართვის ხელშეკრულებას აქვს დასრულების ვადა (2023 წლის 31 დეკემბერი) და იგი შეიძლება ვადაზე ადრე შეწყდეს, ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ იგი ჯგუფს კონტროლს ანიჭებს კომპანიებზე, ვინაიდან ჯგუფი ფლობს უნიკალურ უნარ-ჩვევებს ამ კომპანიების მართვის თვალსაზრისით. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ მისი კონტროლი ამ შვილობილ საწარმოებზე გაგრძელდება განჭვრეტად მომავალში. ჯგუფი მიიჩნევს, რომ მართვის ხელშეკრულება მას აძლევს კონტროლს ინვესტირებულ საწარმოზე და ჯგუფი არის მარწმუნებელი, რაც მნიშვნელოვანი განსჯაა. შესაბამისად, ჯგუფმა ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შეიყვანა სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ და სს „ეპ ჯორჯია გენერაცია“.

(ii) დაკავშირებულ მხარეებთან გაფორმებული ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ჯგუფი აწარმოებს ოპერაციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. ფასს 9-ის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარება მათი სამართლიანი ღირებულებით უნდა მოხდეს. თუ გარკვეული ოპერაციების აქტიური ბაზარი არ არსებობს, ხელმძღვანელობა თავად განსჯის, ეს ოპერაციები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით არის განფასებული თუ არასაბაზროთი. განსჯისას ხელმძღვანელობა ეყრდნობა დაუკავშირებელ (მისგან დამოუკიდებელ) მხარეებთან მსგავსი ტიპის ოპერაციების ფასებს და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

(iii) მომხმარებლების მიერ უსასყიდლოდ გადმოცემული აქტივებიდან მიღებული შემოსავლის და ქსელთან მიერთების საფასურის აღიარება

ჯგუფი თავისი მომხმარებლებისგან იღებს ძირითადი საშუალებების ერთეულებს, რომლებიც უნდა გამოიყენოს აღნიშნული მომხმარებლების ქსელთან მისაერთებლად, აგრეთვე მათთვის უწყვეტი ელექტროენერგიის მისაწოდებლად. ჯგუფმა განსჯის საფუძველზე უნდა მიიღოს გადაწყვეტილება გადმოცემული აქტივების სანაცვლოდ მომხმარებლებისათვის გაწეულ მომსახურებასთან დაკავშირებით. ყველა ფაქტისა და გარემოების ანალიზის შემდეგ, ჯგუფი დარწმუნებულია, რომ მომხმარებელთათვის გაწეული მომსახურება მათ მიერ გადმოცემული აქტივების სანაცვლოდ მთლიანად დაკავშირებულია მიერთებასთან და, შესაბამისად, მათი აღიარება ხდება ჯგუფისთვის აქტივების გადაცემის და მომხმარებლის ქსელთან მიერთების დასრულების შემდეგ. გაწეულ მომსახურებასთან დაკავშირებულ მიდგომას მნიშვნელოვანი ზემოქმედება აქვს ამონაგების ასახვის დროზე.

2022 წლის განმავლობაში ჯგუფს მესამე მხარეებისგან მიღებული აქვს 1,538 ლარის ღირებულების აქტივები (2021 წ.: 1,776 ლარი).

(iv) საიჯარო ხელშეკრულებების ვადის განსაზღვრა ვადის განახლების და შეწყვეტის უფლების გათვალისწინებით – ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ჯგუფი იჯარის ვადას განსაზღვრავს, როგორც იჯარის შეუქცევად ვადას იმ ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის გახანგრძლივების ოფციონი, თუ არსებობს ამ ოფციონის აღსრულების გონივრული რწმენა, ან ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის შეწყვეტის ოფციონი, თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მისი აღსრულება არ მოხდება.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(ა) მოსაზრებები (გაგრძელება)

ჯგუფს გაფორმებული აქვს რამდენიმე საიჯარო ხელშეკრულება, რომლებიც შეიცავს ვადის გაგრძელების და შეწყვეტის უფლებას. ჯგუფი განსჯაზე დაყრდნობით აფასებს, აღასრულოს თუ არა საიჯარო ხელშეკრულების განახლების ან შეწყვეტის ოფციონი. ანუ, იგი ითვალისწინებს ყველა შესაბამის ფაქტორს, რომლებიც მისთვის ქმნიან ხელშეკრულების განახლების ან შეწყვეტის ოფციონის აღსრულების ეკონომიკურ სტიმულს. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ ჯგუფი თავიდან აფასებს იჯარის ვადას, თუ არსებობს მნიშვნელოვანი მოვლენა ან ცვლილება გარემოებებში, რომელიც კონტროლირებადია და უარყოფითად მოქმედებს მის უნარზე, აღასრულოს ან არ აღასრულოს ხელშეკრულების განახლების ან შეწყვეტის ოფციონი (მაგ. საიჯარო ქონების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება ან საიჯარო აქტივის მნიშვნელოვნად შეცვლა).

(v) დროითი სხვაობები

ელექტროენერგიის გაყიდვის აღიარება ხდება საყოფაცხოვრებო და არასაყოფაცხოვრებო სექტორების მომხმარებელთა მიერ ელექტროენერგიის მრიცხველით აღრიცხული მოხმარების საფუძველზე. მრიცხველის ჩვენებების წაკითხვის თარიღსა და სააღრიცხვო პერიოდის ბოლო თარიღს შორის დროითი სხვაობის გამო, ანგარიშგების ნებისმიერი თარიღისათვის ჯგუფს გაყიდული აქვს გარკვეული რაოდენობის ელექტროენერგია, რომელიც რეალურად მოხდა, მაგრამ რომლისთვისაც ჯერ არ არის წარდგენილი ანგარიშები მომხმარებლებზე. ისეთი ამონაგების გაანგარიშება, რომლებიც კომპანიამ გამოიმუშავა, მაგრამ მათზე ქვითრები ჯერ არ წარუდგენია, დამოკიდებულია იმაზე თუ როგორ აფასებს ხელმძღვანელობა განსაზღვრულ თარიღამდე მიწოდებული ბუნებრივი გაზის მოცულობას, სხვადასხვა რაოდენობის მომხმარებელთა შორის მის განაწილებასა და მიწოდებასთან დაკავშირებულ ტექნიკურ დანაკარგებს ანგარიშგების თარიღისათვის. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ სხვაობა ფაქტობრივ და სავარაუდო ამონაგებს შორის, რომელზეც ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი, და შესყიდული ტექნიკური დანაკარგების ხარჯი არაარსებითია.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ახალი მომხმარებლების ქსელთან მიერთება ცალკე შესასრულებელი ვალდებულებაა და უკავშირდება მომსახურებებს, რომლებიც ერთხელ გაიწევა, დროის გარკვეულ მომენტში და არა ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში. ამიტომ ეს ღირებულება აღიარებულია ამონაგებში მთლიანად, მომხმარებლის ქსელთან მიერთების მომენტში.

(ბ) შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. ჯგუფმა თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება ჯგუფის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(ბ) შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(i) ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შეფასება

ფას 9-ის მიხედვით, ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და შემდგომ ფასდება ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან ყველაზე მაღალი ოდენობით: (ა) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ოდენობა; (ბ) თავდაპირველად აღიარებული თანხა, მინუს შემოსავლის კუმულაციური ოდენობა. გაცემული ფინანსური გარანტიის საწყისი სამართლიანი ღირებულება შეფასდა წლიური გარანტიის საკომისიოს პროგნოზის საფუძველზე, რომელსაც გადაიხდიდა მესამე მხარე „გამლილი ხელის მანძილის პრინციპით“ შესრულებული ოპერაციის შემთხვევაში. 2018 წელს გამოშვებული ფინანსური გარანტიების სამართლიანი ღირებულება განაწილდა ოთხ გარანტორ კომპანიაზე: სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია“ (ჯგუფის სამეურნეო ერთეულები), „ენერგო-პრო ვარნა EAD“ და „REŞADİYE HAMZALI ELEKTRİK ÜRETİM SAN“. VE TİC. A.Ş. (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები) 2015-2017 წლებში ამ კომპანიების საშუალო EBITDA-ს (შემოსავალი პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე) მიხედვით. 2022 წელს გამოშვებული ფინანსური გარანტიების სამართლიანი ღირებულება განაწილდა შვიდ გარანტორ კომპანიაზე: სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“ სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია“, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია მიწოდება“ (ჯგუფის სამეურნეო ერთეულები), „ენერგო-პრო ვარნა EAD“, Energo-Pro Turkey Holding A.Ş. და „REŞADİYE HAMZALI ELEKTRİK ÜRETİM SAN“. VE TİC. A.Ş. (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები) 2022 წლისთვის ამ კომპანიების ბიუჯეტირებული EBITDA-ს (შემოსავალი პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე) მიხედვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, შესაბამისი სავალო ინსტრუმენტების 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობის გამოყენებით. სამართლიანი ღირებულება, შემცირებული აღიარებული შემოსავლის კუმულაციური ოდენობით, 2022 წლის 31 დეკემბრისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღემატებოდა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (18 შენიშვნა).

(ii) ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა

ძირითადი საშუალებების ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა განსჯის საგანია, მსგავსი აქტივებისგან მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. ამ აქტივებში ჩართული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარება, მეტწილად, მათი ექსპლუატაციით ხდება. თუმცა სხვა ფაქტორები, როგორიცაა ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ფიზიკური ცვეთა, ხშირად განაპირობებს აქტივებში ჩართული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობა დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადებს აფასებს აქტივების ამჟამინდელ ტექნიკურ მდგომარეობაზე და იმ სავარაუდო პერიოდზე დაყრდნობით, რომლის განმავლობაშიც მოსალოდნელია აქტივისგან სარგებლის მიღება ჯგუფის მიერ. შემდეგი ძირითადი ფაქტორების გათვალისწინება ხდება: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რომელიც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) ტექნიკური ან კომერციული მოძველება საბაზრო პირობების ცვლილების გამო.

2021 წელს ჯგუფმა, შემოსვლების გამო, გაზარდა გარკვეული ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადა, რომლებიც თავიანთი ხასიათით წარმოადგენს კაპიტალურ შეკეთებას, განახლებას ან რემონტს, რაც ახანგრძლივებს აქტივის ექსპლუატაციას. სასარგებლო მომსახურების ვადების გადახედვის მთლიანი წლიური ეფექტი იყო წლიური ცვეთის ხარჯის 344 ლარით და 182 ლარით შემცირება, შესაბამისად, 2022 წელს და 2021 წელს.

(iii) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის გადაუხდელობის ობიექტური მტკიცებულება. ჯგუფი აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. თუ ჯგუფი გადაწყვეტს, რომ არ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ გაუფასურება უკავშირდება ინდივიდუალურად შეფასებულ მოთხოვნებს (მიუხედავად იმისა, მნიშვნელოვანია იგი, თუ არა), ის ამ მოთხოვნებს შეიყვანს მსგავსი საკრედიტო რისკის მქონე მოთხოვნების ჯგუფში და კოლექტიურად შეაფასებს მათ გაუფასურებას ამოღების ისტორიული მაჩვენებლების საფუძველზე, რომლებსაც დააკორექტირებს საპროგნოზო ინფორმაციის მიხედვით.

6. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(ბ) შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობის შეფასებით, 7,040 ლარის (2021 წლის 31 დეკემბერი: 7,555 ლარი) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი ყველაზე ზუსტად ასახავს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის შექმნილ შესაძლო რეზერვს (მე-13 შენიშვნა).

(iv) შრომითი დანახარჯების კაპიტალიზაცია

ჯგუფმა შეიმუშავა ხელფასის კაპიტალიზაციის პოლიტიკა და დაიწყო შრომითი დანახარჯების კაპიტალიზაცია აქტივის თვითღირებულებას მხოლოდ იმ შემთხვევებში, როდესაც აღნიშნული ანაზღაურებები პირდაპირ უკავშირდება პროექტს. ხელფასები იმ შემთხვევაში უკავშირდება პირდაპირ პროექტს, როდესაც თანამშრომლების წვლილი პროექტში პირდაპირ არის მიკუთვნებადი შესაბამისი აქტივის ფაქტობრივი მშენებლობის ან საცდელ-საკონსტრუქციო სამუშაოებისთვის, პროექტირების ჩათვლით.

ხელფასები, რომლებიც კაპიტალიზაციას ექვემდებარება, მოიცავს იმ თანამშრომლებისა და განყოფილებების შრომით დანახარჯებს, რომლებმაც წვლილი შეიტანეს კაპიტალური პროექტების დასრულებაში. სახელფასო დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი, ნაწილდება პროექტზე პროპორციული წესით, მაგალითად, ფაქტობრივი საათების ოდენობით, რომლებიც დაიხარჯა პროექტზე და ასახულია სამუშაო დროის აღრიცხვის ტაბელში.

სხვა შრომითი დანახარჯები, რომლებიც კაპიტალიზაციას ექვემდებარება, ნაწილდება მთლიანი ხელფასების წინასწარ განსაზღვრული პროპორციების მიხედვით. ეს პროპორციები განისაზღვრა ამ განყოფილებების და თანამშრომლების სამუშაო განრიგების საფუძველზე და ასახულია კაპიტალიზაციის პოლიტიკაში.

2022 წელს ასეთი წესით შეფასებული მთლიანად კაპიტალიზებული ხელფასები გაუტოლდა 18,428 ლარს (2021 წ.: 19,371 ლარი).

(v) გუდვილის გაუფასურება

ჯგუფი გუდვილის გაუფასურებას, მინიმუმ, წელიწადში ერთხელ ამოწმებს. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრა გამოყენების ღირებულების გამოთვლის საფუძველზე. ეს გამოთვლები მოითხოვს შეფასებების გამოყენებას, როგორც განმარტებულია ქვემოთ, მე-9 შენიშვნაში. ამ შეფასებების მიხედვით, 2022 წელს გუდვილის გაუფასურება არ დაფიქსირებულა.

7. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2022 და 2021 წლებში ჯგუფს ჰქონდა დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები შემდეგ სამეურნეო სუბიექტებთან:

დაკავშირებული მხარის სახელწოდება	ქვეყანა	ურთიერთობა
ენერგო-პრო ეი. ეს.	ჩეხეთის რესპუბლიკა	მშობელი საწარმო საერთო კონტროლს
მეგავატ სერვის s.r.o.,	ჩეხეთის რესპუბლიკა	დაქვემდებარებული საწარმო საერთო კონტროლს
MEGAWATT SERVIS-ის წარმომადგენლობა	საქართველო	დაქვემდებარებული საწარმო საერთო კონტროლს
ენერგო-პრო ვარნა EOOD	ბულგარეთი	დაქვემდებარებული საწარმო საერთო კონტროლს
Litostroj Power d.o.o.	სლოვენია	დაქვემდებარებული საწარმო საერთო კონტროლს
Electrodistribution North AD	ბულგარეთი	დაქვემდებარებული საწარმო საერთო კონტროლს
Litostroj Engineering, a.s.	ჩეხეთის რესპუბლიკა	დაქვემდებარებული საწარმო საერთო კონტროლს
სს „ოპპა“	საქართველო	დაქვემდებარებული საწარმო საერთო კონტროლს
ENERGO- PRO GUNEY ELEKTRIK	თურქეთი	დაქვემდებარებული საწარმო

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები ასე გამოიყურებოდა:

	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები	21,231	39,671
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	951	2,390
გაცემული სესხები (12 შენიშვნა)	142,766	–
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,011	15,062
ნასესხები სახსრები (17 შენიშვნა)	–	8,601

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეებთან დაუფარავი ნაშთები ასე გამოიყურებოდა:

	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები	12,210	36,454
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	410	704
გაცემული სესხები (12 შენიშვნა)	67,312	–
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	1,780	13,288
ნასესხები სახსრები (17 შენიშვნა)	72,763	12,589

7. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

გარიგებები, მოგებისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ასე გამოიყურება:

	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
მარაგებისა და აღჭურვილობის შეძენა	72,064	5,111
ფინანსური შემოსავალი (28 შენიშვნა)	5,048	–
სხვა შემოსავალი	322	570
შესყიდული ენერგია	–	–
ელექტროენერგიის საზღვარგარეთ გაყიდვა	–	3,825
ფინანსური დანახარჯები (28 შენიშვნა)	896	248
კაპიტალიზებული ფინანსური დანახარჯები (17 შენიშვნა)	425	297
კონსულტაციის გასამრჯელო (ა)	–	16,729
სხვა საოპერაციო ხარჯები	–	46

გარიგებები, მოგებისა და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის ასე გამოიყურება:

	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
მარაგებისა და აღჭურვილობის შეძენა	45,394	17,417
ფინანსური შემოსავალი	741	2
სხვა შემოსავალი	–	445
შესყიდული ენერგია	–	3,308
ფინანსური დანახარჯები	4,384	569
კაპიტალიზებული ფინანსური დანახარჯები	622	142
კონსულტაციის გასამრჯელო (ა)	–	21,510
სხვა საოპერაციო ხარჯები	67	–

(ა) კონსულტაციის გასამრჯელო გადაიხდება მმართველობითი და ზედამხედველობითი, ფინანსური, ადამიანურ რესურსებთან დაკავშირებული, ტექნიკური და სხვა მომსახურებისთვის, რომელსაც საქართველოში „მეგავატ სერვის ს.რ.ო.“-ის წარმომადგენლობა სწევს.

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება:

	2022	2021
მოკლევადიანი სარგებელი		
ხელფასები	3,679	3,245
პრემიები	310	540
სულ	3,989	3,785

წამყვანი ხელმძღვანელი პირები არიან გენერალური დირექტორი, გენერალური დირექტორის მოადგილეები, გენერალური დირექტორის კონსულტანტები, დეპარტამენტების უფროსები და ფილიალების დირექტორები.

8. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა ასეთია:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ტექნიკური აღჭურვილო- ბა და მანქანა- დანადგარები	სხვა აღჭურვილო- ბა, ავეჯი და მოწყობი- ლობები	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სხვა ძირითადი საშუალებები	სულ
თვითღირებულება						
1 იანვარი, 2021 წ.	190,087	1,018,244	48,554	81,417	15,155	1,353,457
შემოსვლები	2,515	1,573	5,110	137,772	135	147,105
შიდა გადაცემა	1,047	116,738	3,230	(121,129)	114	-
გასვლები	(7)	(7,797)	(373)	(172)	(55)	(8,404)
რეკლასიფიკაცია	2,455	(1,791)	(1,434)	1,429	(659)	-
31 დეკემბერი, 2021 წ.	196,097	1,126,967	55,087	99,317	14,690	1,492,158
შემოსვლები	395	799	10,570	197,864	5,115	214,743
შიდა გადაცემა	5,217	170,842	3,660	(184,089)	4,370	0
გასვლები	(18)	(6,172)	(1,456)	-	-	(7,646)
რეკლასიფიკაცია	230	14,549	(111)	(2,760)	(8,915)	2,993
31 დეკემბერი, 2022 წ.	201,921	1,306,985	67,750	110,332	15,260	1,702,248
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი, 2021 წ.	(75,189)	(369,518)	(25,444)	-	(1,813)	(471,964)
ცვეთის დანარიცხი	(2,931)	(52,431)	(5,195)	-	(363)	(60,920)
ჩამოწერისას	-	2,303	344	-	1	2,648
ელიმინირებული	2,271	(4,085)	1,186	-	628	-
31 დეკემბერი, 2021 წ.	(75,849)	(423,731)	(29,109)	-	(1,547)	(530,236)
ცვეთის დანარიცხი	(2,998)	(59,144)	(6,158)	-	(616)	(68,916)
ჩამოწერისას	16	2,554	929	-	1	3,500
ელიმინირებული	(1,812)	114	(1,109)	-	(186)	(2,993)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	(80,643)	(480,207)	(35,447)	-	(2,348)	(598,645)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება						
1 იანვარი, 2021 წ.	114,898	648,726	23,110	81,417	13,342	881,493
31 დეკემბერი, 2021 წ.	120,248	703,236	25,978	99,317	13,143	961,922
31 დეკემბერი, 2022 წ.	121,278	826,778	32,303	110,332	12,912	1,103,603

დაუმთავრებელ მშენებლობაში, ძირითადად, შედის ლაჯანურჰესის N3 ელექტროქსელის და ტურბინა-გენერატორის, ზაჰესის N6 ტურბინა-გენერატორის, ძვერულას N2 ტურბინა-გენერატორის რეაბილიტაცია და დაუმონტაჟებელი მოწყობილობები, ანუ ის მოწყობილობები და მასალები, რომლებიც ჯერ არ მიღებულია ექსპლუატაციაში. დამონტაჟების დასრულების შემდეგ აქტივები გადადის ტექნიკურ აღჭურვილობასა და დანადგარებში.

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სრულად გაცვეთილი, მაგრამ ჯერ კიდევ ექსპლუატაციაში მყოფი ძირითადი საშუალებების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, შესაბამისად, დაახლოებით 31,325 ლარს და 20,733 ლარს შეადგენდა.

8. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაცია

2019 წლის აპრილში ჯგუფმა ძვერულა ჰესის N2 ტურბინა-გენერატორის და ლაჯანურჰესის N3 ტურბინა-გენერატორი რეაბილიტაცია. პროექტის მოსალოდნელი ღირებულება სულ 44,235 ლარია. პროექტი ფინანსდება მშობელი საწარმოსგან და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან მიღებული ნასესხები სახსრებით. ლაჯანურჰესის N3 ტურბინა-გენერატორის რეაბილიტაციის პროექტი 2022 წელს მიმდინარეობდა და მისი დასრულება 2023 წლისთვის არის მოსალოდნელი. ძვერულა ჰესის N2 ტურბინა-გენერატორის რეაბილიტაცია 2022 წელს განახლდა.

განაკვეთი, რომელიც გამოყენებულია ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული იმ დანახარჯების ოდენობის დასადგენად, რომელთა კაპიტალიზაციაც შესაძლებელი იყო, 5.5%-ია, რაც კონკრეტული ნასესხები სახსრების საპროცენტო განაკვეთია. ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაცია დროებით შეჩერდა 2020 წლის აპრილში წლის ბოლომდე, ვინაიდან კოვიდ-19-ის პანდემიის გამო შეჩერდა რეაბილიტაციის პროექტი. ლაჯანურის და ძვერულას პროექტები, შესაბამისად, განახლდა 2021 წელს და 2022 წელს. მშობელი საწარმოს მიმართ კაპიტალიზებული სასესხო დავალიანება სრულად დაიფარა 2022 წელს.

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში საპროცენტო ხარჯის კაპიტალიზაციის თანხა 722 ლარი იყო (2021 წ.: 764 ლარი).

კაპიტალური დაბანდების ვალდებულება

ხელშეკრულებით განპირობებული მნიშვნელოვანი კაპიტალური დანახარჯები 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის, რომლებიც არ არის აღიარებული ვალდებულებების სახით, გაუტოლდა 25,776 ევროს (2021 წ.: 27,813 ევრო), 535 აშშ დოლარს (2021 წ.: 1,718 აშშ დოლარი) და 9,674 ლარს (2021 წ.: 13,615 ლარი).

9. გუდვილი

გუდვილის ნაშთმა 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 70,376 ლარი შეადგინა და მოიცავდა გუდვილს, რომელიც აღიარებული იქნა საწარმოთა გაერთიანების შედეგად, რის ფარგლებშიც წინა წლებში მოხდა ჰესების შეძენა.

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება

ჯგუფს მიაჩნია, რომ ყველა მისი ჰესი წარმოადგენს ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთ ერთეულს და მისი გუდვილი მთლიანად არის მიკუთვნებადი ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ამ ერთეულისთვის. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრა გამოყენების ღირებულების გამოთვლის საფუძველზე. ამ გამოთვლებში გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზები, რომელიც ემყარება ხელმძღვანელობის მიერ ოთხწლიანი პერიოდისთვის მომზადებულ ფინანსურ პროგნოზებს. ოთხწლიანი პერიოდის შემდგომი ფულადი ნაკადების ექსტრაპოლაცია მოხდა ქვემოთ მოცემული მოსალოდნელი ზრდის ტემპების საფუძველზე. ზრდის ტემპი არ აჭარბებს ეკონომიკის იმ ბიზნესსექტორის გრძელვადიან საშუალო ზრდის ტემპს, რომელშიც ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული ეწევა საქმიანობას.

გამოყენების ღირებულების გამოსათვლელად გამოყენებული დაშვებები, რომელთა მიმართაც ანაზღაურებადი ღირებულება ყველაზე მგრძნობიარეა:

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
	15%-იანი	16%-იანი
	რთული	რთული
	წლიური	წლიური
წლიური ზრდის ტემპი პროგნოზირებული პერიოდის განმავლობაში	ზრდის ტემპი	ზრდის ტემპი
ზრდის ტემპი 3 წლის შემდეგ	წლიური 1%	წლიური 1%
დისკონტირების განაკვეთი გადასახადით დაბეგვრამდე	წლიური 15.4%	წლიური 15.4%

9. გუდვილი (გაგრძელება)

ხელმძღვანელობამ ბიუჯეტირებული საერთო მარჟა განსაზღვრა წარსულში განხორციელებულ საქმიანობასა და ბაზრის სამომავლო ანალიზის საფუძველზე. ზრდის საშუალო შეწონილი განაკვეთი შეესაბამება დარგის ანგარიშში მოცემულ პროგნოზებს და დამტკიცებულ საკანონმდებლო ცვლილებებს ჰესების დერეგულაციასთან დაკავშირებით.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ჰესის ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებულ ძირითად დაშვებებში გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილებები არ გამოიწვევს გუდვილის გაუფასურებას.

10. აქტივის გამოყენების უფლება

ქვემოთ მოცემულია აქტივის გამოყენების უფლებების აღიარებული საბალანსო ღირებულებები და მათი მოძრაობა პერიოდის განმავლობაში:

	მიწა და შენობა- ნაგებობები	ქსელი	სულ
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,362	14	1,376
შემოსვლები	553	214	767
გასვლა – მთლიანი სააღრიცხვო ღირებულება	(121)	–	(121)
გასვლა – დაგროვილი ცვეთა	114	–	114
ცვეთის ხარჯი	(677)	(51)	(728)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,231	177	1,408
შემოსვლები	2,185	–	2,185
გასვლა – მთლიანი სააღრიცხვო ღირებულება	(674)	–	(674)
გასვლა – დაგროვილი ცვეთა	588	–	588
ცვეთის ხარჯი	(980)	(39)	(1,019)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,350	138	2,488

11. მარაგები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
ხელსაწყოები და ჭანჭიკები	2,371	6,170
ჯართი და დაზიანებული ინვენტარი (ა)	1,505	1,655
საპოხ-საცხები მასალები	1,974	788
სათადარიგო ნაწილები	1,186	1,316
ელექტროაღჭურვილობა	1,049	4,839
კომბინეზონები და სპეცტანსაცმელი	992	597
კაბელები და მავთულები	457	6,855
მრიცხველების დამონტაჟებასთან დაკავშირებული ინვენტარი	160	269
მრიცხველები, კარადები და საკეტები	67	472
ბომბები	54	934
სხვა	4,312	3,611
მარაგები, სულ	14,127	27,506

(ა) ჯართი და დაზიანებული ინვენტარი შედგება ინვენტარის ისეთი ერთეულებისგან, რომლებსაც დამატებითი სარემონტო სამუშაოები სჭირდება გამოსადეგად ვარგის მდგომარეობაში მოსაყვანად. 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასეთი მარაგები ჩამოიწერება არსებულ მდგომარეობაში მათ წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე.

12. გაცემული სესხები

	31 დეკემბერი, 2021 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
გაცემული სესხების გრძელვადიანი ნაწილი		
მშობელი საწარმო	142,766	–
სულ გაცემული სესხების გრძელვადიანი ნაწილი	142,766	–
გაცემული სესხების მოკლევადიანი ნაწილი		
მშობელი საწარმო	–	67,312
სულ გაცემული სესხების მოკლევადიანი ნაწილი	–	67,312
სულ გაცემული სესხები	142,766	67,312

2022 წელს და 2021 წელს გაცემული სესხების მოძრაობა ასეთია:

	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	67,312	3,697
წლის განმავლობაში დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი (28 შენიშვნა)	5,048	744
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	80,838	69,039
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილ ავანსებთან / სავაჭრო ვალდებულებებთან გაქვითული ძირითადი თანხა	–	(3,698)
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილ ავანსებთან / სავაჭრო ვალდებულებებთან გაქვითული პროცენტი	–	(2)
საკურსო სხვაობა, წმინდა	(10,183)	(2,468)
საპროცენტო შემოსავალზე დარიცხული გადასახადი	(249)	–
31 დეკემბრის მდგომარეობით	142,766	67,312

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
ელექტროენერგიის გაყიდვა კომერციულ და საჯარო სექტორებზე	73,509	72,061
ელექტროენერგიის გაყიდვა საყოფაცხოვრებო სექტორზე	34,253	29,904
განაწილებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (ა)	6,351	4,424
გარანტირებული სიმძლავრის რეალიზაციასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (ბ)	326	1,184
სხვა (გ)	14,519	14,652
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(7,040)	(7,555)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	121,918	114,670

- (ა) ჯგუფის განაწილებასთან დაკავშირებული მოთხოვნები შედგება სავაჭრო მოთხოვნებისგან, რომელიც წარმოიქმნება პირდაპირი მომხმარებლებისთვის განაწილების მომსახურების გაწევით.
- (ბ) გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვასთან დაკავშირებული მოთხოვნები არსებობს ერთი მომხმარებლის, ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორის (ესკო), მიმართ, რომელიც არის სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი ელექტროენერგეტიკული ბაზრის ოპერატორი.
- (გ) სხვა მოთხოვნებში შედის ქსელის აღდგენისა და მოთხოვნილი სიმძლავრის მიწოდების მომსახურებასთან დაკავშირებული 5,698 ლარის შემოსავალი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2021 წლის 31 დეკემბერი: 4,483 ლარი). აღნიშნული მოთხოვნების გრძელვადიანი ნაწილი 2,657 ლარის ოდენობით აისახება გრძელვადიან სავაჭრო მოთხოვნებში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2021 წ.: 6,241 ლარი).

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

კრედიტით გაყიდვების შემთხვევაში, გადახდის საშუალო ვადა 15-20 დღეა. პესის მომხმარებელთან გაფორმებული ორმხრივი ხელშეკრულებების მიხედვით, გადახდების დაგვიანების შემთხვევაში, ჯგუფს უფლება აქვს დააწესოს ჯარიმა დღიური 0.05%-ს ოდენობით. სხვა დაუფარავ სავაჭრო მოთხოვნებს პროცენტი არ ერიცხება.

ჯგუფი სავაჭრო მოთხოვნებს ჩამოწერს მაშინ, როდესაც შემდეგი ორი შემთხვევიდან რომელიმე დადგება: როდესაც გარკვეული ინფორმაცია მიანიშნებს დებიტორის მწვავე ფინანსურ სირთულეებზე და დავალიანების ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს, მაგალითად, მიმდინარეობს დებიტორის ლიკვიდაცია ან დაწყებულია გაკოტრების საქმის წარმოება. ჩამოწერილი სავაჭრო მოთხოვნებიდან არცერთი არ ექვემდებარება იძულებითი აღსრულების ღონისძიებებს.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა:

	2022	2021
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვრის მდგომარეობით	7,555	9,630
წლის დამატებითი დანარიცხი	829	4,270
ჩამოწერები	(1,344)	(6,345)
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,040	7,555

ანალიზი სავაჭრო მოთხოვნების ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით ასეთია:

31 დეკემბერი, 2022 წ.	ვადაგადა- უცილებელი	30 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	30-დან 90 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	91-დან 180 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	180-ზე მეტი დღით ვადაგადა- ცილებული	სულ
დეფოლტის დროს მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება, სულ	115,023	7,856	2,532	1,577	4,627	131,615
მოსალოდნელი ზარალის დონე	0.4%	4.7%	35.4%	92.8%	83.4%	
არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(449)	(372)	(897)	(1,464)	(3,858)	(7,040)

31 დეკემბერი, 2021 წ.	ვადაგადა- უცილებელი	30 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	30-დან 90 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	91-დან 180 დღემდე ვადაგადა- ცილებული	180-ზე მეტი დღით ვადაგადა- ცილებული	სულ
დეფოლტის დროს მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება, სულ	111,428	5,192	3,040	2,092	6,714	128,466
მოსალოდნელი ზარალის დონე	0.1%	10.5%	26.3%	72.6%	69.1%	
არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(58)	(540)	(798)	(1,518)	(4,641)	(7,555)

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 91-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული მოთხოვნები 769 ლარის ოდენობით მთლიანად საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებზე და მშობელ საწარმოზე მოდის (2021 წლის 31 დეკემბერი: 933 ლარი). ვადაგადაცილებული ნაშთების დაფარვას ჯგუფის შიგნით მართავს მშობელი საწარმო ჯგუფის ფულადი საჭიროებების, და არა ცალკეული ინსტრუმენტების დაფარვის ვადების მიხედვით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები კრედიტუნარიანი საწარმოებია და ნებისმიერ ვადამოსულ ვალდებულებას დაფარავენ, თუ გაჩნდება დამატებითი ფულადი სახსრების საჭიროება. აქედან გამომდინარე, საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ მოთხოვნებისთვის ანარიცხები არ შექმნილა.

14. სხვა მოკლევადიანი აქტივები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
წინასწარ გადახდილი გადასახადები	894	1,588
გადახდილი ავანსები	950	417
წინასწარ გადახდილი დაზღვევა	142	87
სხვა მოკლევადიანი აქტივები, სულ	1,986	2,092

15. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
ნაღდი ფული		
ლარში გამოხატული	62	53
ევროში გამოხატული	1	1
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში		
ლარში გამოხატული	46,413	20,940
აშშ დოლარში გამოხატული	12	67
ევროში გამოხატული	14,681	153
ფულადი სახსრები გზაში	–	2,099
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, სულ	61,169	23,313

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში შედგება საქართველოს კომერციულ ბანკებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებისგან. მიმდინარე ანგარიშებზე განთავსებულ ფულად სახსრებს დაერიცხა 1,814 ლარის საპროცენტო შემოსავალი 2022 წელს (2021 წ.: 1,081 ლარი).

16. სააქციო კაპიტალი

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მთლიანი ნებადართული, გამოშვებული და განაღდებული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 10,230 აქციისგან, რომელთაგან თითოეულის ღირებულება 1 ლარია. თითოეული ჩვეულებრივი აქცია სარგებლობს ერთი ხმის უფლებით. 2022 და 2021 წლებში ჯგუფს არ გამოუცხადებია დივიდენდები.

17. ნასესხები სახსრები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
გრძელვადიანი ნაწილი		
მშობელი საწარმო	–	1,108
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო	–	4,555
ქართული კომერციული ბანკი	–	2,803
სულ გრძელვადიანი ნაწილი	–	8,466
მოკლევადიანი ნაწილი		
სს „ოპკა“	8,601	
მშობელი საწარმო	–	71,655
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო	–	8,034
ქართული კომერციული ბანკი	–	12
სულ მოკლევადიანი ნაწილი	8,601	79,701
ნასესხები სახსრები, სულ	8,601	88,167

ნასესხები სახსრების მოძრაობა ასე გამოიყურება:

	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	88,167	127,621
დამატება წლის განმავლობაში	–	6,508
წლის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი (28 შენიშვნა)	1,178	5,059
კაპიტალიზებული საპროცენტო ხარჯი	722	764
გაქვითული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან – ძირითადი თანხა	–	(16,905)
გაქვითული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან – პროცენტი	–	(2,327)
გადახდილი პროცენტი	(4,723)	(2,488)
სესხის ძირითადი თანხის დასაფარი შენატანები	(70,012)	(16,180)
საკურსო სხვაობა, წმინდა	(6,666)	(13,885)
სხვა	(65)	–
31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,601	88,167

კრედიტორი	ვალუტა	დაფარვის თარიღი	დაუფარავი თანხა 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაუფარავი თანხა 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის
მშობელი საწარმო	ევრო	31 ივლისი, 2022 წ.	–	26,832
მშობელი საწარმო	ევრო	31 ივლისი, 2022 წ.	–	17,861
მშობელი საწარმო	ევრო	30 ნოემბერი, 2023 წ.	–	6,391
მშობელი საწარმო	ევრო	10 აპრილი, 2022 წ.	–	4,831
მშობელი საწარმო	ევრო	16 სექტემბერი, 2022 წ.	–	1,021
მშობელი საწარმო	ევრო	23 ოქტომბერი, 2022 წ.	–	9,004
მშობელი საწარმო	ევრო	4 ნოემბერი, 2022 წ.	–	3,129
მშობელი საწარმო	ევრო	31 დეკემბერი, 2022 წ.	–	1,945
მშობელი საწარმო	ევრო	17 დეკემბერი, 2022 წ.	–	1,749
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო	ევრო	9 დეკემბერი, 2023 წ.	4,100	4,711
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო	ევრო	30 ნოემბერი, 2023 წ.	–	2,704
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო	ევრო	30 ნოემბერი, 2023 წ.	1,948	2,241
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო	ევრო	30 სექტემბერი, 2023 წ.	2,553	2,933
ქართული კომერციული ბანკი	ევრო	29 აპრილი, 2023 წ.	–	2,815
სულ			8,601	88,167

17. ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

ჯგუფი არ მიმართავს ჰეჯირების აღრიცხვას და არ გაუფორმებია არანაირი ჰეჯირების ხელშეკრულება უცხოურ ვალუტაში თავის ვალდებულებებთან ან საპროცენტო განაკვეთის რისკთან დაკავშირებით. სამართლიანი ღირებულებები წარმოდგენილია 31-ე შენიშვნაში.

18. ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
გრძელვადიანი		
ფინანსური გარანტია	8,755	5,016

ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულების მოძრაობა ასე გამოიყურება:

2021 წლის 1 იანვარს	8,444
ფინანსური გარანტიის ამორტიზაციიდან მიღებული შემოსავალი (28-ე შენიშვნა)	(3,428)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,016
ფინანსური გარანტიის გაცემა	8,585
ფინანსური გარანტიის ამორტიზაციიდან მიღებული შემოსავალი (28-ე შენიშვნა)	(4,846)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,755

2017 წლის 7 დეკემბერს და 2018 წლის 4 მაისს მშობელმა კომპანიამ გამოუშვა 370 და 250 მილიონი ევროს გარანტირებული ობლიგაციები, რომელთა დაფარვის ვადა, შესაბამისად, იწურება 2022 წელსა და 2024 წელს. ეს ობლიგაციები განთავსებულია საჯარო სააქციო საზოგადოება „ირლანდიის საფონდო ბირჟაზე“ (ივაჭრება, როგორც „ევრონექსტი დუბლინი“), რომელსაც არეგულირებს ირლანდიის ცენტრალური ბანკი. ობლიგაციები უპირობოდ და შეუქცევადად არის გარანტირებული სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“ (ჯგუფის სამეურნეო სუბიექტები), „ენერგო-პრო ვარნა EAD“-ისა და REŞADİYE HAMZALI ELEKTRİK ÜRETİM SAN. VE TİC. A.Ş.-ის მიერ (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები). გარდა ამისა, 2022 წლის თებერვალში მშობელმა საწარმომ გამოუშვა 435 მილიონი აშშ დოლარის გარანტირებული ობლიგაციები („ობლიგაციები“), რომლებიც უნდა დაიფაროს 2027 წელს. ობლიგაციები განთავსებულია საჯარო სააქციო საზოგადოება „ირლანდიის საფონდო ბირჟაზე“ (ივაჭრება, როგორც „ევრონექსტი დუბლინი“), რომელსაც არეგულირებს ირლანდიის ცენტრალური ბანკი. ობლიგაციები უპირობოდ და შეუქცევადად არის გარანტირებული სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგის“, სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“, სს „ეპ ჯორჯია გენერაციის“, სს „ეპ ჯორჯია მიწოდების“ (ჯგუფის სამეურნეო სუბიექტები), „ენერგო-პრო ვარნა EAD“-ის, „Energo-Pro Turkey Holding A.Ş“-ისა და „REŞADİYE HAMZALI ELEKTRİK ÜRETİM SAN. VE TİC. A.Ş.“-ის მიერ (საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები). შესაბამისი სამართლიანი ღირებულების აღიარება მოხდა პირდაპირ გაუნაწილებელი მოგების მეშვეობით, ვინაიდან გარიგება შედგა მშობელ საწარმოსთან, და წრფივი მეთოდით ამორტიზდება მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების მეშვეობით.

19. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
შესყიდულ ელექტროენერგიაში გადასახდელი თანხები	99,374	140,786
შემძინილ ძირითად საშუალებებში გადასახდელი თანხები	15,349	27,884
მომსახურებასა და მასალებში გადასახდელი თანხები	7,335	12,805
სხვა	1,073	201
სულ სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	123,131	181,676

19. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ შესყიდულ ელექტროენერგიაში გადასახდელ, 49,481 ლარის (2021 წლის 31 დეკემბერი: 82,038 ლარი) ოდენობის თანხაზე ქართულ კომერციულ ბანკთან ფაქტორინგული ხელშეკრულებები გაფორმდა. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ შესყიდულ შესყიდულ ძირითად საშუალებებში და მომსახურებასა და მასალებში გადასახდელ, 13,531 ლარის და 5,586 ლარის ოდენობის თანხაზე ქართულ კომერციულ ბანკთან ფაქტორინგული ხელშეკრულებები გაფორმდა. ჯგუფი ამ ინსტრუმენტებზე დაყრდნობით მართავს თავის ლიკვიდურობას. 2022 წელს ჯგუფს ამ ფაქტორინგულ შეთანხმებებზე დაერიცხა 8,950 ლარის საპროცენტო ხარჯი (2021 წ.: 15,598). ვალდებულებებს, რომელზეც ფაქტორინგული ხელშეკრულებები გაფორმდა, ერიცხება 6%-დან 14.75%-მდე წლიური პროცენტი.

20. სახელშეკრულებო ვალდებულებები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
ელექტროენერგიაში გადახდილი ავანსები	9,694	9,897
განაწილება მოსახლეობაზე	277	279
განაწილება კომერციულ სექტორზე	5,319	5,264
მიწოდება კომერციული სექტორისთვის	729	689
მიწოდება მოსახლეობისთვის	3,369	3,665
მომხმარებელთა ანაბრები	7,516	6,016
მიწოდება კომერციული სექტორისთვის	6,782	5,658
მიწოდება მოსახლეობისთვის	734	358
მომსახურება	15,513	13,393
სხვა	338	930
სულ სახელშეკრულებო ვალდებულებები	33,061	30,236

ელექტროენერგიაში გადახდილი ავანსები

ელექტროენერგიაში გადახდილი ავანსები წარმოადგენს მომხმარებლების წინასწარ გადახდებს, რომელთა ათვისება ხდება ელექტროენერგიის მოხმარების პროცესში. მიღებული ავანსების შემთხვევაში, ჯგუფი მოელის ყველა თანხის მოგება-ზარალში ასახვას 2022 წლის 31 დეკემბრიდან, თავისი შესასრულებელი მოვალეობის პირობის დაკმაყოფილებიდან, ერთი წლის ვადაში.

მომხმარებელთა ანაბრები

სემეკის 2020 წლის 13 აგვისტოთი დათარიღებული #47 დადგენილებით „ელექტროენერგიის საცალო ბაზრის წესების“ შესახებ, განისაზღვრა, რომ დავალიანების მქონე მომხმარებლებმა დეპოზიტზე უნდა შეიტანონ თანხა, რომელიც გამოითვლება აბონენტის მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის თვიურ თანხაზე დაყრდნობით. ამ ანაბრების უკან მოთხოვნა შესაძლებელია გადახდის ისტორიის გაუმჯობესების ან მოქმედი კრიტერიუმების შეცვლის შემდეგ.

მომსახურება

მიერთების ტარიფს არეგულირებს სემეკი 2021 წლის 28 ივნისით დათარიღებული #19 დადგენილებით „ელექტროენერგიის გამანაწილებელი ქსელის წესები“. მომხმარებლები ვალდებული არიან, წინასწარ გადაიხადონ ქსელთან მიერთების საფასურის 50%, ხოლო მრავალბინიანი შენობების შემთხვევაში – მთლიანი თანხა.

სხვა

სხვა სახელშეკრულებო ვალდებულებები წარმოადგენს ქსელის რეკონსტრუქციისთვის და მოთხოვნილი სიმძლავრით უზრუნველყოფისთვის მომხმარებლებისგან მიღებულ ავანსებს.

20. სახელშეკრულებო ვალდებულებები (გაგრძელება)

სხვა (გაგრძელება)

2022 წლისა და 2021 წლის განმავლობაში აღიარებული ამონაგები, რომელიც აისახა სახელშეკრულებო ვალდებულების ნაშთში წლის დასაწყისში, ასე გამოიყურება:

	2022	2021
ელექტროენერგიის გაყიდვა	7,352	25,262
საყოფაცხოვრებო	2,167	18,812
არასაყოფაცხოვრებო	5,185	6,450
მომსახურება	11,150	7,331
სხვა	591	766
სულ	19,093	33,359

21. სხვა ვალდებულებები

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
სხვა ვალდებულებები – გრძელვადიანი ნაწილი		
სახელმწიფო გრანტები (ა)	4,441	4,696
საიჯარო ვალდებულებები (ბ)	1,693	971
სხვა ვალდებულებები – გრძელვადიანი ნაწილი, სულ	6,134	5,667
სხვა ვალდებულებები – მოკლევადიანი ნაწილი		
საიჯარო ვალდებულებები (ბ)	680	304
საგადასახადო დავალიანება	11,420	8,864
სხვა ვალდებულებები	99	1,212
გადასახდელი თანამშრომლებისთვის	29	–
სახელმწიფო გრანტები (ა)	408	408
სხვა ვალდებულებები – მოკლევადიანი ნაწილი, სულ	12,636	10,788
სხვა ვალდებულებები, სულ	18,770	16,455

(ა) სახელმწიფო გრანტები

	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	5,104	5,239
მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული (23-ე შენიშვნა)	(418)	(408)
დამატება წლის განმავლობაში	163	273
31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,849	5,104

სახელმწიფო გრანტები მიიღება არაფულადი აქტივების, როგორცაა მიწა და ელექტრომოწყობილობა, გადმოცემის სახით. ჯგუფი აფასებს აქტივების სამართლიან ღირებულებას და აქტივებს და გრანტებს ამ სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხავს. მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად ჯგუფი დამოუკიდებელ შემფასებელს ქირაობს. გრანტების პირობები მოცემულია 29-ე შენიშვნაში.

21. სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

(ბ) საიჯარო ვალდებულებები

	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	1,275	1,556
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	236	145
შემოსვლები	2,185	767
გასვლები	(543)	(374)
გადახდები	(780)	(819)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,373	1,275

ქვემოთ მოცემულია მოგებაში ან ზარალში აღიარებული თანხები:

	2022	2021
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთის ხარჯი	(1,019)	(728)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	(236)	(145)
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	(1,255)	(873)

22. ელექტროენერგიის ადგილობრივი გაყიდვა და მომსახურება

ელექტროენერგიის ადგილობრივი გაყიდვა

	2022	2021
ელექტროენერგიის მიწოდება	887,145	889,547
არასაყოფაცხოვრებო	–	306,847
საყოფაცხოვრებო	33	139,171
უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელი	469,700	232,870
საჯარო მომსახურების მიმწოდებელი	417,412	210,659
ელექტროენერგიის განაწილება	58,407	32,892
გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვა	13,314	13,596
წარმოებული ელექტროენერგიის გაყიდვა	101,515	64,482
შესყიდული ელექტროენერგიით ვაჭრობა	223	4,164
ელექტროენერგიის ადგილობრივი გაყიდვა სულ	1,060,604	1,004,681

ელექტროენერგიის განაწილებას და მიწოდებას საქართველოში არეგულირებს სემეკი. საბოლოო მომხმარებლის ტარიფი სამი კომპონენტისგან შედგება: მიწოდება (ელექტროენერგიის ღირებულება), განაწილება (გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორის მიერ გაწეული მომსახურებისთვის), გადაცემა (გადამცემი სისტემის ოპერატორისთვის გადახდილი ტარიფი). უნივერსალური და საჯარო მომსახურების მიმწოდებლის მომხმარებლების მიწოდების ტარიფის დიფერენციაცია დამოკიდებულია ქსელში ჩართვის ძაბვაზე, ხოლო საყოფაცხოვრებო სექტორის შემთხვევაში – თვის განმავლობაში მოხმარებული ელექტროენერგიის რაოდენობაზე. ჯგუფისთვის დამტკიცებული გასაყიდი ტარიფები 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ასე გამოიყურებოდა (ქვემოთ ტარიფები არ არის წარმოდგენილი ათას ლარში და წარმოადგენს 1 კვტსთ ელექტროენერგიის ტარიფს):

22. ელექტროენერგიის ადგილობრივი გაყიდვა და მომსახურება (გაგრძელება)

ელექტროენერგიის ადგილობრივი გაყიდვა (გაგრძელება)

ძაბვა	მოხმარება	სექტორი	თეთრი 1 კვტს-ში (2021 წლის 1 ივლისიდან)
110/35 კვ		საჯარო	23.955
10/6 კვ		საჯარო	26.169
380/220 ვ		საჯარო	27.085
6/10 კვ		უნივერსალური	26.169
380/220 ვ		უნივერსალური	27.085
380/220 ვ	I ეტაპი	უნივერსალური	15.026
380/220 ვ	II ეტაპი	უნივერსალური	18.396
380/220 ვ	III ეტაპი	უნივერსალური	22.226

ძაბვა	მოხმარება	სექტორი	თეთრი 1 კვტს-ში (1 იანვარი – ივლისი, 2021 წ.)
110/35 კვ		არასაყოფაცხოვრებო	23.955
10/6 კვ		არასაყოფაცხოვრებო	26.169
380/220 ვ		არასაყოფაცხოვრებო	27.085
380/220 ვ	I ეტაპი	საყოფაცხოვრებო	15.026
380/220 ვ	II ეტაპი	საყოფაცხოვრებო	18.396
380/220 ვ	III ეტაპი	საყოფაცხოვრებო	22.226

კოვიდ-19-მა უარყოფითად იმოქმედა ელექტროენერგიის მოხმარებელი ფიზიკური პირების ელექტროენერგიის ქვითრების გადახდისუნარიანობაზე. ეს ფაქტი ნაწილობრივ დააკომპენსირა საქართველოს მთავრობამ კოვიდ-19-ით დაზარალებული ეკონომიკის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებდა 2020 წლისა და 2021 წლის გარკვეულ თვეებში წყლის, გაზის და ელექტროენერგიის მოხმარების სუბსიდირებას ფიზიკური პირების გარკვეული კატეგორიებისთვის. გარდა ამისა, საქართველოს მთავრობამ მოახდინა ჯგუფის მოხმარებლების გარკვეული კატეგორიების სუბსიდირება სემეკის მიერ 2021 წლის 1 იანვრიდან დაწყებულ ტარიფებსა და 2020 წელს გაზრდამდე მოქმედ ტარიფებს შორის სხვაობებისთვის. საყოფაცხოვრებო სექტორი მთლიანად სუბსიდირდა, ხოლო არასაყოფაცხოვრებო სექტორისთვის მხოლოდ ტარიფებს შორის სხვაობის 50% დაიფარა სუბსიდიით. 2021 წლის განმავლობაში კოვიდ-19-ის გამო ეკონომიკის მხარდაჭერის ინიციატივის ფარგლებში, ჯგუფის ამონაგების საქართველოს მთავრობის მიერ სუბსიდირებულმა ნაწილმა 71,790 ლარი შეადგინა. 2022 წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობას არ მოუხდენია წყლის, გაზის და ელექტროენერგიის მოხმარების სუბსიდირება.

სახელშეკრულებო ნაშთები

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 126,149 ლარის ოდენობის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და მთლიანი სახელშეკრულებო ვალდებულებების ნაშთები 33,061 ლარის ოდენობით (2021 წლის 31 დეკემბერი: 123,720 ლარის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და 30,236 ლარის მთლიანი სახელშეკრულებო ვალდებულება) უკავშირდება ფასს 15-ის მიხედვით აღიარებულ ამონაგებს. დარჩენილი სხვა მოთხოვნების ნაშთი უკავშირდება კომპანიის მიერ სტანდარტების მიხედვით აღიარებულ შემოსავალს.

22. ელექტროენერგიის ადგილობრივი გაყიდვა და მომსახურება (გაგრძელება)

მომსახურება

მომსახურება მოიცავს ამონაგებს მომხმარებლებისთვის ქსელთან მიერთების და სიმძლავრის ზრდის მომსახურებების მიწოდებიდან.

15,513 ლარის სახელშეკრულებო ვალდებულებები და 3,741 ლარის სავაჭრო მოთხოვნები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2021 წლის 31 დეკემბერი: 13,393 ლარი და 3,816 ლარი, შესაბამისად) წარმოადგენს მომსახურებიდან ამონაგებთან დაკავშირებულ სახელშეკრულებო ნაშთებს. (მე-20 შენიშვნა).

23. სხვა შემოსავალი

	2022	2021
საიჯარო შემოსავალი (ა)	5,104	6,019
შემოსავალი მომსახურებიდან (ბ)	2,518	1,361
უსასყიდლოდ გადაცემული აქტივები	1,538	1,776
შემოსავალი ჯარიმებიდან და საურავებიდან	987	344
მარაგების და ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციის შედეგად გამოვლენილი ზედმეტობა	676	936
მიღებული სახელმწიფო გრანტები	418	408
ძირითადი საშუალებების და მარაგების გასვლასთან დაკავშირებული წმინდა შემოსულობა	310	293
შემოსავალი დაზღვევიდან	–	19,122
სხვა	1,844	1,377
სხვა შემოსავლები, სულ	13,395	31,636

- (ა) საიჯარო შემოსავლის დიდი ნაწილი მიკუთვნება ქსელური კომპანიებისთვის რადიო-ტელეკომუნიკაციის საბაზო სადგურების განსათავსებლად ბოძების იჯარით გადაცემისთვის.
- (ბ) მომსახურებიდან მიღებულ შემოსავალში შედის მომხმარებლების მიერ ქსელის რეკონსტრუქციისთვის და მოთხოვნილი სიმძლავრით უზრუნველყოფისთვის გადახდილი 2,261 ლარი (2021 წ.: 1,205 ლარი).

24. შესყიდული ენერგია

	2022	2021
შესყიდული ელექტროენერგია	(307,835)	(316,675)
გადაცემა	(117,270)	(109,874)
ესკოს გარანტირებული სიმძლავრე	(53,306)	(65,352)
დისპეტჩერიზაცია	–	(8,578)
შესყიდული გაზი	(5,791)	(4,857)
საექსპორტო აუქციონის მოსაკრებელი	(428)	–
გაზის ტრანსპორტირება	(273)	(202)
სულ შესყიდული ენერგია	(484,903)	(505,538)

25. მომსახურების ხარჯები

	2022	2021
საიჯარო ხარჯი	(4,507)	(3,768)
დაზღვევა	(3,937)	(4,146)
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	(3,905)	(2,388)
დაცვა-უსაფრთხოების ხარჯი	(1,399)	(1,411)
პროფესიული მომსახურების ღირებულება	(1,184)	(1,271)
ბანკის მომსახურების საკომისიო	(455)	(386)
სხვა	(2,628)	(3,208)
სულ მომსახურების ხარჯები	(18,015)	(16,578)

აუდიტორის საზღაური

ჯგუფის აუდიტორის ანაზღაურება 31 დეკემბრით დასრულებული 2022 და 2021 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს (დღ-ის გარეშე):

	2022	2021
გასამრჯელო ჯგუფის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	(231)	(260)
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	(258)	(385)
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	(47)	(55)
სულ საზღაურები და ხარჯები	(536)	(700)

სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული კომპანიებისთვის მათ მიერ გაწეულ პროფესიულ მომსახურებაში გადასახდელი გასამრჯელო და ასანაზღაურებელი დანახარჯები 2022 წელს შეადგენდა 392 ლარს (2021 წ.: 228 ლარი), დღ-ის გარეშე.

26. საგადასახადო ხარჯები

	2022	2021
არარეზიდენტზე გაცემულ სესხზე დარიცხული მოგების გადასახადი (ა)	(14,746)	(12,189)
ქონების გადასახადი	(7,866)	(8,605)
სხვა	(1,088)	(3,708)
სულ საგადასახადო ხარჯები	(23,700)	(24,502)

- (ა) 2022 წელსა და 2021 წელს ჯგუფმა მშობელი საწარმოსთვის გასცა სესხები (მე-12 შენიშვნა). საქართველოს საგადასახადო კოდექსის თანახმად, ჯგუფმა დაბეგრა მშობელი საწარმოსთვის, არარეზიდენტი საწარმოსთვის, გაცემული სესხის მთლიანი თანხა მოგების გადასახადით და აღიარა შესაბამისი ხარჯი. გადასახადს დაიბრუნებს მშობელი საწარმოს მიერ სესხის სრულად დაფარვისთანავე.

27. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2022	2021
სემეკის ლიცენზიის მოსაკრებლის საფასური	(2,076)	(2,090)
დამცავი სამოსი და იარაღები	(1,466)	(718)
ძირითადი საშუალებების და მარაგების ჩამოწერა	(1,275)	(4,821)
ესკოს მომსახურების საფასური	(1,253)	(1,253)
ჯარიმები და საურავები	(1,124)	(795)
გაუფასურების რეზერვი და უიმედო ვალების ჩამოწერა	(1,071)	(6,027)
მარაგების მოძველების ხარჯი და ჩამოწერა	(768)	(866)
პროგრამული უზრუნველყოფის ხარჯი	(557)	(676)
მოხმარებული საოფისე მარაგები	(472)	(1,640)
სამივლინებო ხარჯი	(471)	(252)
პროექტის ექსპერტიზის ხარჯი	(188)	(196)
დასაქმებულთა გასამრჯელოები	(63)	(18)
სხვა	(2,115)	(4,220)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, სულ	(12,899)	(23,572)

28. ფინანსური დანახარჯები, წმინდა

	2022	2021
შესყიდული სავაჭრო ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი (19 შენიშვნა)	(8,950)	(15,598)
ნასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯი (17 შენიშვნა)	(1,178)	(5,059)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (21 შენიშვნა)	(236)	(145)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი	(3,328)	-
ფინანსური დანახარჯები	(13,692)	(20,802)
ფინანსური გარანტიის ამორტიზაციიდან მიღებული შემოსავალი (მე-18 შენიშვნა)	4,846	3,428
საპროცენტო შემოსავალი გაცემული სესხებიდან (12 შენიშვნა)	5,048	744
საპროცენტო შემოსავალი ფულადი სახსრებიდან და მათი ეკვივალენტებიდან (15 შენიშვნა)	1,814	1,081
სხვა ფინანსური შემოსავალი	776	-
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	-	14,002
ფინანსური შემოსავალი	12,484	19,255
წმინდა ფინანსური დანახარჯები	(1,208)	(1,547)

29. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლოში საქმის წარმოება

დროდადრო, საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას ჯგუფის წინააღმდეგ შეიძლება აღიძვრას სარჩელი. თავისი შეფასებებისა და შიდა თუ გარე პროფესიონალების რჩევის საფუძველზე, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ არ განიცდის არსებით ზარალს სარჩელებიდან იმ თანხაზე მეტი ოდენობით, რაც დარეზერვებული აქვს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

2018 წელს სს „საქართველოს რკინიგზამ“ ჯგუფთან წამოიწყო დავა სს „საქართველოს რკინიგზასა“ და ჯგუფს შორის 2011 წლის 27 სექტემბერს გაფორმებული ელექტროენერგიის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების საფუძველზე გამოწერილი ინვოისების სისწორის თაობაზე. 2018 წლის დეკემბერში ჯგუფმა გააუქმა არასწორი ინვოისები და სს „საქართველოს რკინიგზას“ სწორი ინვოისები წარუდგინა. სს „საქართველოს რკინიგზა“ დაეთანხმა ახალ ინვოისებს, თუმცა 2019 წლის მაისში ჯგუფის წინააღმდეგ დავა დაიწყო 1,942 ლარის ოდენობის დაკარგულ საპროცენტო შემოსავალთან დაკავშირებით. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 23 ივლისის გადაწყვეტილების თანახმად, მოსარჩელემ სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102 მუხლის თანახმად, ვერ წარმოადგინა ზიანის მტკიცებულება მიუღებელი შემოსავლის სახით, რომელიც წარმოადგენს სადავო თანხის გადახდაზე უარის თქმის საფუძველს (1,942 ლარი).

29. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

სასამართლოში საქმის წარმოება

2021 წლის 26 აგვისტოს გადაწყვეტილება გაასაჩივრა სს „საქართველოს რკინიგზამ“. ჯგუფის საწყისი შეფასებით, ამასთან დაკავშირებით აღსრულებითი ღონისძიება შესაძლებელია, თუმცა არა მოსალოდნელი. შესაბამისად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ამ ვალდებულებისთვის რეზერვები არ გათვალისწინებულია.

2021 წლის 21 მაისს სს „საქართველოს რკინიგზამ“ ჯგუფთან წამოიწყო კიდევ ერთი დავა სს „საქართველოს რკინიგზასა“ და ჯგუფს შორის 2011 წლის 27 სექტემბერს გაფორმებული ელექტროენერგიის ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების საფუძველზე გამოწერილი ინვოისების სისწორის თაობაზე 2021 წლის 1 იანვრიდან 2021 წლის 1 ივლისამდე გადახდილი თანხებისთვის. ინვოისების მოთხოვნილი შემცირების მთლიანი ღირებულება იყო 6,980 ლარი, დღგ-ის გარეშე. სასამართლოს 2021 წლის ივლისის გადაწყვეტილებით, ჯგუფს დაევა 6,980 ლარის სრულად გადახდა. გადაწყვეტილება ჯგუფმა გაასაჩივრა. ჯგუფმა ეს საჩივარი სრულად ასახა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ამონაგების და მოთხოვნების შემცირებით.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვა საგადასახადო უწყებების მიერ სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს განმარტებული. გადასახადები ექვემდებარება გადასინჯვას და მოკვლევას მთელი რიგი სახელმწიფო ორგანოების მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების, საურავებისა და პროცენტის დაკისრების უფლება.

ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. თუმცა შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ ისინი თავიანთი ინტერპრეტაციის შესაბამისად იმოქმედებენ, ამის გავლენა წინამდებარე ფინანსურ ინფორმაციაზე, შესაძლოა, ჯგუფისთვის მნიშვნელოვანი აღმოჩნდეს. საგადასახადო დეკლარაციები საგადასახადო ორგანოებისგან შემოწმებას სამი წლის განმავლობაში ექვემდებარება.

გაცემული გარანტიები

გარანტიები წარმოადგენს გამოუთხოვად რწმუნებას მასზედ, რომ ჯგუფი განახორციელებს გადახდებს იმ შემთხვევაში, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ნაკისრ ვალდებულებებს.

2022 წლის 30 მარტს კომპანიამ ცვლილება შეიტანა ესკოსთვის გაცემულ გარანტიაში საქართველოს ელექტროენერგიის (სიმძლავრის) ბაზრის წესების თანახმად, ვინაიდან საჯარო/უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებლებს დაევალით საბანკო გარანტიის წარდგენა გარანტირებული სიმძლავრის ღირებულების, ესკოს მომსახურების საფასურისა და საბალანსო ელექტროენერგიის საბაზრო ფასის საკომპენსაციოდ. გარანტიის თანხა განისაზღვრა ესკოს მიერ, როგორც შესყიდული ელექტროენერგიის მოცულობის, საშუალო საბალანსო ელექტროენერგიის და გარანტირებული სიმძლავრის პროგნოზირებული საბაზრო ფასების ნამრავლი. გარანტიამ შეადგინა 15,979 ლარი (2021 წ.: 21,990 ლარი) და დაფარვის ვადა ეწურება 2023 წლის 9 თებერვალს. გარანტიის დანარიცხები გაუტოლდა 290 ლარს და 172 ლარს, შესაბამისად, 2022 და 2021 წლებში და შევიდა მომსახურების ხარჯებში, როგორც გარანტიის საკომისიო.

ჯგუფმა შშობელ საწარმოს წარუდგინა გარანტია ირლანდიის საფონდო ბირჟა რეგისტრირებული ობლიგაციებისთვის. ჯგუფმა აღიარა ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული შესაბამისი ვალდებულება 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (18 შენიშვნა).

29. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოში კანონმდებლობა გარემოს დაცვის დარგში ვითარდება, ხოლო სამართალგამოყენების ფორმები სამთავრობო ორგანოების მუდმივი გადასინჯვის საგანს წარმოადგენს. ჯგუფი პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოს დაცვის კანონმდებლობის შესაბამისად. როგორც კი წარმოიქმნება ვალდებულება, ხდება მისი აღიარება. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებულ წესებში ან კანონმდებლობაში ცვლილებების და ასევე სამოქალაქო საქმეებთან დაკავშირებული სასამართლო პროცესების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს. მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, სამართალგამოყენების არსებული კლიმატის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გარემოსათვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებით არა აქვს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, სამართალგამოყენების არსებული კლიმატის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გარემოსათვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებით არა აქვს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

საქართველოს მთავრობის წინაშე აღებული ვალდებულებები

საქართველოს მთავრობასა და ჯგუფს შორის 2007 წელს გაფორმებული „ჰიდროელექტროსადგურებისა და ელექტროგამანაწილებელი კომპანიების აქტივების გაყიდვის ხელშეკრულების“ თანახმად, ჯგუფმა აიღო შესაბამისი მომხმარებლებისთვის უწყვეტი მომსახურების გაწევის უზრუნველყოფის პასუხისმგებლობა. ეს ვალდებულება ჯგუფისთვის აქტიურია მანამ, სანამ იგი ფლობს საქართველოს ტერიტორიაზე (დედაქალაქის გარეთ) ელექტროენერგიის განაწილების ლიცენზიას.

საქართველოს მთავრობასა და სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ შორის 2007 წელს გაფორმებული „ჰიდროელექტროსადგურებისა და ელექტროგამანაწილებელი კომპანიების აქტივების ნასყიდობის ხელშეკრულებით“ ჯგუფს შესყიდულ ჰიდროელექტროსადგურებში იმ დროისთვის დადგმული სიმძლავრის (362 მგვტ) 85%-ის (307.7 მგვტ) შენარჩუნების ვალდებულება ერგო მემკვიდრეობით. ამ ვალდებულებას თუ არ შეასრულებს, ჯგუფს შეიძლება შესაბამისმა სახელმწიფო ორგანოებმა დააკისრონ ადმინისტრაციული ჯარიმები და/ან სანქციები, ან გაუქმონ ერთი ან ერთზე მეტი ლიცენზია *პრივატიზების შესახებ საქართველოს კანონისა და სხვა მოქმედი სამართლებრივი ბაზის საფუძველზე*. 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს შესრულებული ჰქონდა ეს ვალდებულება.

სახელმწიფო გრანტებთან დაკავშირებული ვალდებულებები

ჯგუფს აღებული აქვს რამდენიმე სახელმწიფო გრანტი, რომლებზეც შესრულებული აქვს რეაბილიტაციის ვალდებულება და ევალება გრანტით გადაცემული ქონების ტექნიკური მომსახურება და დაცვა-უსაფრთხოება. ჯგუფს ეს ვალდებულება აღებული აქვს ელექტროენერგიის განაწილების ლიცენზიის პირობების თანახმად.

2015 წელს ჯგუფი გახდა უზუფრუქტუარი, როდესაც მთავრობისგან გადმოეცა ქონება. გადმოცემული აქტივების სამართლიანი ღირებულება, თავდაპირველი აღიარებისას, 2,050 ლარს შეადგენდა. ჯგუფს შეუძლია გამოიყენოს გადამცემი ხაზები, თუმცა არ აქვს მათი გაყიდვის უფლება, და ევალება ამ ხაზების გამოყენება გარკვეული სოფლების ელექტრიფიკაციისთვის და ასევე ელექტროქსელის ტექნიკური მომსახურების ხარჯების დაფარვა. საქართველოს მთავრობასთან გაფორმებული საგრანტო ხელშეკრულების მიხედვით, ჯგუფი ვალდებულია, ყოველი ხუთწლიანი პერიოდისთვის წარმოადგინოს აუდიტის დასკვნა, რომლითაც დასტურდება ვალდებულების შესრულება. ჯგუფმა ასეთი ანგარიში 2020 წლის 13 აგვისტოს წარადგინა. ხელშეკრულების პირობების თანახმად, ჯგუფს შემდეგი ანგარიშის წარდგენა ევალება 2025 წელს.

29. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

საოპერაციო გარემო

განვითარებადი ბაზრები, როგორც საქართველოა, განვითარებული ბაზრებისგან განსხვავებულ რისკებს ატარებს, მათ შორის ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და სოციალურ, იურიდიულ და საკანონმდებლო რისკებს. საქართველოში ბიზნესგარემოსთან დაკავშირებული კანონები და ნორმატიული აქტები სწრაფად იცვლება, ხოლო საგადასახადო და მარეგულირებელი გარემო სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკურ მიმართულებაზე დიდ გავლენას ახდენს მთავრობის მიერ მიღებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკა, ასევე სამართლებრივ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოში მიმდინარე მოვლენები.

ბოლო ორ წელიწადში საქართველოში მთელი რიგი საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, ძირითადად, საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის ევროკავშირთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, აღმოსავლეთის პარტნიორობის კოლექტიური პოლიტიკური ინიციატივის მიხედვით. განხორციელებულმა საკანონმდებლო ცვლილებებმა ამისთვის ნიადაგი კი მოამზადეს, მაგრამ მომავალში ცვლილებები კიდევ არის მოსალოდნელი.

საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა ახალი კანონი „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ (შემდგომში „კანონი“) 2019 წლის დეკემბერში და საფუძველი ჩაუყარა ენერგოსექტორის რეფორმას ენერგოსაზოგადოების საერთაშორისო ხელშეკრულებისა და ევროპის ენერგეტიკული კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. ახალმა კანონმა დაიწყო დამოუკიდებელი, კონკურენტუნარიანი და ლიკვიდური ბაზრის ჩამოყალიბება, რაც მოიცავდა გადაცემისა და განაწილების სისტემის ოპერატორების გამიჯვნასა და სერტიფიცირებას, და ჰიდროელექტროსადგურების და მიწოდების ბაზრის შემდგომ ლიბერალიზაციას:

- ▶ ელექტროენერგიის ყველა მწარმოებელი 120 მგვტ-მდე დადგმული სიმძლავრით ეტაპობრივად უნდა გათავისუფლდეს საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულებისგან: 2021 წლის 1 იანვრიდან 50 მგვტ-მდე დადგმული სიმძლავრის მქონე მწარმოებლები, 2022 წლის 1 მაისიდან 65 მგვტ-მდე დადგმული სიმძლავრის მქონე მწარმოებლები, 2024 წლის 1 მაისიდან 75 მგვტ-მდე დადგმული სიმძლავრის მქონე მწარმოებლები და 2027 წლის 1 იანვრიდან 120 მგვტ-მდე დადგმული სიმძლავრის მქონე მწარმოებლები. ამის შედეგად შაორჰესი 2021 წლის 1 იანვრიდან და რიონჰესი 2022 წლის 1 მაისიდან გათავისუფლდა საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულებისგან და დაიწყო თავისუფალ ბაზარზე მოქმედი ფასებით ვაჭრობა.
- ▶ საქართველოში მიწოდების სეგმენტის ლიბერალიზაციის განხორციელება მოსალოდნელია საქართველოს მთავრობის მიერ 2020 წლის 16 აპრილს ქვეყნის ელექტროენერგიის სექტორის მიმდინარე რეფორმის ფარგლებში მიღებული ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფციაში წარმოდგენილი საცალო ბაზრის გახსნის განრიგის მიხედვით. ამ დოკუმენტის მიხედვით, 2026 წლის 1 იანვრამდე უნდა მოხდეს ყველა მომხმარებლის ლიბერალიზაცია, გარდა საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისა და მცირე საწარმოებისა, რომლებიც მიერთებულნი არიან დაბალი ძაბვის გადამცემ ქსელთან (ელექტროენერგიის საცალო ბაზრის გახსნა თავისუფალი კონკურენციისთვის).
- ▶ დღით ადრე და დამაბალანსებელი ბაზრები, რომლებიც უნდა გაიხსნას 2023 წლის 1 ივლისიდან, ამჟამად ტესტირების ეტაპზეა. საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულების მქონე ელექტროსადგურები, უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელი და გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორი ვალდებული იქნებიან ელექტროენერგია დღით ადრე და დღიურ ბაზრებზე გაყიდონ/შეისყიდონ საბაზრო ფასით. სხვაობა საბაზრო ფასსა და სემეკის მიერ დამტკიცებულ ტარიფს შორის ანაზღაურდება ესკოსთვის/ესკოს მიერ.

ხელმძღვანელობა მოელის, რომ ყოველივე ეს დადებითად აისახება ჯგუფის ფინანსურ შედეგებზე.

30. ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფში რისკის მართვის ფუნქცია ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებაში. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო (მათ შორის სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი ამოცანებია რისკის ლიმიტების დადგენა და შემდგომ უზრუნველყოფა იმისა, რომ დაუფარავი დავალიანება დადგენილ ლიმიტებს არ სცდებოდეს. საოპერაციო და იურიდიული რისკის მართვის ფუნქციების მიზანია შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა საოპერაციო და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დასაყვანად.

30. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო არის რისკი იმისა, რომ მომხმარებელმა ვერ შეასრულოს ან დროულად ვერ შეასრულოს ჯგუფის მიმართ ნაკისრი ვალდებულებები და ამის გამო ჯგუფს მიაყენოს ფინანსური ზარალი. ჯგუფს საკრედიტო რისკი, ძირითადად, თავისი საოპერაციო საქმიანობიდან (ძირითადად სავაჭრო მოთხოვნები) გამომდინარე აქვს. ჯგუფს საქართველოში (დედაქალაქის გამოკლებით) მონოპოლისტური მდგომარეობა აქვს და მისი საქმიანობა რეგულირებას ექვემდებარება, ამიტომ სასურველი მომხმარებლების არჩევის შესაძლებლობა შეზღუდული აქვს. ჯგუფი საკრედიტო რისკის მართვას ახორციელებს ქსელიდან იმ მომხმარებელთა დროული გათიშვით, რომლებიც არ იხდიან ელექტროენერგიის დავალიანებას, თუმცა, ჯგუფის მომხმარებელთა რაოდენობისა და მათი ვრცელ ტერიტორიაზე გაბნევის გამო, შეიძლება, ყველა ურჩი მომხმარებლის დროულად გათიშვა ვერ მოხერხდეს. ამასთან, არსებობს გათიშულ მომხმარებელთა არასანქცირებული ჩართვის რისკი. ჯგუფი ასევე ემსახურება სოციალური სფეროს მომხმარებლებს, რომელთა გათიშვას ქსელიდან ვერ შეძლებს, მათი მხრიდან დავალიანების არასათანადო დაფარვის შემთხვევაშიც კი. ხელმძღვანელობამ შეიმუშავა კონსერვატიული დარეზერვების პოლიტიკა, რომელიც ნებისმიერი პრობლემური მომხმარებლის დროული იდენტიფიცირებისა და ადეკვატური დარეზერვების საშუალებას იძლევა. მიუხედავად იმისა, რომ მოთხოვნების ამოღებაზე მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ჯგუფს არ ემუქრება გადაუხდელობასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი რისკი, რომელიც გადააჭარბებს დადგენილ რეზერვებს. ჯგუფს მიაჩნია, რომ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, ვინაიდან დავალიანების ამოღების მაჩვენებელი გაუმჯობესდა კიდევ საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილების გამო, რომელიც მიზნად ისახავდა კოვიდ 19-ის პანდემიის გავლენის შემსუბუქებას მოსახლეობისთვის და მათი ელექტროენერგიის ქვითრების სუბსიდირებას.

ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია საყოფაცხოვრებო და კომერციული სექტორების დიდი რაოდენობის მომხმარებლებს შორის.

საკრედიტო რისკი ფულად სახსრებზე შეზღუდულია, რადგან კონტრაჰენტები არიან დადებითი საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკები.

31 დეკემბერი, 2022 წ.	შენიშვნა	გარე საკრედიტო რეიტინგი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	ნარჩენი საბალანსო ღირებულება
		მითითებული			
სავაჭრო მოთხოვნები (i)	13	არ არის	112,490	4,376	108,114
		მითითებული			
სხვა მოთხოვნები (ii)	13	არ არის	16,468	2,664	13,804
გაცემული სესხები (iii)	12	BB-	142,766	-	142,766
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში (iv)	15	BB-	61,106	-	61,106
31 დეკემბერი, 2021 წ.	შენიშვნა	გარე საკრედიტო რეიტინგი	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	ზარალის რეზერვი	ნარჩენი საბალანსო ღირებულება
		მითითებული			
სავაჭრო მოთხოვნები (i)	13	არ არის	101,338	3,569	97,769
		მითითებული			
სხვა მოთხოვნები (ii)	13	არ არის	20,888	3,986	16,902
გაცემული სესხები (iii)	12	BB-	67,312	-	67,312
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში (iv)	15	BB-	23,259	-	23,259

30. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

- (i) სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, მათი არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად ჯგუფმა გამოიყენა ფასს 9-ის გამარტივებული მიდგომა. ჯგუფი ამ მუხლებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს განსაზღვრავს დარეზერვების მატრიცის გამოყენებით, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის ისტორიულ გამოცდილებას დებიტორების ვადაგადაცდილებული სტატუსის მიხედვით. აქედან გამომდინარე, ამ აქტივების საკრედიტო რისკის პროფილი წარმოდგენილია დარეზერვების მატრიცაში მოცემული მათი ვადაგადაცდილების სტატუსის მიხედვით. 13 შენიშვნაში უფრო დაწვრილებით არის ასახული ამ აქტივების ზარალის რეზერვი.
- (ii) ჯგუფი სხვა მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობას გამოითვლის ზარალის დონეების მიხედვით, რომლებსაც განსაზღვრავს ექსპერტების მოსაზრებაზე დაყრდნობით. ექსპერტის მოსაზრების გამოყენება გონივრულად მიიჩნევა ისტორიული ინფორმაციის არქონის გამო, რომელზე დაყრდნობითაც შესაძლებელი იქნებოდა რეზერვების მატრიცის შედგენა.
- (iii) დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება ინდივიდუალურად. ჯგუფის შეფასებით, ეს თანხები სრულად ამოღებადია დაკავშირებული მხარეებიდან და ამიტომ ამ დავალიანებებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ შეუქმნია.
- (iv) ამ დეპოზიტებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი განისაზღვრება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის საფუძველზე. 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელსაც განაპირობებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე დეფოლტის შემთხვევების შესაძლო დადგომა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც აქტივის წარმოშობიდან საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რეზერვი შეიქმნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. ბანკში ნაღდი ფულის ნაშთის წარმოშობიდან საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ დაფიქსირებულა.

ჯგუფი ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცდილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდა 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, ჯგუფმა შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცდილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ ჯგუფი სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, ჯგუფის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

(ბ) საბაზრო რისკი

ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკებს განაპირობებს ღია პოზიცია უცხოურ ვალუტაში და პროცენტთან აქტივებსა და ვალდებულებებში, რომელთაგან ყველა დამოკიდებულია ბაზრის ზოგად და კონკრეტულ ცვლილებებზე.

ქვემოთ მოცემული საბაზრო რისკების მიმართ მგრძნობელობა ეყრდნობა ცვლილებას ერთ ფაქტორში, როდესაც ყველა დანარჩენი ფაქტორი მუდმივია. პრაქტიკაში ეს ნაკლებად სავარაუდოა, რომ მოხდეს და გარკვეულ ფაქტორებში მომხდარი ცვლილებები შეიძლება ერთმანეთთან კორელაციაში იყოს – მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო კურსების ცვლილება.

(გ) სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფითად აისახება ცვლილებები სავალუტო კურსებში, რომლებიც ჯგუფისთვის აქტუალურია. ჯგუფის გარკვეული ოპერაციები უცხოურ ვალუტებშია გამოხატული. ჯგუფი არ იყენებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სავალუტო რისკის სამართავად, ამავდროულად, ჯგუფის ხელმძღვანელობა ასეთი რისკების შემცირებას ცდილობს უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებების მართვით ჯგუფის დონეზე.

30. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკის მოცულობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის:

	2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ლარი	169,704	142,779	26,925
აშშ დოლარი	12	1,606	(1,594)
ევრო	158,794	10,597	148,197
სულ	328,510	154,982	173,528

	2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ლარი	142,991	174,832	(31,841)
აშშ დოლარი	82	1,058	(976)
ევრო	68,463	110,652	(42,189)
სულ	211,536	286,542	(75,006)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის შესაბამისი სამეურნეო ერთეულის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებით სავალუტო კურსის მოსალოდნელი ცვლილებების ეფექტი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელობის შემთხვევაში:

	2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
	ეფექტი მოგებაზე ან ზარალზე	ეფექტი მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(319)	(195)
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით	319	195
ევროს გამყარება 20%-ით	29,639	(8,438)
ევროს გაუფასურება 20%-ით	(29,639)	8,438

რისკის მოცულობა გამოთვლილია მხოლოდ ფულადი ნაშთებისთვის, რომლებიც გამოხატულია ჯგუფის შესაბამისი სამეურნეო ერთეულის სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტებში.

(დ) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას არ ახდენს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა, რადგან მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ფიქსირებული განაკვეთები აქვს.

(ე) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი ხასიათდება ყოველდღიური მოთხოვნით ხელმისაწვდომ ფულადი სახსრების რესურსებზე. ხელმძღვანელობა აკვირდება ყოველთვიურ პროგნოზებს ჯგუფის ფულად ნაკადებთან დაკავშირებით.

30. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ე) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფის მიზანია შეინარჩუნოს სტაბილური ფინანსური რესურსების ბაზა, რომელიც ძირითადად შედგება ნასესხები სახსრებისგან. ჯგუფი ფულადი სახსრების ინვესტიციას ახდენს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა შეეძლოს ლიკვიდურობის გაუთვალისწინებელ აუცილებლობაზე სწრაფი და უმტკივნეულო რეაგირება. ჯგუფის ლიკვიდური პორტფელი შედგება ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისგან (მე-15 შენიშვნა). ხელმძღვანელობის შეფასებით, ფულადი სახსრებისა და საბანკო ანაზღაურების ლიკვიდური პორტფელი შეიძლება რეალიზდეს ნაღდი ფულით ერთ დღეში, რათა დაკმაყოფილდეს ლიკვიდურობის ნებისმიერი გაუთვალისწინებელი საჭიროება.

ქვედა ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები 2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადის მიხედვით. ვადების ცხრილში ნაჩვენებია თანხები წარმოადგენს ფულადი სახსრების სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ნაკადებს. ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული ოდენობებისგან, რადგან კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მითითებული თანხები ემყარება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მონაცემებს. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (მე-17 შენიშვნა)	–	–	9,461	–	9,461
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (მე-19 შენიშვნა)	103,860	19,271	–	–	123,131
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება	1,900,670	–	–	–	1,900,670
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის სამომავლო გადახდების ჩათვლით	2,004,530	19,271	9,461	–	2,033,262

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
ვალდებულებები					
ნასესხები სახსრები (მე-17 შენიშვნა)	–	–	82,107	9,482	91,589
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (19 შენიშვნა)	163,520	18,156	–	–	181,676
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულება	2,201,918	–	–	–	2,201,918
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის სამომავლო გადახდების ჩათვლით	2,365,438	18,156	82,107	9,482	2,475,183

ფინანსური გარანტიის ვალდებულება მიკუთვნებულია უადრესი პერიოდისთვის და წარმოდგენილია იმ ობლიგაციების მთლიანი თანხით (საანგარიშგებო თარიღამდე დარიცხული პროცენტის ჩათვლით), რომლებსაც ეხება გარანტია. ჯგუფი არ მოელის გარანტირებული ობლიგაციების დაფარვის ვადის მოსვლამდე ფულადი სახსრების რამენაირ გადინებას (მე-18 შენიშვნა).

30. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ვ) კაპიტალის მართვა

ჯგუფის მიზანია საკმარისი კაპიტალის შენარჩუნება, რათა დამაკმაყოფილებლად წარმართოს თავისი ოპერაციები. ჯგუფს არ უხდება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე მოთხოვნების დაკმაყოფილება.

31. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით: (i) 1-ლი დონე - იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მე-2 დონე - ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა, და (iii) მე-3 დონე - ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ ეყრდნობა ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს (ანუ არაემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს). ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით შეფასებისას ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებებს საჭიროებენ, აღნიშნული შეფასება მე-3 დონეს განეკუთვნება. შეფასების ამოსავალი მონაცემების მნიშვნელობა ფასდება მთლიანად სამართლიანი ღირებულებით შეფასებასთან მიმართებით.

(ა) აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შესაბამისი დონის მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულება და საბალანსო ღირებულება იმ აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით:

	დონე	31 დეკემბერი, 2022 წ.	
		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები			
გაცემული სესხები (მე-12 შენიშვნა)	დონე 3	142,766	142,766
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (მე-13 შენიშვნა)	დონე 3	121,918	121,918
გრძელვადიანი სავაჭრო მოთხოვნები (მე-13 შენიშვნა)	დონე 3	2,657	2,657
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-15 შენიშვნა)	დონე 1	61,169	61,169
ფინანსური ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები (17 შენიშვნა)	დონე 3	8,601	8,615
საიჯარო ვალდებულებები (21 შენიშვნა)	დონე 3	2,373	2,373
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (19 შენიშვნა)	დონე 3	123,131	123,131
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები (18 შენიშვნა)	დონე 3	8,755	8,755

31. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

- (ა) აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში (გაგრძელება)

	დონე	31 დეკემბერი, 2021 წ.	
		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები			
გაცემული სესხები (მე-12 შენიშვნა)	დონე 3	67,312	67,312
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (მე-13 შენიშვნა).	დონე 3	114,670	114,670
გრძელვადიანი სავაჭრო მოთხოვნები (მე-13 შენიშვნა)	დონე 3	6,241	6,241
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-15 შენიშვნა)	დონე 1	23,313	23,313
ფინანსური ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები (17 შენიშვნა)	დონე 3	88,167	88,464
საიჯარო ვალდებულებები (21 შენიშვნა)	დონე 3	1,275	1,275
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები (19 შენიშვნა)	დონე 3	181,676	181,676
ფინანსურ გარანტიასთან დაკავშირებული ვალდებულებები (18 შენიშვნა)	დონე 3	5,016	5,016

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების, გაცემული სესხების, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით ტოლია მათი საბალანსო ღირებულებისა, ამ ინსტრუმენტების დაფარვის მოკლე ვადის გამო;
- ▶ ნასესხები სახსრებისა, გრძელვადიანი სავაჭრო მოთხოვნების და საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება სამომავლო ფულადი ნაკადების ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული საბაზრო განაკვეთებით დისკონტირებით.

32. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2023 წლის 12 და 26 იანვარს კომპანიამ შშობელ საწარმოზე, „ენერგო-პრო ეი.ეს.“-ზე გასცა 6,000 ევროს და 9,000 ევროს ოდენობის სესხი, რომლის დაფარვის ვადა იწურება 2024 წლის 12 იანვარს და 15,000 ევროს სესხი, რომლის დაფარვის ვადა იწურება 2024 წლის 25 იანვარს.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“
კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 13 აპრილს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,

შპს „იუაის“ სახელით

2023 წლის 31 მაისი

თბილისი, საქართველო

**Building a better
working world**

შპს იუაი
საქართველო, 0105, თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
www.ey.com/ge
www.facebook.com/EYGeorgia

EY LLC
44 Kote Abkhazi street
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
www.ey.com/ge
www.facebook.com/EYGeorgia

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგის“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2023 წლის 13 აპრილს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავგიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,

შპს „იუაის“ სახელით

2023 წლის 31 მაისი

თბილისი, საქართველო

კონსოლიდირებული მმართველობითი ანგარიშგება

ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

ენერგო-პრო ჯგუფი საქართველოს ენერგობაზარზე 2006 წელს შემოვიდა. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ენერგო-პრო ჯგუფი ფლობს შემდეგ კომპანიებს: სს „ენერგო პრო ჯორჯია“, სს „ეპ ჯორჯია მიწოდება“, სს „ეპ ჯორჯია გენერაცია“, სს „ენერგო პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“ და შპს „ჯიფაუერი“ (შემდგომში „ჯგუფი“). ენერგეტიკული აქტივების პირდაპირი წესით ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების საფუძველზე, სს ენერგო-პრო ჯორჯიამ (შემდგომში „კომპანია“) შეიძინა 6 საშუალო ზომის ჰიდროელექტროსადგური (აწვესი, რიონჰესი, გუმათ ჰესების კასკადი, ძვერულჰესი, შაორჰესი და ლაჯანურჰესი) და 2 ელექტროენერგეტიკული სადისტრიბუციო კომპანია (აჭარის ენერგო კომპანია და გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგო კომპანია). მოგვიანებით ბიზნესმა დაიწყო წარმატებული ზრდა, რამაც ხელი შეუწყო ჯგუფის ჩამოყალიბებას ერთერთ ყველაზე მსხვილ ელექტროენერგიის წარმოებისა და განაწილების კომპანიად.

2016 წელს სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ განაწილებისა და გენერაციის აქტივების გაყოფის შედეგად დაარსდა სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია“, რომელსაც 2021 წლის 14 აპრილს ეწოდა სს „ეპ ჯორჯია გენერაცია“. ამჟამად, სს „ეპ ჯორჯია გენერაცია“ ფლობს და ამუშავებს 15 საშუალო და მცირე ზომის ჰიდრო ელექტრო სადგურს, საერთო ჯამური სიმძლავრით 489 მგვტ, რაც ქვეყნის ჰესების დადგმული სიმძლავრის 14 პროცენტს შეადგენს. ელექტროენერგეტიკის, ბუნებრივი გაზისა და წყალმომარაგების სექტორში საქმიანობის კონტროლისა და ლიცენზირების შესახებ N23 დადგენილების მე-2 მუხლის თანახმად, ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია უვადოა. ჯგუფის იმ ჰესებზე, რომელთა საპროექტო სიმძლავრე აღემატება 15 მგვტ-ს, სემეკი გასცემს ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზიას, ხოლო 15 მგვტ-მდე საპროექტო სიმძლავრის ჰესები (მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურები) გათავისუფლებულია ლიცენზირების ვალდებულებისაგან.

№ 1 ცხრილში წარმოდგენილია ინფორმაცია ჯგუფის ჰიდროელექტროსადგურების შესახებ 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

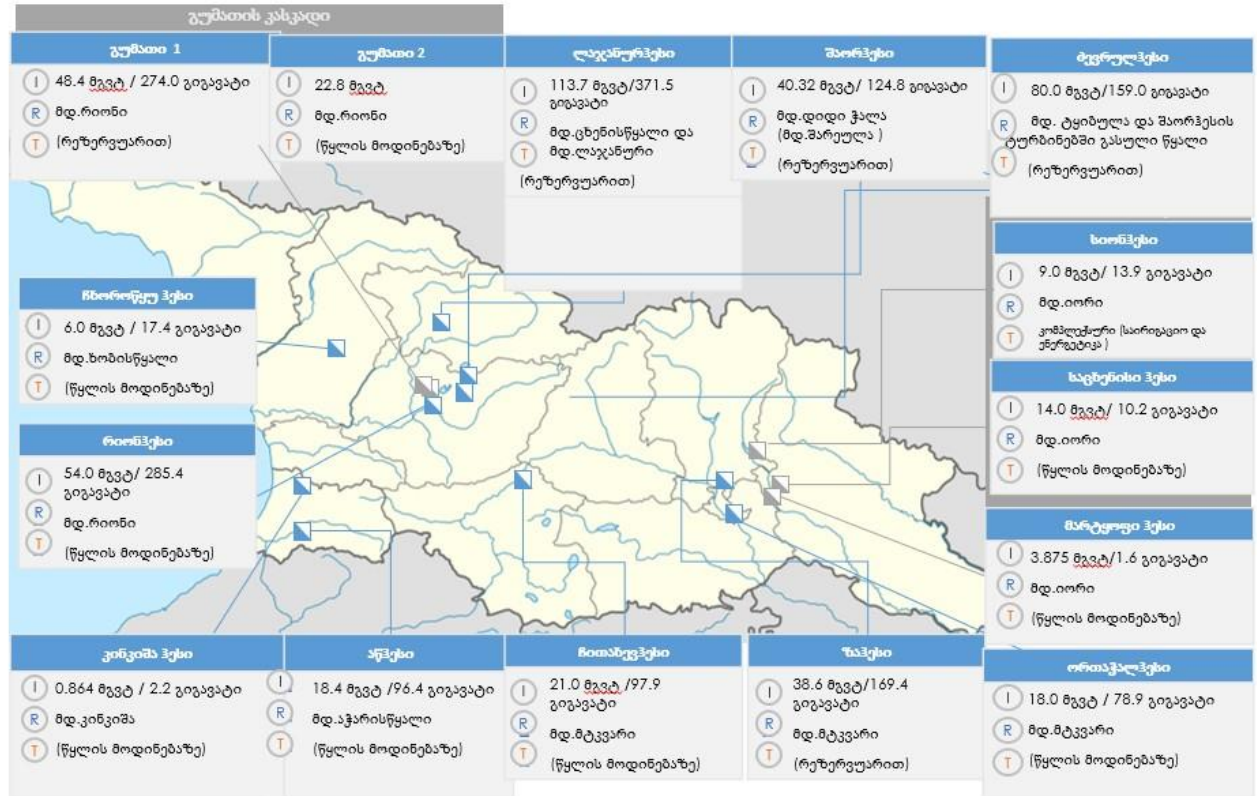
№ 1 ცხრილში:

ჰესი	ტიპი	ექსპლუატაციაში მიღების თარიღი	დადგმული სიმძლავრე (მგვტ)	ტარიფი
ლაჯანური	რეზერვუარით	1960	113.7	რეგულირებადი
ძვერულა	რეზერვუარით	1956	80.0	რეგულირებადი
გუმათი 1	რეზერვუარით	1958	48.4	რეგულირებადი
გუმათი 2	წყლის მოდინება	1956	22.8	რეგულირებადი
რიონი	წყლის მოდინება	1933-34	54.0	რეგულირებადი / თავისუფალი ბაზარი 2022 წლის 1 მაისიდან
შაორი	რეზერვუარით	1955	40.3	რეგულირებადი / თავისუფალი ბაზარი 2021 წლის 1 იანვრიდან
ზაჰესი	რეზერვუარით	1927-38	38.6	თავისუფალი ბაზარი
ჩითახევი	წყლის მოდინება	1949-51	21.0	თავისუფალი ბაზარი
აწი	წყლის მოდინება	1937	18.4	თავისუფალი ბაზარი
ორთაჭალა	წყლის მოდინება	1954	18.0	თავისუფალი ბაზარი
საცხენისი	წყლის მოდინება	1952	14.0	თავისუფალი ბაზარი
სიონი	რეზერვუარით	1964	9.0	თავისუფალი ბაზარი
ჩხორიწყე	წყლის მოდინება	1967	6.0	თავისუფალი ბაზარი
მარტყოფი	წყლის მოდინება	1952	3.9	თავისუფალი ბაზარი
კინკიშა	წყლის მოდინება	1954	0.9	თავისუფალი ბაზარი
სულ			489.0	

ინფორმაცია კომპანიის შესახებ (გაგრძელება)

ზემოთ ჩამოთვლილი ჰესების ადგილმდებარეობები მოცემულია № 2 ცხრილში:

ცხრილი № 2

საქართველოში ენერგო-პრო ჯგუფი აგრეთვე ფლობს და ამუშავებს გარდაბნის გაზის თბოელექტროსადგურს შპს ჯიფაურს დადგმული სიმძლავრით 110 მგვტ.

ჯგუფი არის ელექტროენერგიის გამანაწილებელი ქსელის ყველაზე მსხვილი კერძო მფლობელი. კომპანიის მომსახურების არეალი შეადგენს 58 847 კმ². ჯგუფი ემსახურება 1.3 მილიონზე მეტ აბონენტს.

2017 წლის აგვისტოში სს „ენერგო-პრო ჯორჯიამ“ საჯარო აუქციონის გზით შეიძინა სს კახეთის ენერგოინჟინერინგის დისტრიბუციის აქტივები. ეს საოპერაციო აქტივები, ძირითადად, შედგება კახეთის რეგიონის გამანაწილებელი ქსელისგან. ამის შედეგად, ჯგუფი საქართველოს არაოკუპირებულ ტერიტორიაზე, თბილისის გარეთ ელექტროენერგიის ერთდერთი გამანაწილებელი კომპანია გახდა. ჯგუფი ფლობს მაღალი, საშუალო და დაბალი ძაბვის გამანაწილებელ ქსელს.

ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფციისა და ელექტროენერგიის საცალო ბაზრის წესების მიღების შედეგად, სს ენერგო-პრო ჯორჯიას გამოეყო მიწოდების ნაწილი და მას ახორციელებს ახლად ჩამოყალიბებული სს „ეპ ჯორჯია მიწოდება“, რომელმაც საქმიანობა დაიწყო 2021 წლის 1 ივლისს.

სს „ეპ ჯორჯია მიწოდების“ საქმიანობის საგანია ელექტროენერგიის რეგულირებადი მიწოდება სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ ქსელში ჩართული აბონენტებისთვის. სს „ეპ ჯორჯია მიწოდებას“ დაკისრებული აქვს ელექტროენერგიის მიწოდების საჯარო მომსახურების სახით განხორციელების ვალდებულება და კომპანიის სალიცენზიო არეალში განსაზღვრულია ელექტროენერგიის სექტორში უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებლად, საჯარო მომსახურების მიმწოდებლად და ბოლო ალტერნატივის მიმწოდებლად.

ინფორმაცია კომპანიის შესახებ (გაგრძელება)

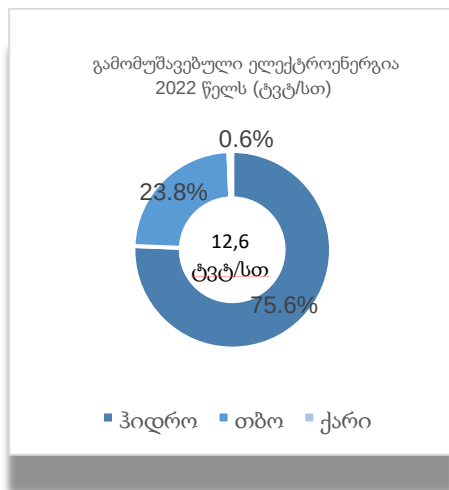
ჯგუფის რეორგანიზაციის შედეგად, 2021 წელს ასევე შეიქმნა სს „ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგი“, რომელიც უზრუნველყოფს ენერგო-პრო ჯგუფის კომპანიების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ზოგად სერვისებს, საერთო მომსახურების სახით. აღნიშნული კომპანიის შექმნით შესაძლებელი გახდა გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორის სამართლებრივი განცალკევების პირობებში კომპანიების გამართული ფუნქციონირებისათვის საჭირო ზოგადი (არასპეციფიკური) საქმიანობის არსებული რესურსებით უზრუნველყოფა.

სს „ეპ ჯორჯია გენერაციის“, სს „ენერგო პრო ჯორჯიას“, სს „ეპ ჯორჯია მიწოდების“ და შპს „ჯიფაურის“ საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ (სემეკი). კომისია სხვა სახელმწიფო დაწესებულებებისგან დამოუკიდებელი ორგანოა. საქართველოს კანონის „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ მიხედვით, საქართველოს ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის სექტორში ლიცენზიების გაცემის რეგულირება დაეკისრა სემეკს. ასევე დაევა ლიცენზიანტების, იმპორტიორების, ექსპორტიორების, ბაზრის ოპერატორებისა და მიმწოდებლების საქმიანობის რეგულირება, ენერგობაზრების მონიტორინგის უფლების ჩათვლით. ამავე კანონის მიხედვით, ტარიფის და საფასურის გაანგარიშების მეთოდოლოგიას ადგენს სემეკი. ამ მეთოდოლოგიის მიხედვით, სემეკი ტარიფებს ადგენს ელექტროენერგიის წარმოების, გადაცემის, განაწილების, მიწოდების, საბალანსო და დამხმარე მომსახურებების ბაზრის ოპერატორის, ელექტროენერგიის დღით ადრე და დღიური ბაზრების ოპერატორის მომსახურების, სისტემის კომერციული ოპერატორის მომსახურების, გარანტირებული სიმძლავრის წყაროთი უზრუნველყოფისთვის.

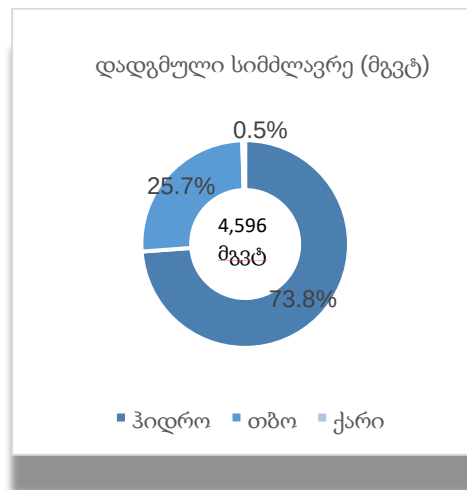
ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა საქართველოში

ელექტროენერგიის წარმოება საქართველოში ენერგოსექტორის სამ სეგმენტად იყოფა: ჰიდროელექტროსადგურები (ჰესები), თბოელექტროსადგურები (თესები) და ქარის ელექტროსადგურები (ქესები). საქართველო ჰიდრორესურსებით მდიდარი ქვეყანაა, მოქმედი ელექტროსადგურების ჯამური დადგმული სიმძლავრე 4,596 მგვტ-ია, საიდანაც ჰესების წილი 73.8% შეადგენს. ქვემოთ წარმოდგენილია მონაცემები დადგმული სიმძლავრის და ელექტროენერგიის წარმოების შესახებ:

ცხრილი № 3

ცხრილი № 4

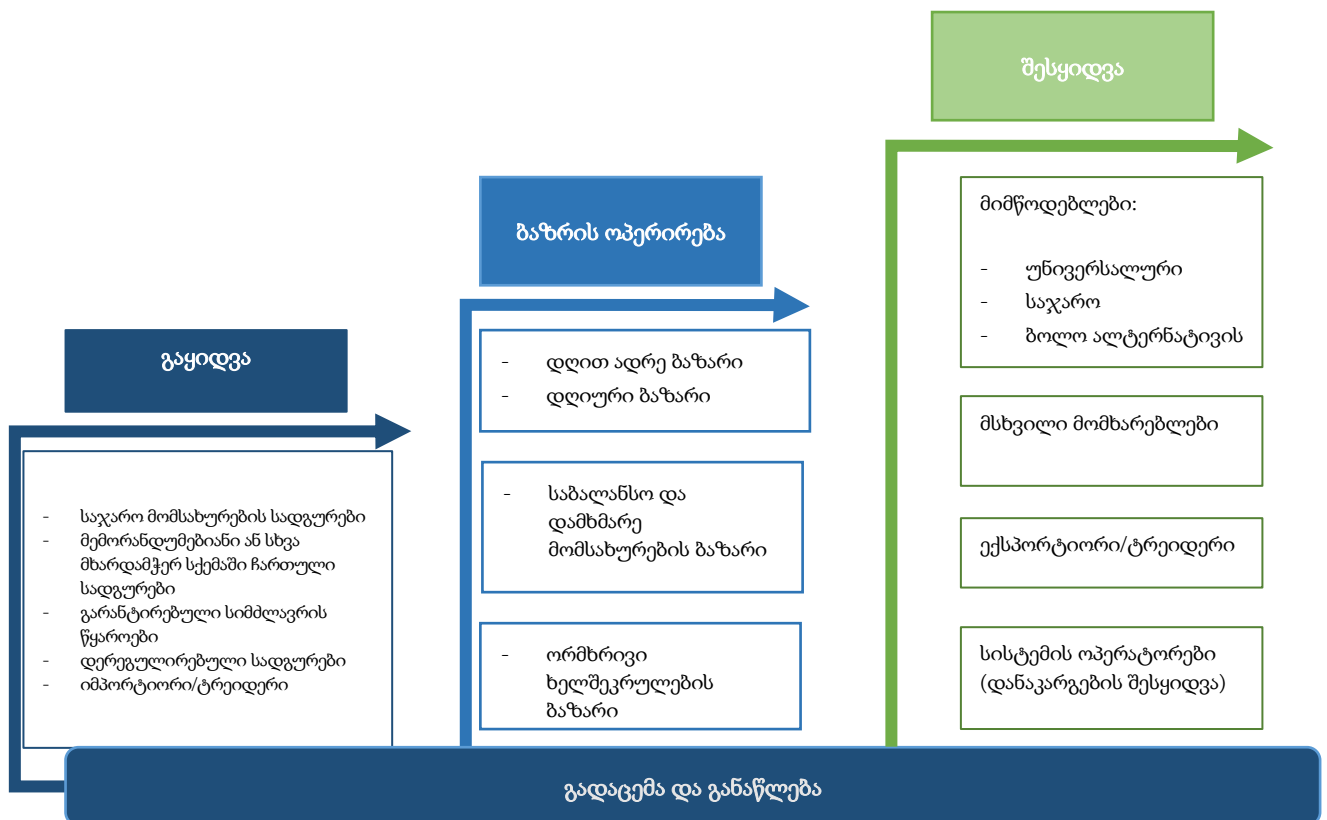
2022 წელს ჯგუფის ჰიდროელექტროსადგურების ჯამური გენერაცია იყო 1,730 გგვტ/სთ, რაც ქვეყნის ჰიდროელექტროსადგურების მთლიანი გენერაციის 16% შეადგენს.

ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა საქართველოში (გაგრძელება)

2021 წლის 1 ივლისს ძალაში შევიდა სემეკის 2020 წლის 13 აგვისტოს N47 დადგენილებით დამტკიცებული „ელექტროენერგიის საცალო ბაზრის წესები“, რის შედეგადაც ელექტროენერგიის განაწილებისა და მიწოდების საქმიანობა განცალკევდა და მომხმარებლებისათვის ელექტროენერგიის მიწოდების საქმიანობის გაწევა დაიწყო: საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისა და მცირე საწარმოებისათვის – უნივერსალური მომსახურების მიმწოდებელმა, ხოლო სხვა კატეგორიის მომხმარებლებისათვის – ელექტროენერგიის საჯარო მომსახურების სახით მიმწოდებელმა. ბოლო ალტერნატივის მიმწოდებელი სემეკის მიერ დადგენილი ტარიფით მოამარაგებს იმ მომხმარებლებს, რომლებმაც დაკარგეს მიმწოდებელი დაგეგმილი ან დაუგეგმავი შეზღუდვების ან მიმწოდებლის მხრიდან ვალდებულების შეუსრულებლობის გამო.

ჰესების, თესებისა და ქესების მიერ წარმოებული ელექტროენერგიის გადაცემას და განაწილებას ახორციელებენ გადამცემი და გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორები. 2021 წლის 1 ივლისამდე, ელექტროენერგიის საცალო ბაზარზე ელექტროენერგიის გაყიდვას ახორციელებდნენ განაწილების ლიცენზიატები სემეკის მიერ დადგენილი ტარიფებით. 2021 წლის 1 ივლისის შემდგომ მოხდა მიწოდებისა და განაწილების ფუნქციების გაყოფა (განცალკევება), რის შედეგადაც ჩამოყალიბდნენ ახალი ბაზრის მოთამაშეები, ელექტროენერგიის მიმწოდებლები. სამიზნე ბაზრის სტრუქტურა, რომელიც უნდა ამოქმედდეს 2023 წლის 1 ივლისიდან, მოცემულია ქვემოთ, №5 ცხრილში:

ცხრილი № 5

მიმდინარე საკანონმდებლო ჩარჩოთი, საქართველოში წარმოებული ელექტროენერგიის ძირითადი ნაწილი ორმხრივი ხელშეკრულებებით იყიდება, რომლებიც შეიძლება იყოს მოკლევადიანი (1-თვიანი) ან გრძელვადიანი (5-წლიანი). ხელშეკრულებები ფორმდება ელექტროენერგიის მიმწოდებელს, ტრეიდერს ან პირდაპირ მომხმარებლებსა და წარმოების ლიცენზიანტებს შორის.

სხვაობას წარმოებული ელექტროენერგიისა და პირდაპირი მომხმარებლების მიერ შესყიდული ელექტროენერგიის მოცულობებს შორის აბალანსებს ესკო, რომელიც ყიდის და ყიდულობს საბალანსო ელექტროენერგიას.

ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა საქართველოში (გაგრძელება)

2019 წლის დეკემბერში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა ახალი „კანონი ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ და „კანონი განახლებადი ენერგიის წყაროების შესახებ“ და საფუძველი ჩაუყარა ენერგოსექტორის რეფორმას ენერგოსაზოგადოების საერთაშორისო ხელშეკრულებისა და ევროპის ენერგეტიკული კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. საქართველოს მთავრობის მიერ ქვეყნის ელექტროენერგიის სექტორის მიმდინარე რეფორმის ფარგლებში 2020 წლის 16 აპრილს მიღებული ელექტროენერგიის ბაზრის მოდელის კონცეფციის მიხედვით, ელექტროენერგიის გარკვეულ მწარმოებლებს დაეკისრათ საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულება. ელექტროენერგიის ყველა მწარმოებელი 120 მგვტ-მდე დადგმული სიმძლავრით ეტაპობრივად უნდა გათავისუფლდეს საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულებისგან: 2021 წლის 1 იანვრიდან 50 მგვტ-მდე დადგმული სიმძლავრის მქონე მწარმოებლები, 2022 წლის 1 მაისიდან 65 მგვტ-მდე დადგმული სიმძლავრის მქონე მწარმოებლები, 2024 წლის 1 მაისიდან 75 მგვტ-მდე დადგმული სიმძლავრის მქონე მწარმოებლები, 2026 წლის 1 მაისიდან 90 მგვტ-მდე დადგმული სიმძლავრის მქონე მწარმოებლები და 2027 წლის 1 იანვრიდან 120 მგვტ-მდე დადგმული სიმძლავრის მქონე მწარმოებლები. ამის შედეგად შორეული გათავისუფლდა საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულებისგან 2021 წლის 1 იანვრიდან, ხოლო რიონჰესი 2022 წლის 1 მაისიდან და დაიწყეს თავისუფალ ბაზარზე მოქმედი ფასებით ვაჭრობა. დღით ადრე და დამატალანსებელი ბაზრები, რომლებიც უნდა გაიხსნას 2023 წლის 1 ივლისიდან, ამჟამად ტესტირების ეტაპზეა. საჯარო მომსახურების გაწევის ვალდებულების მქონე ელექტროსადგურები ვალდებული იქნებიან ელექტროენერგია დღით ადრე და დღიურ ბაზრებზე გაყიდონ საბაზრო ფასით. სხვაობა საბაზრო ფასსა და სემეკის მიერ დამტკიცებულ ტარიფს შორის ანაზღაურდება ესკოსთვის/ესკოს მიერ.

საჯარო მომსახურების ვალდებულების ქვეშ მომუშავე მიმწოდებლები და ჰესები ექვემდებარებიან სემეკის მიერ ელექტროენერგეტიკის სექტორში მოქმედ სატარიფო რეგულირებას. ელექტროენერგიის მიწოდების ტარიფების გაანგარიშების საფუძველს წარმოადგენს „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“ საქართველოს კანონი და ამავე კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად, სემეკის მიერ შემუშავებული და ნორმატიული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით დამტკიცებული სატარიფო მეთოდოლოგიები. ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფების მეთოდოლოგია ეფუძნება საერთაშორისო პრაქტიკაში მიღებული „წამახალისებელი“ (ზღვრული შემოსავლების რეგულირება) და „დანახარჯები პლუს“ რეგულირების პრინციპებს. სემეკი ამტკიცებს თითოეული რეგულირებული მიმწოდებლისთვის მისაწოდებელი ელექტროენერგიის ფასს და მიწოდების მომსახურების კომპონენტს, ასევე თითოეული რეგულირებადი ჰესისთვის რეგულირებადი ხარჯების ბაზას („RCB“), რომელიც ადგენს ნებადართული შემოსავლის დონეს, რომელს შეიძლება მიიღოს ელექტროსადგურმა. სემეკის მიერ გამოიყენება რამდენიმე კომპონენტი თითოეული ჰესისთვის მოქმედი ტარიფების გამოსათვლელად, სადაც ძირითადი ცვლადი ფაქტორებია რეგულირებული აქტივების ბაზა („RAB“) და WACC. RAB-ის გაზრდით, ინვესტიციებისა და მოდერნიზაციის ხარჯზე, კომპანიას შეუძლია ისარგებლოს უფრო მაღალი რეგულირებადი ტარიფებით. მიმდინარე რეგულირების პერიოდი მოიცავს 2021-2025 წლებს, რომლის მოქმედი WACC არის 15.39%. სატარიფო რეგულირების პერიოდი განისაზღვრება ერთი კალენდარული წლით. კანონმდებლობის შესაბამისად, საჯარო მომსახურების გაწევი მიმწოდებელი საწარმოები პასუხისმგებლები არიან უბალანსობაზე. შესაბამისად, სატარიფო მეთოდოლოგიების მიხედვით განსაზღვრული მომსახურების კომპონენტი, გარდა ტიპური რეგულირებადი დანახარჯებისა, ასევე ითვალისწინებს უბალანსობის ხარჯს, ხოლო გონივრული მოგება იანგარიშება ელექტროენერგიის შესყიდვის საშუალო შეწონილი ფასის 1.5%-ის ოდენობით. ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ უნივერსალური მომსახურების და ასევე ელექტროენერგიის საჯარო მომსახურების სახით მიწოდების ტარიფების გაანგარიშების მეთოდოლოგიაში, ტარიფის სტრუქტურაში გაითვალისწინება ამოღების რისკთან დაკავშირებული დანახარჯი, რომელიც უმცირესს მიმწოდებელს მომხმარებელზე დარიცხული თანხის ამოღების რისკს და იგი სემეკის მიერ განსაზღვრულია 0.5%-ის ოდენობით.

ელექტროენერგიის მიწოდება ადგილობრივ ბაზარზე

ელექტროენერგიის გასაყიდ ტარიფებს საქართველოში არეგულირებს სემეკი. საბოლოო მომხმარებლის ტარიფი სამი კომპონენტისგან შედგება: მიწოდება (ელექტროენერგიის ღირებულება), განაწილება (გამანაწილებელი სისტემის ოპერატორის მიერ გაწეული მომსახურებისთვის), გადაცემა (გადამცემი სისტემის ოპერატორისთვის გადახდილი ტარიფი). უნივერსალური და საჯარო მომსახურების მიმწოდებლის მომხმარებლების საბოლოო ტარიფის დიფერენცირება დამოკიდებულია ქსელში ჩართვის ძაბვაზე, ხოლო დაბალი ძაბვის საყოფაცხოვრებო სექტორის შემთხვევაში – თვის განმავლობაში მოხმარებული ელექტროენერგიის რაოდენობაზე.

ელექტროენერგიის მიწოდება ადგილობრივ ბაზარზე (გაგრძელება)

სს „ეპ ჯორჯია მიწოდებისთვის“ დამტკიცებული მიწოდების ტარიფები 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში არის იგივე, როგორც 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში და ასე გამოიყურება (ქვემოთ ტარიფები არ არის წარმოდგენილი ათას ლარში და წარმოადგენს 1 კვტსთ ელექტროენერგიის ტარიფს თეთრებში):

ტარიფები	კატეგორია	სექტორი	თეთრი/კვტსთ
110/35 კვტ		საჯარო	18.034
10/6 კვტ		საჯარო	18.052
380/220 კვტ		საჯარო	12.442
6/10 კვტ		უნივერსალი	18.052
0.4 კვტ		უნივერსალი	12.442
0.4 კვტ	საფეხური I	უნივერსალი	3.753
0.4 კვტ	საფეხური II	უნივერსალი	3.753
0.4 კვტ	საფეხური III	უნივერსალი	4.491

ჯგუფის განვითარების გეგმები

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2021 წლის 28 ივნისის #19 დადგენილებით დამტკიცებულ „გამანაწილებელი ქსელის წესების“ შესაბამისად, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ ადგენს გამანაწილებელი ქსელის განვითარების ხუთწლიან გეგმას. გეგმა, ასახავს მომდევნო ხუთი წლის განმავლობაში ქსელით ელექტრომომარაგების, უსაფრთხოების ნორმებისა და საიმედოობის სტანდარტების გაუმჯობესების მიზნით დაგეგმილ პროექტებს და გამანაწილებელ ქსელში ინვესტიციების საჭიროებებს, რაც აგრეთვე გათვალისწინებულია რეგულირებულ ტარიფში.

ქსელთან მიერთება

2022 წელს კომპანიის ქსელს 13 ათასამდე ახალი აბონენტი მიუერთდა. ახალი მომხმარებლების უდიდესი ნაწილი მოდის საცხოვრებელ კორპუსებზე, სასტუმროებზე, სავაჭრო ცენტრებზე და სხვა.

2022 წლის განმავლობაში ქსელთან ახალი მომხმარებლების მიერთების ტარიფები გადაიხედა და გაიზარდა, შესაბამისად, 2022 წელს გაიზარდა შემოსავალი ქსელთან მიერთებული ახალი მომხმარებლებიდან. ახალი მიერთების ტარიფის ზრდა გამოიწვია მიერთების მასალების თვითღირებულების ზრდამ.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს რეგიონებში აგრარული სექტორის განვითარების შედეგად მომხმარებლების რაოდენობაც გაიზარდა, ვინაიდან თანამედროვე სოფლის მეურნეობა აგრარული პროდუქციის წარმოების ყველა ეტაპზე საჭიროებს ელექტროენერგიას, იქნება ეს ელექტროენერგიის პირდაპირი მოხმარება სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისთვის, წყლის მართვა, მიწის მორწყვა, მიწის დამუშავება თუ მოსავლის აღება. ასევე ახალი მიერთებების რიცხვი გაიზარდა საკურორტო ტერიტორიულ ერთეულებში ინფრასტრუქტურული მშენებლობების გამო (ბათუმი, გუდაური).

2018 წელს ახალ დამატებულ რეგიონში, კახეთში, ინდივიდუალური გამრიცხველიანების პროცესი დაიწყო. 2022 წელს 0.4 კვ ქსელის რეაბილიტაციისა და ინდივიდუალური გამრიცხველიანების პროექტის ფარგლებში ინდივიდუალური მრიცხველი დაუმონტაჟდა 8,226 აბონენტს.

2023 წელს ჯგუფი აპირებს 201.3 მილიონ ლარის ინვესტიციის ჩადებას, საიდანაც 97.1 მილიონ ლარამდე ინვესტიცია ჩადება საქართველოს რამდენიმე რეგიონში გადამცემი ხაზებისა და ქსელების რეაბილიტაციაში, 6.1 მილიონი ლარი ავტოპარკის განახლებაში, 58 მილიონ ლარამდე ინვესტიცია კი მოხმარდება ახალი მომხმარებლების ქსელზე მიერთების პროექტებს. გარდა ამისა, კომპანია აქტიურად გააგრძელებს რეგიონული ოფისებისა და სერვისცენტრების განახლებას სამუშაო სივრცის გაუმჯობესების მიზნით.

2023 წელს შპს ჯიფაუერი გეგმავს 1.6 მილიონი ლარის ინვესტიციის განხორციელებას აირტურბინის კაპიტალურ შეკეთებაში, რათა უზრუნველყოს გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს სტაბილური მიწოდება 335 დღის განმავლობაში.

ჯგუფის განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

ჯგუფის საინვესტიციო გეგმის თანახმად ინვესტიციები განხორციელდება შემდეგი მიმართულებით და ოდენობით:

ცხრილი #6

#	საინვესტიციო გეგმა	მლნ ლარი
1	ახალი მიერთება	58.0
2	0.4კვ ქსელის რეაბილიტაცია 2023	26.0
3	ქვესადგურების რეკონსტრუქცია/რეაბილიტაცია	17.6
4	6/10კვ საჰაერო ეგზ-ების რეაბილიტაცია	10.7
5	10/6-0.4კვ ტრანსფორმატორების შეცვლა	8.4
6	110 კვ ეგზ-ების რეაბილიტაცია	7.1
7	კახეთის 0.4კვ ქსელის რეაბილიტაცია	7.1
8	ავტოპარკის განახლება	6.1
9	35 კვ ეგზ-ების მშენებლობა/რეაბილიტაცია	2.9
10	დისტრიბუციის სხვა პროექტები	17.4
11	ჰიდროელექტროსადგურების პროექტები	38.5
12	თბოელექტროსადგურის პროექტები	1.6
	სულ ინვესტიცია:	201.3

სს „ეპ ჯორჯია გენერაციამ“ 2022 წელს გააგრძელა შემდეგი პროექტები, რომელთა ნაწილი 2023 წელს დაიხურება. 2023 წელს ეპ ჯორჯია გენერაცია გეგმავს 38.5 მილიონი ლარის ინვესტიციის განხორციელებას კაპიტალურ პროექტებში:

- ▶ ძველუღჰესი - ჰიდროაგრეგატი №2-ის რეაბილიტაცია. პროექტი დაიწყო 2019 წელს, იყო შეჩერებული, განახლდა 2022 წელს და დასრულდება 2024 წელს;
- ▶ ორთაჭალჰესი – ჰიდროაგრეგატი № 2-ის რეაბილიტაცია. განახლდა 2022 წელს და დასრულდება 2024 წელს;
- ▶ ლაჯანუჰესი – ჰიდროაგრეგატი №3-ის რეაბილიტაცია. პროექტი დაიწყო 2019 წელს და დასრულდება 2023 წლის ივლისში;
- ▶ რიონჰესი – ჰიდროაგრეგატი № 3-ის რეაბილიტაცია. განახლდა 2022 წელს და დასრულდება 2024 წელს;

რეაბილიტაციის ფარგლებში განხორციელდება:

- ▶ ახალი ტურბინის მონტაჟი/არსებულის რეკონსტრუქცია;
- ▶ ახალი გენერატორის მონტაჟი;
- ▶ ახალი სიჩქარის რეგულატორის მონტაჟი;
- ▶ ახალი შეზეთვის და გაგრილების სისტემის მონტაჟი;
- ▶ ახალი მართვის სისტემის მონტაჟი;
- ▶ ახალი სარელო დაცვების მონტაჟი;
- ▶ ახალი აგზნების სისტემის მონტაჟი;
- ▶ ახალი ძალოვანი და მეორადი წრედების მონტაჟი;
- ▶ **რიონჰესი** - ძალოვანი ტრანსფორმატორი №2- ის შეცვლა. პროექტი დაიწყო 2022 წელს და დასრულდება 2023 წელს;
- ▶ **შაორჰესი** - ჰიდროაგრეგატი №3-ის სფერული საკეტის შეცვლა. პროექტი დაიწყო 2019 წელს და დასრულდება 2023 წელს;
- ▶ **შაორჰესი** - კაშხლის მონიტორინგის სისტემა. პროექტი დაიწყო 2022 წელს და დასრულდება 2024 წელს;

ჯგუფის განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

- ▶ **ზაპესი** - ძალოვანი ტრანსფორმატორი №5-ის და №6-ის შეცვლა (ხანძრით გამოწვეული დაზიანება). პროექტი დაიწყო 2022 წელს და დასრულდება 2023 წელს;
- ▶ **ზაპესი** - კაშხლის მონიტორინგის სისტემა. პროექტი დაიწყო 2018 წელს და დასრულდება 2023 წელს;
- ▶ **ზაპესი** - კაშხლის განათხარის რემონტი. პროექტი დაიწყო 2021 წელს და დასრულდება 2023 წელს;
- ▶ **ჩითახევჰესი** - ჰიდროაგრეგატი №1-ის დროსელური საკეტის შეცვლა. პროექტი დაიწყო 2022 წელს და დასრულდება 2023 წელს;
- ▶ **ლაჯანურჰესი** - თაღოვანი კაშხლის მონიტორინგის სისტემა. პროექტი დაიწყო 2018 წელს და დასრულდება 2023 წელს;

2022 წელს განხორციელებული სამუშაოები

- ▶ ქ/ს ქუთაისი-3 ფიდერ 5ა, 5ბ-სა და 173-ს შორის კავშირი;
- ▶ ქ/ს ქუთაისი-1 ფიდერ 258-ს, ფ. 185-სა და ფ.სატრაქტორის შორის კავშირი;
- ▶ ქ/ს ქუთაისი-1 ფიდერ 2ა-სა და ცგპ-10-ის ფიდერებს შორის კავშირი;
- ▶ ქ/ს ქუთაისი-6 ფიდერ რეზინების გაყოფა და 9 სატრანსფორმატორო პუნქტის ახალ ფიდერზე გადართვა;
- ▶ **ვანის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ფიდერ ზედა ვანზე მიუვალი ადგილიდან 1 კმ ხაზის გამოტანა;
- ▶ **ბაღდათის მომსახურების ცენტრში** დაბალი ძაბვის პრობლემის აღმოფხვრის მიზნით განხორციელდა ფიდერ სამტრესტზე 1.3 კმ ხაზის მშენებლობა და ტრანსფორმატორის ჩამატება;
- ▶ **ცაგერ-ლენტეხის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ფიდერ წიფერზე და ფიდერ ჩუკელზე მიუვალი ადგილიდან 1.5 კმ ხაზის, ხოლო ფიდერ ლაშიჭალაზე 3 კმ ხაზის გამოტანა;
- ▶ **ტყიბულის მომსახურების ცენტრში** ეგზ ცოფი 1 -ის საჰაერო გადამცემი ხაზი ჩანაცვლდა ნაწილობრივ საკაბელო ხაზით. ასევე განხორციელდა ფიდერ დერჩზე მიუვალი ადგილიდან 1 კმ ხაზის გამოტანა;
- ▶ **თერჯოლის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ფიდერ ოქტომბერის გაყოფა და ოთხი სატრანსფორმატორო პუნქტის ფიდერ ღვინის ქარხანაზე გადართვა;
- ▶ **ზესტაფონის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ფიდერ საწაბლედან 1 კმ ხაზის მიუვალი ადგილიდან გამოტანა;
- ▶ **ხარაგაულის მომსახურების ცენტრში** დაბალი ძაბვის აღმოფხვრის მიზნით განხორციელდა ფიდერ ხევზე 1 კმ ხაზის მშენებლობა და ტრანსფორმატორის ჩამატება;
- ▶ **სენაკის მომსახურების ცენტრში** დაბალი ძაბვის აღმოფხვრის მიზნით განხორციელდა ფიდერ ხორშზე და ფიდერ გეჯეთზე 1 კმ ხაზის მშენებლობა და ტრანსფორმატორის ჩამატება;
- ▶ **ჩხოროწყის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ფიდერ ნაკიანზე მიუვალი ადგილიდან 400 მ ხაზის გამოტანა;
- ▶ **ზუგდიდის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ქ/ს ზუგდიდი-2 ფიდერ .#8-სა და ქ/ს ზუგდიდი-4 ფიერ #9-ს შორის კავშირი; ასევე ქ/ს ზუგდიდი-1 ფიდერ #18-ზე მიუვალი ადგილიდან 450 მ ხაზის გამოტანა, ხოლო ფიდერ მარქსზე 400 მ ხაზის გამოტანა.
- ▶ **ხობის მომსახურების ცენტრში** დაბალი ძაბვის აღმოფხვრის მიზნით განხორციელდა 1.2 კმ ხაზის მშენებლობა და ტრანსფორმატორის ჩამატება; ასევე, ფიდერ განთიადზე მიუვალი ადგილიდან 600 მ ხაზის გამოტანა.

2022 წელს განხორციელებული სამუშაოები (გაგრძელება)

- ▶ **მარტვილის მომსახურების ცენტრში** დაბალი ძაბვის აღმოფხვრის მიზნით განხორციელდა 800 მ ხაზის მშენებლობა და ტრანსფორმატორის ჩამატება;
- ▶ **წალენჯიხის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ქ/ს ჯვარი ახალი ფიდერ #3-ზე მიუვალი ადგილიდან 1.3 კმ ხაზის გამოტანა, ხოლო ქ/ს წალენჯიხა ფიდერ #7-ზე მიუვალი ადგილიდან 1.5 კმ ხაზის გამოტანა;
- ▶ **ფოთის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ქ/ს ფოთი-1 ფიდერ #14-დან ფიდერ #9-ზე 5 სატრანსფორმატორო პუნქტის გადართვა. ასევე, ქ/ს ფოთი-2 ფიდერ #9-ზე საპარო ეგზ-ს ჩანაცვლება 800 მ საკაბელო ეგზ-ით; ქ/ს ფოთი-2 ფიდერ #9-სა და ფიდერ #19-ს შორის კავშირი;
- ▶ **ყვარლის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ფიდერ გრემზე მიუვალი ადგილიდან 2,5 კმ ხაზის გამოტანა;
- ▶ **ახმეტის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ფიდერ ზემო ალვანზე და ფიდერ პანკისზე მიუვალი ადგილიდან 1.5 კმ ხაზის გამოტანა;
- ▶ **სიღნაღის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ფიდერ ნუკრიანის 3 ფიდერად გაყოფა და 4 ცალი გარე დადგმულობის ვაკუუმური ამომრთველის მონტაჟი;
- ▶ **თბილისი-გარდაბნის მომსახურების ცენტრში** აშენდა ახალი ქვესადგური გამარჯვება 110 და ჩაერთო 2 ახალი ფიდერი. ასევე, განხორციელდა ფიდერ #11 ბრიგადის გაყოფა და სპ-ების გამარჯვება 110 და გამომავალი ფიდერ #102-ზე გადართვა. ასევე, განხორციელდა ქ/ს გაჩიანი წევა ფიდერ #6-ის გაყოფა და სპ-ების ახალ ფიდერზე გადართვა. განხორციელდა ქ/ს რუსთავი 220 ფიდერ #18-ისა და ქ/ს გაჩიანი წევა ფიდერ #4-ს შორის კავშირი. ასევე განხორციელდა ქ/ს ორხევი ფიდერ #15-ზე მიუვალი ადგილიდან ჯამში 2.5 კმ ხაზის გამოტანა;
- ▶ **მარნეულის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ფიდერ ოფრეთზე მიუვალი ადგილიდან 3 კმ ხაზის გამოტანა. ასევე, ფიდერ წერეთელზე მიუვალი ადგილიდან 550 მ ხაზის გამოტანა. ასევე, განხორციელდა ქ/ს სადახლო წევა ფიდერ #5-ზე მიუვალი ადგილიდან 1.5 კმ ხაზის გამოტანა; ქ/ს სადახლო წევა ფიდერ #51-ზე სკოლის ტერიტორიიდან 200 მ ხაზის გამოტანა; ფიდერ საკონსერვო ქარხანაზე მიუვალი ადგილიდან 350 მ ხაზის გამოტანა, ხოლო ფიდერ მარნეულზე მიუვალი ადგილიდან 600 მ ხაზის გამოტანა.

რუსთავის მომსახურების ცენტრში გაკეთდა შემდეგი კავშირები:

- ▶ ქ/ს მ.სანაპირო ფიდერ #25 სპ 701-141-სა და 701-143 შორის;
- ▶ ქ/ს მ.სანაპირო ფიდერ #25 სპ 701-141-სა და 701-142 შორის;
- ▶ ქ/ს ცგპ-1 ფიდერ #18 სპ 701-040-სა და 701-041 შორის;
- ▶ ქ/ს ცგპ-1 ფიდერ #18 სპ 701-040-სა და 701-048 შორის;
- ▶ ქ/ს პ.რუსთავი ფიდერ #17 სპ 701-058-სა და 701-054 შორის;
- ▶ **ბათუმის მომსახურების ცენტრში** შეიცვალა 25 ძალგანი ტრანსფორმატორი და 6 კვ გადაკეთდა 10 კვ-ად. ასევე, განხორციელდა ფიდერ #522-ს, 506-სა და 419-ს შორის კავშირი.
- ▶ **ბათუმის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ფიდერ #301-ის ფიდერ #302-ის ცგპ-სთან კავშირი. ასევე, ქ/ს ბნქ ფიდერ #11-ის, ფიდერ #5-ისა და ფიდერ #7-ის კავშირი.
- ▶ **ლანჩხუთის მომსახურების ცენტრში** ქ/ს ლანჩხუთი წევა ფიდერ #1-ზე მიუვალი ადგილიდან 1.5 კმ ხაზის გამოტანა;
- ▶ **ქობულეთის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ქ/ს ოჩხამური ფიდერ #3-სა და ქ/ს ქობულეთი ფიდერ #10-ს შორის კავშირი. ასევე, ქ/ს ცეცხლაური ფიდერ #1-დან სპ-ების გადართვა ფიდერ #2-ზე. დამატებით, განხორციელდა ქ/ს ქობულეთის წევა ფიდერ #3-ისა და ფიდერ #8-ის კავშირი, ასევე ოპტიმიზაციისთვის ფიდერ #3-დან ფიდერ #8-ზე სპ-ების გადართვა;
- ▶ **ოზურგეთის მომსახურების ცენტრში** განხორციელდა ქ/ს ოზურგეთი ფიდერ #6-სა და ფიდერ #8-ს შორის კავშირი. ასევე, ქ/ს ხიდმაღალა ფიდერ #2-ისა და ქ/ს შეკვეთილი ფიდერ #5-ს შორის კავშირი. დამატებით, განხორციელდა ქ/ს მთისპირი ფიდერ #2-ზე მიუვალი ადგილიდან 1.1 კმ ხაზის გამოტანა;

2022 წელს განხორციელებული სამუშაოები (გაგრძელება)

- ▶ ხულოს მომსახურების ცენტრში განხორციელდა ქ/ს დიდაჭარა ფიდერ #4-დან 2.5 კმ ხაზის მშენებლობა ქ/ს გოდერძისთან დასაკავშირებლად;
- ▶ ქედა-შუახევის მომსახურების ცენტრში განხორციელდა ქ/ს შუახევის ფიდერ #5-დან ფიდერ #4-ზე სპ-ების გადართვა;
- ▶ ქარელის მომსახურების ცენტრში განხორციელდა ფიდერ მოხისის გაყოფა და 9 სპ-ს ახალ ფიდერზე გადართვა;
- ▶ ახალქალაქი-ნინოწმინდის მომსახურების ცენტრში განხორციელდა ფიდერ ქალაქი 2-სა და ფიდერ ხოსპიოს შორის კავშირი;
- ▶ ჭიათურის მომსახურების ცენტრში განხორციელდა ფიდერ მანდაეთის გაყოფა და სპ-ების ახალ ფიდერზე გადართვა; ასევე, ფიდერ ზოდზე მიუვალი ადგილიდან 3.5 კმ ხაზის გამოტანა;
- ▶ ბორჯომ-ბაკურანის მომსახურების ცენტრში განხორციელდა ფიდერ მზიური ველისა და ფიდერ ოლიმპიურის კავშირი ახალ ფიდერ კრისტალთან და ამ ახალ ფიდერზე საბაგიროს გადართვა; ასევე, ფიდერ კობტაზე დაერთებული საბაგიროების ახალ ფიდერზე გადართვა;
- ▶ მცხეთის მომსახურების ცენტრში განხორციელდა ახალი გალავნის 35/6 კვ ქვესადგურის აშენება და 2 ფიდერის დამატება. ასევე, გაიყო ქ/ს საგურამო ფიდერ #9 და მოხდა აბონენტების ელ მომარაგების გაუჯობესებისთვის ახალ ფიდერებზე გადართვა;
- ▶ დუშეთის მომსახურების ცენტრში - განხორციელდა ეგზ ჩარგლის რეკონსტრუქცია;

სს „ეპ ჯორჯია გენერაციამ“ 2022 წელს შემდეგი პროექტები დაასრულა:

- ▶ შაორჰესი - ჰიდროაგრეგატი №1-ის და №2-ის სიჩქარის რეგულატორის და მართვის სისტემის შეცვლა. პროექტი დაიწყო 2019 წელს;
- ▶ შაორჰესი - ჰიდროაგრეგატი №3-ის სიჩქარის რეგულატორის და მართვის სისტემის შეცვლა. პროექტი დაიწყო 2019 წელს;
- ▶ ზაჰესის ჰიდროაგრეგატი №6-ის რეაბილიტაცია; პროექტი დაიწყო 2021 წელს;

ჯგუფის ფილიალები

სს ენერგო-პრო ჯორჯია საქართველოში წარმოდგენილია ხუთი რეგიონული ფილიალით და 60- მომსახურების ცენტრით. ჯგუფის თანამშრომლების რაოდენობა 6,069 ია. აქედან 3,397 დასაქმებულია სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ ფილიალებში, რომლებსაც უძღვებიან რეგიონული დირექტორები. ფილიალები:

1. აღმოსავლეთ საქართველოს ცენტრალური ფილიალი – ოფისი მდებარეობს თბილისში თანამშრომლების რაოდენობა: 710.
2. სამხრეთ საქართველოს ფილიალი – ოფისი მდებარეობს ხაშურში თანამშრომლების რაოდენობა: 552.
3. დასავლეთ საქართველოს ცენტრალური ფილიალი – ოფისი მდებარეობს ქუთაისში თანამშრომლების რაოდენობა: 742.
4. დასავლეთ საქართველოს რეგიონული ფილიალი – ოფისი მდებარეობს ბათუმში თანამშრომლების რაოდენობა: 923.
5. კახეთის ფილიალი – ოფისი მდებარეობს თელავში თანამშრომლების რაოდენობა: 470.
6. მაღალი ძაბვის დეპარტამენტი - ოფისი მდებარეობს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში თანამშრომლების რაოდენობა: 1,473.
7. სათაო ოფისი –მდებარეობს თბილისში თანამშრომლების რაოდენობა: 185.

449 თანამშრომელი დასაქმებულია სს ეპ ჯორჯია გენერაციაში, 21 ჯიფაურში, 534 სს ენერგო-პრო ჯორჯია ჰოლდინგში, 10 კი სს ეპ ჯორჯია მიწოდებაში.

კვლევა და განვითარება

2022 და 2021 წლებში ჯგუფის კვლევა-განვითარებასთან დაკავშირებით ინოვაციური პროექტები არ დაფიქსირებულა.

ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

არაფინანსური მაჩვენებლები

კომპანიას გააჩია მომხმარებლებთან ურთიერთობის რამოდენიმე არხი, რასაც აქტიურად და წარმატებით ვიყენებთ.

აბონენტს შეუძლია დაუკავშირდეს კომპანიას ქოლ ცენტრის მეშვეობით - 24/7 განმავლობაში, ელ. ფოსტის მეშვეობით, ვებ გვერდის მეშვეობით, სოციალური გვერდის მეშვეობით, გვაქვს ვიდუო მომსახურება სენაკიდან. მომხმარებელს ასევე დისტანციურად შეუძლია: ახალი ვებ გვერდის მეშვეობით შეავსოს სხვადასხვა ტიპის განცხადებები; მიიღოს ინფორმაცია SMS -ით ან ელ. ფოსტით. დისტანციური მომართვების მეთოდებს ასევე დამატა USSD კოდის მეშვეობით დაფიქსირებულ მომხმარებელთა მომსახურების შესაძლებლობა, რაც აბონენტებს აძლევს მობილური ტელეფონით მრავალი სახის მოთხოვნის ჩამოყალიბების და კომპანიისთვის გადმოცემის შესაძლებლობას. ასევე, გაიზარდა ინტერაქციული ხმოვანი შეტყობინების (IVR) მეშვეობით მომხმარებელთა ინფორმირების შემთხვევებიც გეგმიურ სამუშაოებზე და ელექტროენერგიის ავარიულ წყვეტებზე, ასევე მიმდინარე დავალიანებაზე და გადახდის ვადებზე.

მომსახურების ცენტრების უმეტესობაში კომპანიას ჰყავს მინიმუმ ერთი თანამშრომელი აბონენტებთან ურთიერთობისთვის. გრძელდება აბონენტთა მომსახურების ოფისების განახლება-გახსნა და არსებულს 2022 წელს დამატა ახალი ოფისები: ქარელში, ამბროლაურში, ხარაგაულში, ხოლნში და წყალტუბოში. ასევე, გაიზარდა ქოლ ცენტრის ლოკაციათა რაოდენობა, შედეგად, თბილისთან და თელავთან ერთად, 2022 წელს სენაკშიც გაიხსნა კომპანიის ქოლ ცენტრის ოფისი, რომელიც ჩართულია საერთო პროგრამულ უზრუნველყოფაში. აბონენტებთან ურთიერთობის დეპარტამენტის ყველა თანამშრომელს ჩაუტარდა ტრენინგები მომსახურების ხარისხის გასაუმჯობესებლად, ასევე სექტორში არსებულ საკანონმდებლო რეგულაციებში. ამასთან, დაინერგა აბონენტებთან ურთიერთობის დეპარტამენტის თანამშრომელთა ტესტირების ახალი სიტემა.

2017 წლის 1 იანვარს საწარმოო რესურსების დაგეგმვის (IFS) ახალი სისტემის დანერგვამ კომპანიას საშუალება მისცა, მოეცვა და გაეერთიანებინა მთავარი საოპერაციო პროცესები: ბუღალტრული აღრიცხვა, ტექნიკური მომსახურების პროექტები, შესყიდვები, ადამიანური რესურსები, ახალი მომხმარებლების მიერთება და დოკუმენტბრუნვა. ორგანიზაციის ეფექტიანობის გასაუმჯობესებლად, 2022 წელს კომპანიამ გააგრძელა სისტემის დახვეწა. IFS არის ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული მართვის სისტემა ევროპაში საშუალო ზომის კომპანიებისთვის და, რეიტინგის მიხედვით, საუკეთესო სამეულში შედის. ამ სისტემით შემუშავდა კომპანიის რესურსების ეფექტური მართვა ფინანსური, ლოგისტიკური, ტექნიკური, პროექტის მართვის და სხვა მიმართულებებით.

ორგანიზაციის ეფექტიანობა

2021 წელს კომპანიამ დაიწყო Digsilent Power Factory პროგრამის დანერგვა ყველა ტექნიკური მიმართულების დეპარტამენტში და წარმატებით განახორციელა ქსელის ანალიზი და მოდელირება. Digsilent Power Factory - წარმოადგენს ქსელის მოდელირების ერთ-ერთ წამყვან პროგრამას მთელ მსოფლიოში. განახლებადი ენერგიის წყაროები იწვევს ქსელში ჰარონიკული დამახინჯების გავრცელებას. ქსელის საიმედო და მდგრადი მუშაობის შენარჩუნების მიზნით, კომპანია Digsilent Power Factory-ის საშუალებით განაცხადის მიღებისთანავე, წინასწარ ანგარიშობს მათ გავლენას ელექტრომომარაგების ხარისხზე. გარდა ამისა, აღნიშნული პროგრამის დახმარებით ქსელზე არასიმეტრიული და სპეციფიური მომხმარებლის მიერთების დაგეგმვისას კომპანია წინასწარ ანგარიშობს, ქსელზე მოსალოდნელ ნეგატიურ უკუგავლენას. 6-10 კვ ქსელში ენერგიის დანაკარგის შემცირების მიზნით, კომპანიამ Digsilent Power Factory-ს ანგარიშებზე დაყრდნობით შეიმუშავა და განახორციელა საპილოტე პროექტი, რომლის საშუალებითაც 6 კვ საფიდერო ეგზ-ებზე დანაკარგი შემცირდა 11%-ით (18%-დან 16%-მდე). 2022 წლის განმავლობაში

პროგრამა Digsilent power factory-ში მოხდა 26 გენერაციის ობიექტზე საპროგნოზო დანაკარგების ანგარიში. ასევე, პროგრამის საშუალებით შესწავლილი იქნა ქსელში ძაბვის ვარდნა/გადატვირთვა და გაიცა შესაბამისი რეკომენდაციები. ამასთან, 5 წლიანი განვითარების გეგმის შემუშავების დროს Digsilent Power Factory-ს საშუალებით ვანგარიშობთ SAIDI/SAIFI-ს კოეფიციენტებს და ელექტროენერგიის დანაკარგებს, რათა შევავსოთ დაგეგმილი პროექტების დადებითი ან უარყოფითი გავლენა მომხმარებლების ელ. მომარაგებაზე.

არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2020 წლის 8 ოქტომბრის #65/1 გადაწყვეტილების შესაბამისად, კომპანიაში მიმდინარეობს ელ. ქსელის აზომვა და ელექტრონული რუკების მომზადება. 2022 წელს კომპანიის სხვადასხვა სამსახურების ჩართულობით მომზადდა 15,546 კილომეტრი 10-6-0.4 კვ ქსელის ელექტრონული რუკა. სამუშაოების დასრულების თარიღად განსაზღვრულია 2023 წლის 31 დეკემბერი.

კომპანიის სადისპეტჩერო დეპარტამენტის ძირითად ამოცანას წარმოადგენს ენერგეტიკული სისტემის ყველა რგოლის ეკონომიური, საიმედო და გამართული მუშაობა. 2022 წელს ოპერატიულ-დისპეტჩერული მართვის სრულყოფის მიზნით ჩატარდა სწავლებები, ვარჯიშები და გამოცდები ისეთ საკითხებში როგორცაა: ელექტრო სადგურებისა და ქსელების ელექტრო-ტექნიკური დანადგარების მართვა, ოპერატიულ-დისპეტჩერული მართვა, ავარიის თავიდან აცილება, ლოკალიზაცია, ლიკვიდაცია და ნორმალური მუშაობის რეჟიმის აღდგენა და გადართვების წარმოება.

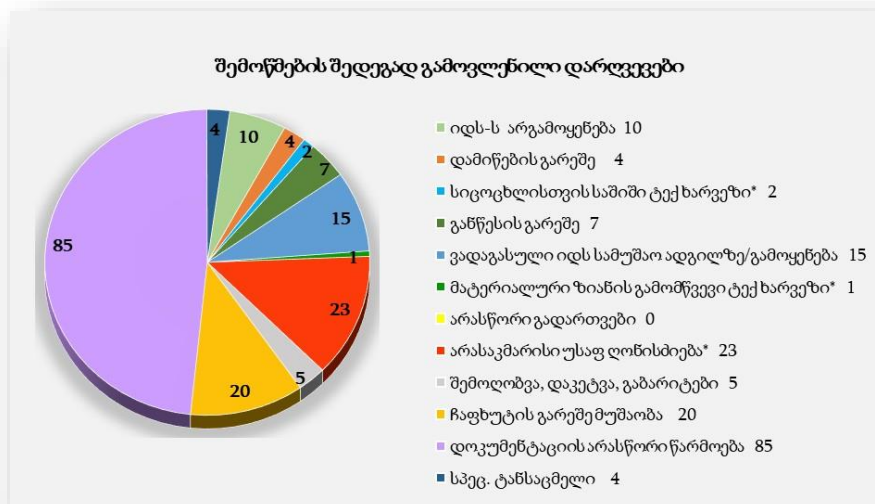
2022 წელს -30-ზე მეტი ქვესადგურის მართვა ხორციელდებოდა თანამედროვე SCADA-სისტემის მოწყობილობის საშუალებით. მისი დახმარებით ოპერატიულ-დისპეტჩერული მანიპულაციების შესაძლებლობები მნიშვნელოვნად გაზრდილია. 2022 წელს SCADA სისტემის ადმინისტრირების მიზნით კომპანიაში ჩატარდა რიგი სამუშაოები. ქვესადგურებში „კობი“, „გუდაური“, „ბათუმი-8“, „ქობულეთი“, „გამარჯვება“, „ბაკურიანი“, „ბათუმი-1“, „ბორჯომი-2“ განხორციელდა SCADA სისტემის ინსტალაცია, გაწყობითი სამუშაოები და ტესტირება-გაშვება; ქვესადგურებში „ლარსი“, „გოდერძი“, „ტყიბული-1“, „ტყიბული-2“, „ფოთი-4“, „ჭიათურა-1“, „ჭიათურა-3“, „ბათუმი-6“, „ბათუმი-7“, „შეკვეთილი“, „ფოთი-1“ ჩატარდა SCADA სისტემის რევიზია, პროფილაქტიკა და გამოცდა; 32 ქვესადგურში, სადაც დანერგილია SCADA სისტემა ჩატარდა გეგმიური პროფილაქტიკური სამუშაოები; აჭარის სადისპეტჩერო სამსახურის მართვის ფარგლებში მოწყობილ SCADA სისტემაზე, საიდანაც იმართება და ინფორმაცია მოდის აჭარის ქვესადგურებიდან, მუდმივად ხორციელდება მონიტორინგი.

2022 წელს განყოფილებაში, დეპარტამენტების მოთხოვნის შესაბამისად, მასალა-მოწყობილობებზე შეიქმნა 64 სტანდარტი და სპეციფიკაცია (ISO, IEC/CEV, CENELEC საერთაშორისო სტანდარტების დაცვით);

კომპანიაში მნიშვნელოვანი ყურადღება ეთმობა შრომის უსაფრთხოების სტანდარტების დაცვას. აღნიშნული მიზნით სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“-ში ფუნქციონირებს 12 ელექტროტექნიკური პერსონალის პრაქტიკული და თეორიული სწავლების ცენტრი (სასწავლო პოლიგონები). პოლიგონები განთავსებულია თელავში, რუსთავში, მარნეულში, მცხეთაში, დუშეთში, ხაშურში, საჩხერეში, ახალციხეში, ამბროლაურში, ქუთაისში, სენაკსა და ბათუმში.

2022 წლის განმავლობაში ჩატარდა სწავლებები და ტრენინგები შრომის უსაფრთხოების წესებთან დაკავშირებით ისეთ თემებზე, როგორებიცაა: საფრთხეების იდენტიფიცირება და რისკების შეფასება, მომხდარი უბედური შემთხვევების ანალიზი, უსაფრთხოების ტექნიკის წესები, პირველადი დახმარების გაწევა, საგანგებო მართვის გეგმა და ა.შ. ასევე, 2022 წლის განმავლობაში მთელი საქართველოს მასშტაბით ჩატარდა 4,074 შემოწმება, რომლის შედეგებიც მოცემულია ცხრილი #7-ში.

ცხრილი #7

არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

SAIDI & SAIFI

SAIDI და SAIFI არის ელექტრომომარაგების საიმედოობის ხარისხობრივი მაჩვენებლები.

- ▶ ენერგიის წყვეტის საშუალო ხანგრძლივობის ინდექსი (SAIDI) – SAIDI არის ერთ მომხმარებელზე ელექტროენერგიის გამორთვების საშუალო ხანგრძლივობა, SAIDI წუთი/მომხმარებელი.
- ▶ სისტემის გათიშვის საშუალო სიხშირის ინდექსი (SAIFI) – SAIFI არის ერთ მომხმარებელზე ელექტრომომარაგების გამორთვების საშუალო რაოდენობა – SAIFI გამორთვები/მომხმარებელი.

სემეკის 2016 წლის 26 აგვისტოს N16 დადგენილებით, კომპანიები ვალდებული არიან, დაიცვან ხარისხობრივი კოეფიციენტების საიმედოობა, ხოლო, დაბალი მაჩვენებლების შემთხვევაში, გააუმჯობესონ ისინი.

2022 წლისა და 2021 წლის ფაქტობრივი SAIDI და SAIFI წარმოდგენილია ქვემოთ, №8 ცხრილში:

ცხრილი № 8

კომპანია/წელი		2022		2021	
		SAIDI	SAIFI	SAIDI	SAIFI
სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“	დაუგეგმავი გამორთვები	1,241.7	16.8	1,041.7	13.9

კომპანია აგრძელებს SAIDI-ს და SAIFI-ს გაუმჯობესებას წინა წლებთან შედარებით, თუმცა 2022 წელს აღნიშნული მაჩვენებლის გაუარესება გამოიწვია არაგეგმიური ფაქტორით გამორთვების რაოდენობის ზრდამ.

ქვემოთ მოცემულია ელექტრომომარაგების შეწყვეტის მთავარი მიზეზები:

- ▶ ავარიული შეფერხებები (საჰაერო ხაზები – მთლიანი ქსელის 95%-ზე მეტი);
- ▶ ავარიული გათიშვები, მომხმარებლის ქსელის გამო.
- ▶ პანდემია - მიუხედავად პროცესების სწრაფი რეორგანიზებისა, 2021-2022 წლის პანდემიამ მნიშვნელოვნად შეაფერხა გარკვეული სარეაბილიტაციო სამუშაოები, რამაც უარყოფითი შედეგები გამოიწვია.

გადამცემი ხაზების სიგრძე

2022 წლის მონაცემებით, ინფორმაცია კაბელისა და საჰაერო გადამცემი ხაზების სიგრძის შესახებ წარმოდგენილია ქვემოთ, №9 ცხრილში:

ცხრილი № 9

ქსელის სიგრძე	კმ	59,479.00
110/35 კვ	კმ	4,334.62
10/6 კვ	კმ	15,301.19
0.4 კვ	კმ	39,743.19
საჰაერო ხაზები	%	94.75
მიწისქვეშა კაბელები	%	5.25

ელექტროენერგიის განაწილება და დანაკარგები

კომპანია ახორციელებს ელექტროენერგიის განაწილებას 110/35,10/6 და 0.4 ძაბვის საფეხურზე. განაწილება ხორციელდება როგორც პირდაპირ მომხმარებლებზე, ისე მიმწოდებლებზეც.

კომპანიის ინვესტიციებმა ქსელის გამრიცხველიანებაში ხელი შეუწყო ქსელის დანაკარგების შემცირებას და ფულადი სახსრების შეგროვების გაზრდას. 2007 წლიდან, როდესაც კომპანიამ დაიწყო ქსელის ოპერირება და 2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის, ქსელის დანაკარგები შემცირდა 14.8% დან 9.4% მდე. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქსელის დანაკარგებმა შეადგინა 10.0%, რაც ნაკლებია 2021 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე 10.2%.

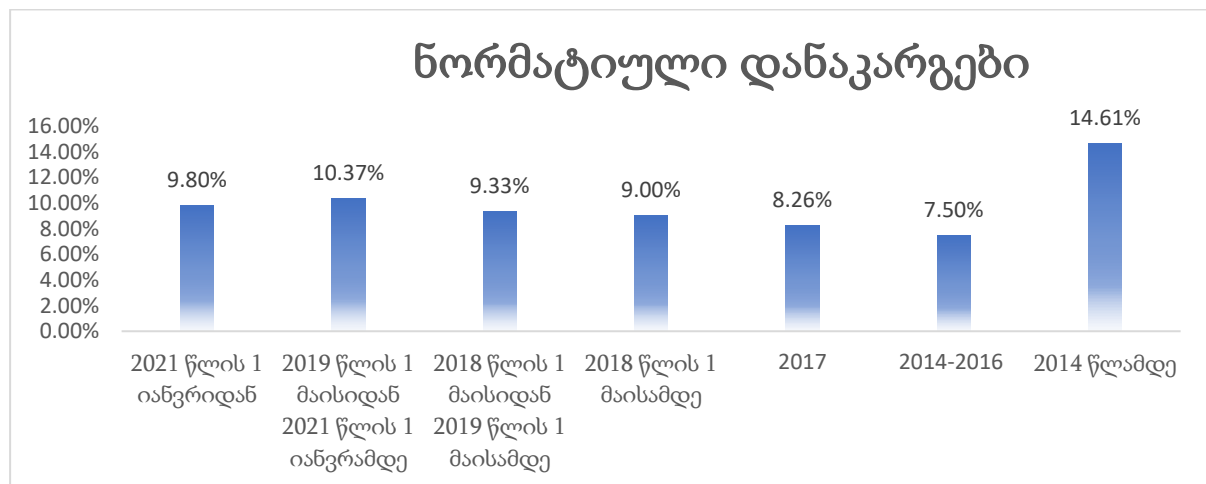
არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

ფაქტობრივი მოცულობა წარმოდგენილია ცხრილით #10:

პერიოდი		2020	2021	2022
მიღებული კვტ.სთ	მლნ. კვტ.სთ	4,538	4,674	5,700
დარიცხული კვტ.სთ	მლნ. კვტ.სთ	4,042	3,869	3,818
გატარებული კვტ.სთ	მლნ. კვტ.სთ	496	804	1,312
კარგვა კვტ.სთ	მლნ. კვტ.სთ	470	531	570
კარგვა %	%	9.4%	10.2%	10.0%

გადაცემის და განაწილების ქსელში ელექტროენერგიის დანაკარგების დარეგულირება სემეკის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფუნქციაა, რასაც ტარიფის განსაზღვრის პროცესში დანაკარგების ჩართვა მოწმობს. სემეკის 2006 წლის №17 დადგენილება - „საქართველოს ენერგოსისტემის ელექტრულ ქსელებში ელექტროენერგიის ნორმატიული დანაკარგების დამტკიცების შესახებ“ უდიდეს როლს ასრულებს ქსელის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებასა და დანაკარგების შემცირებაში. კომპანიის ნორმატიული დანაკარგები წარმოდგენილია ქვემოთ, №11 ცხრილში. 2021 წლის 1 იანვრიდან ნორმატიული დანაკარგი შეადგენს 9.8%-ს. აღნიშნული მოქმედია 2022 წელსაც. 2021 წელს კომპანიის დანაკარგები გაიზარდა, ძირითადად, მსხვილი აბონენტების ლიბერალიზაციის გამო.

ცხრილი № 11

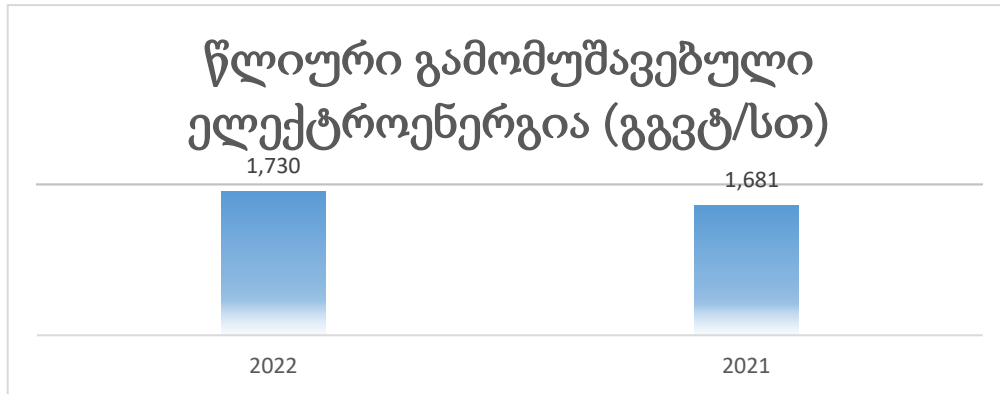

ჰიდროელექტროსადგურების წარმოებული ელ.ენერგია

ჯგუფის ჰიდროელექტროსადგურების მიერ წარმოებული ელექტროენერგიის საშუალო მოცულობა ბოლო ორი წლის განმავლობაში შეადგენდა 1,705 გიგავატს საათში. აღსანიშნავია, რომ 2022 წელს ელექტროენერგიის წარმოება წინა წელთან შედარებით 3%-ით გაიზარდა, მიუხედავად იმისა, რომ 2022 წელს წყალმოდიწევა შემცირდა. ელექტროენერგიის წარმოება დამოკიდებულია არამხოლოდ წყალმოდიწევაზე, არამედ ჰიდროელექტროსადგურების მუშაობის ეფექტიანობაზეც. სტატისტიკა წარმოდგენილია № 12 ცხრილში:

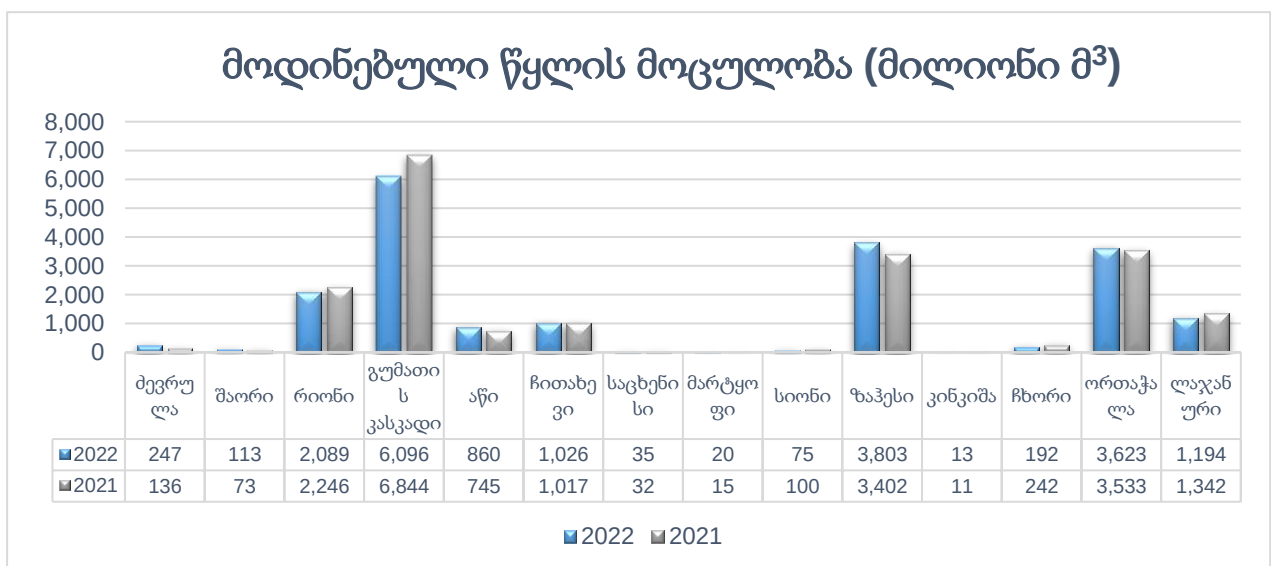
არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

ცხრილი № 12

ჰიდროლოგიური მდგომარეობა ელექტროენერგიის წარმოების გაზრდისთვის მნიშვნელოვანი ფაქტორია, რაზეც ასევე გავლენას ახდენს ჰიდროელექტროსადგურების მუშაობის ეფექტიანობა. როგორც № 13 ცხრილი გვიჩვენებს, წყლის დონე 2022 წელს უფრო დაბალია, ვიდრე 2021 წელს.

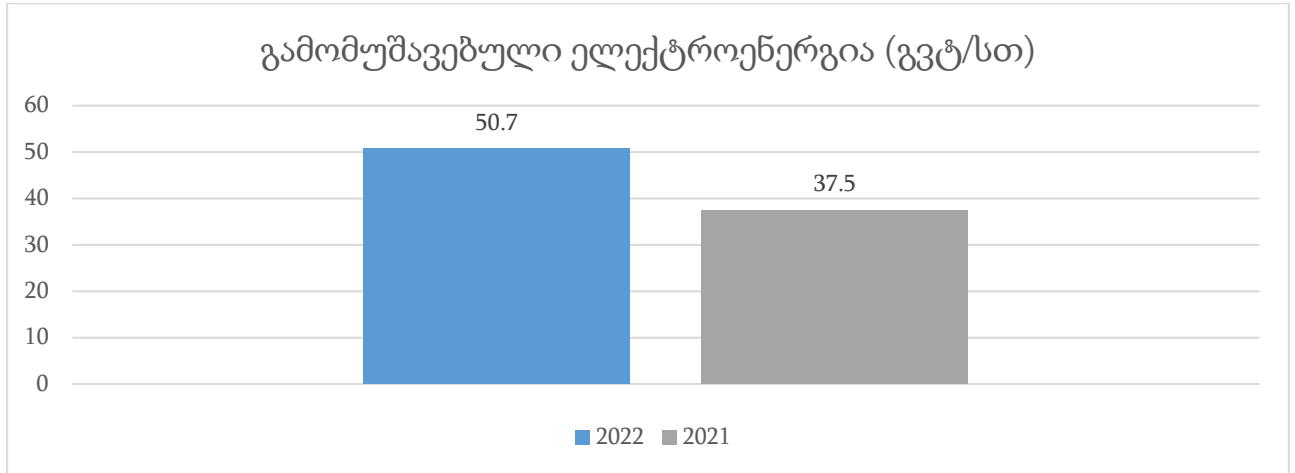
ცხრილი № 13

თბოელექტროსადგურების მიერ ელექტროენერგიის გამომუშავება ხასიათდება სეზონურობით და დამოკიდებულია ელექტროსისტემის საჭიროებაზე. შპს „ჯიფაურის“ ელექტროენერგიის საშუალო წლიური წარმოება 2022-2021 წლებში შეადგენდა 44.11 გვტს-ს.

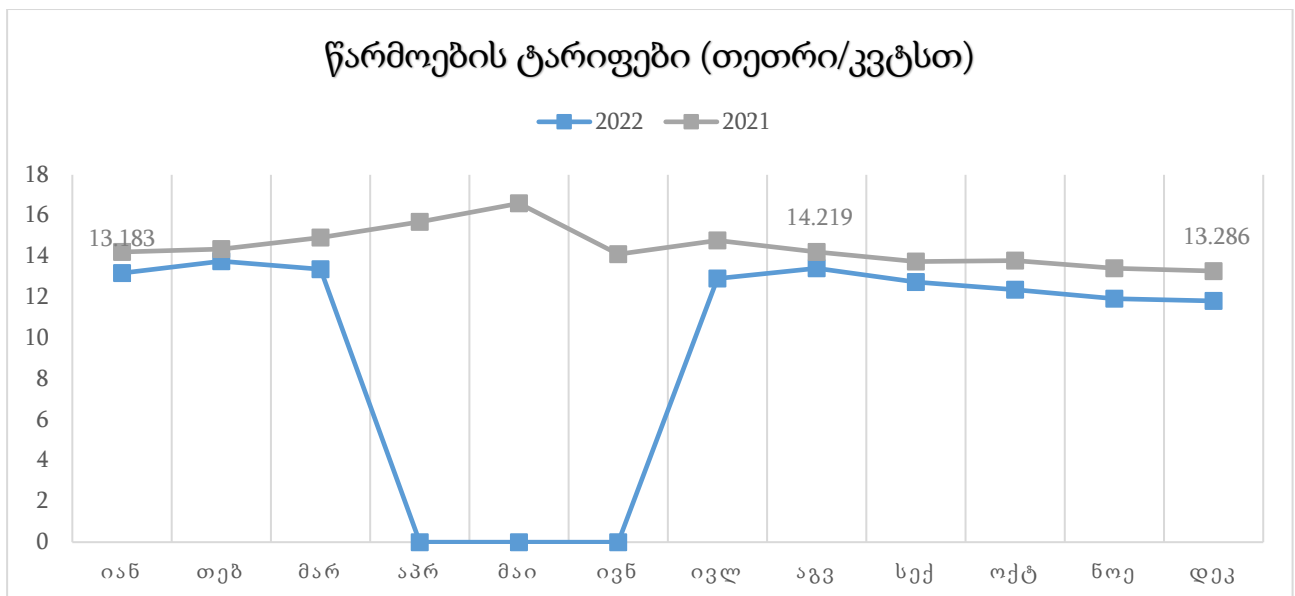
არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

ცხრილი № 14

ცხრილში მოცემულია სემეკის მიერ 2022-2021 წლებში დადგენილი თბოელექტროსადგურის ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფები (თეთრი/კვტსთ):

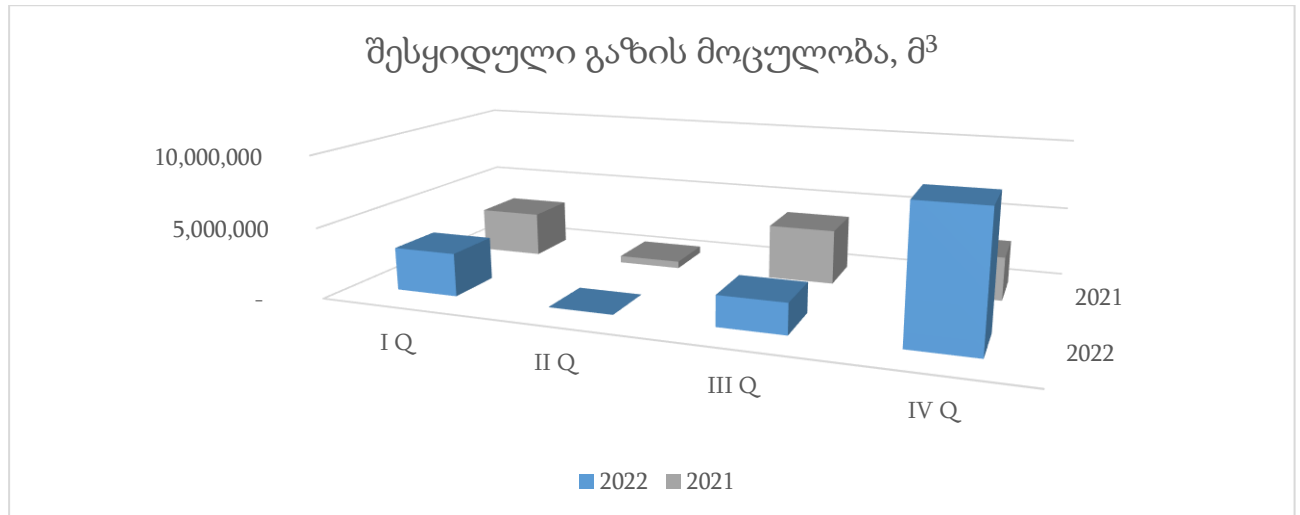
ცხრილი № 15

შპს „ჯიფაური“ ელექტროენერგიის წარმოებისთვის ბუნებრივ გაზს ყიდულობს. შესყიდული გაზის მოცულობის წლიური დინამიკა გვიჩვენებს, რომ მისი საქმიანობა სეზონურია და წარმოებული ელექტროენერგიის მოცულობა იზრდება ბაზარზე არსებული მოთხოვნის შესაბამისად.

არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

ცხრილი № 16

ფინანსური მაჩვენებლები

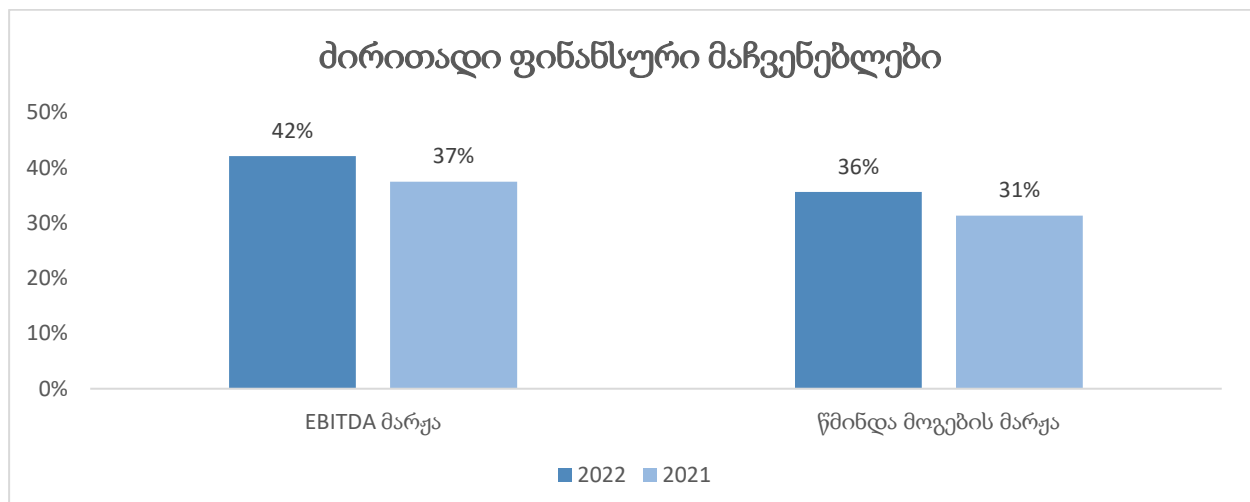
ჯგუფის ხელმძღვანელობის აზრით EBITDA-ს (შემოსავალი პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე) მარჯა და წმინდა მოგების მარჯა ჯგუფის ფინანსური შედეგების შესაფასებლად რელევანტური მაჩვენებელია.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, EBITDA-ს და წმინდა მოგების მარჯა წინა წელთან შედარებით 5% და 5% გაიზარდა, შესაბამისად (ცხრილი N17).

EBITDA-ს მარჯით ფასდება, რა პროცენტული წილი უკავია ჯგუფის საოპერაციო მოგებას მთლიან შემოსავალში. იგი უდრის პროცენტის, მოგების გადასახადის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე შემოსავლის (EBITDA) შეფარდებას მთლიან შემოსავალთან.

წმინდა მოგების მარჯა - არის შემოსავლის ის პროცენტი, რომელიც რჩება ჯგუფს მთლიანი შემოსავლიდან ყველა საოპერაციო ხარჯის, პროცენტის, გადასახადის, ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯის გამოქვითვის შემდეგ.

ცხრილი № 17

ფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

დამატებითი განმარტებები ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ მონაცემებზე

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ შემოსავალს იღებს სხვადასხვა საქმიანობიდან, როგორცაა განაწილება მიმწოდებლებზე და მესამე პირებზე და ახალი მომხმარებლების მიერთება გამანაწილებელ ქსელზე.

2022 წლის განმავლობაში განაწილებული ელექტროენერგიის მოცულობა, შიდაჯგუფური ტრანზაქციების ჩათვლით, 5,130 გგვტ/სთ-ს შეადგენდა (შიდაჯგუფური ტრანზაქციების ელიმინირებით კი 1,312 გგვტ/სთ). ელექტროენერგიის განაწილებიდან მიღებული შემოსავალი შიდაჯგუფური ტრანზაქციების ელიმინირების გათვალისწინებით შეადგენდა 58,407 ათას ლარს, ხოლო ქსელთან მიერთების მომსახურებიდან მიღებული შემოსავალი 45,811 ათას ლარს გაუტოლდა.

სს „ეპ ჯორჯია გენერაციის“ შემოსავალი გამოითვლება სემეკის მიერ დაწესებული რეგულირებადი ტარიფებისა და ხელშეკრულებით შეთანხმებული ტარიფების გამრავლებით გაყიდული ელექტროენერგიის მოცულობაზე.

2022 წლის 31 დეკემბრისთვის სს ეპ ჯორჯია გენერაციის ჰიდროელექტროსადგურების გაყიდული ელექტროენერგია შეადგენდა 1,703 გგვტ/სთ, რაც გამრავლდა რეგულირებულ და არარეგულირებულ ტარიფებზე. ჯამური გაყიდვებიდან 784 გგვტ/სთ წარმოდგენდა შიდაჯგუფურ გაყიდვებს, 919 გგვტ/სთ კი მესამე მხარეზე გაიყიდა. მესამე მხარეზე ჰიდროელექტროსადგურების წარმოებული ელ.ენერგიის გაყიდვებით ჯგუფმა მიიღო 104,108 ათასი ლარის შემოსავალი.

ცხრილი № 18

ჰესები	შიდაჯგუფური გაყიდვა (გგვტ/სთ)	მესამე მხარეზე გაყიდვა (გგვტ/სთ)	შიდაჯგუფური გაყიდვა - შემოსავალი '000 ლარი	მესამე მხარეზე გაყიდვა - შემოსავალი '000 ლარი
ლაჯანურჰესი	306	65	8,471	1,812
გუმბათჰესი	241	33	6,003	832
რიონჰესი	101	184	1,530	21,320
ზაჰესი	3	166	462	20,704
ჩითახევჰესი	1	97	74	12,211
ძვერულა ჰესი	123	36	5,723	1,673
აწჰესი	1	95	182	12,320
შაორჰესი	6	118	848	18,045
ორთაქალჰესი	1	78	145	9,697
ჩხორჰესი	-	17	-	2,174
სიონჰესი	-	14	5	1,573
საცხენისი ჰესი	-	10	18	1,270
კინკიშაჰესი	-	2	4	273
მარტყოფჰესი	-	2	1	202
ჯამი	783	917	23,466	104,106

როგორც ზემოთ აღინიშნა, სემეკი ადგენს ტარიფებს წარმოებული ელექტროენერგიის წარმოების და გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს უზრუნველყოფისთვის. ტარიფების დადგენა და რეგულირება სემეკის მთავარი ფუნქციაა. წარმოებული ელექტროენერგიიდან შემოსავალი დამოკიდებულია გაყიდული ელექტროენერგიის მოცულობაზე. გარანტირებული სიმძლავრის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი მიიღება გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის რეჟიმში გატარებული დღეების რაოდენობის გამრავლებით დადგენილ დღიურ ტარიფზე. გარანტირებული სიმძლავრის გასაყიდი დღიური ტარიფი 2022 წელს იყო 39,742 ლარი, რაც, 2021 წლის 40,585 ლართან შედარებით, შემცირებული მაჩვენებელია. უნდა აღინიშნოს, რომ, კანონის თანახმად, შპს „ჯიფაუერი“ წლის განმავლობაში 335 დღეს ატარებს გარანტირებული სიმძლავრის მზადყოფნის რეჟიმში (2021 წელი: 335 დღე), ხოლო დანარჩენი დრო ეთმობა სარემონტო სამუშაოებს.

ფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

ცხრილი № 19

თვე	შიდაჯგუფური გაყიდვა (გგვტ/სთ)	მესამე მხარეზე გაყიდვა (გგვტ/სთ)	შიდაჯგუფური გაყიდვა - შემოსავალი '000 ლარი	მესამე მხარეზე გაყიდვა - შემოსავალი '000 ლარი
იანვარი	3.07	-	404	-
თებერვალი	0.72	-	99	-
მარტი	6.74	-	902	-
აპრილი	-	-	-	-
მაისი	-	-	-	-
ივნისი	-	-	-	-
ივლისი	-	2.75	-	355
აგვისტო	-	2.27	-	305
სექტემბერი	-	1.96	-	250
ოქტომბერი	4.90	-	606	-
ნოემბერი	10.44	-	1,245	-
დეკემბერი	16.15	-	1,907	-
ჯამი	42.01	6.98	5,164	909

დამატებითი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ

მდგრადი განვითარების პოლიტიკა

ჯგუფის დედა კომპანიას ENERGO-PRO A.S.-ს და ყველა მის შვილობილ კომპანიას შემოაქვს „მდგრადობის პოლიტიკა“. ENERGO-PRO A.S.-ს ჯგუფი მოწოდებულია მდგრადი განვითარებისა და მისი ინვესტიციების გავლენის სფეროებში მცხოვრები საზოგადოების კეთილდღეობისა და დაცვისკენ. ჯგუფი აღიარებს, რომ ის პოლიტიკა და პრაქტიკა, რომელსაც დღეს ვიღებთ, აყალიბებს არა მხოლოდ ჩვენს ცხოვრებას, არამედ მომავალ თაობებს. ამიტომ, მიაჩნია, რომ აუცილებელია მდგრადობის საკითხების ინტეგრირება მის ყოველდღიურ ოპერაციებში. ENERGO-PRO A.S.-ს მიერ დამტკიცებული პოლიტიკების მიზანია აღწეროს ჯგუფში შევამალი კომპანიების მდგრადობის ვალდებულებები. იგი აღწერს ლიდერობას, გარემოს და ბიომრავალფეროვნებას, თემებს, მმართველობას და ადამიანური რესურსების ვალდებულებებს.

გარემოს დაცვა

ჯგუფი კარგად აცნობიერებს თავის სოციალურ და გარემოსდაცვით პასუხისმგებლობას. ჯგუფს მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი, ხელი შეუწყოს არსებული რესურსების სამართლიან მოხმარებას, რაც ზიანს არ მიაყენებს გარემოს. ჩვენი პროექტები ელექტროენერგიის განაწილებაში სრულად აკმაყოფილებს გარემოსდაცვით მოთხოვნებს. ჯგუფი ცდილობს აღმოფხვრას და თავიდან აიცილოს გარემოზე ზემოქმედების უარყოფითი შედეგები.

2022 წლის განმავლობაში ჯგუფმა განახორციელა რამდენიმე მნიშვნელოვანი პროექტი, როგორიცაა:

- ▶ გარემოსდაცვითი რეგულაციების შესრულებაზე მუშაობა ბუნების დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან;
- ▶ ნარჩენების მართვის გეგმების მომზადება და/ან განახლება.
- ▶ ატმოსფერული ჰაერის სიბერე დაბინძურების კონტროლი, რაც გამოიხატება გაფრქვევის წერილებში ტემპერატურის გაზომვაში.
- ▶ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების დოკუმენტაციის მომზადება და/ან განახლება საქართველოს გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში;
- ▶ სხვადასხვა სახის კორესპონდენციის წარმოება, რომელიც ეხება გარემოსდაცვის საკითხებს;
- ▶ განვითარების დეპარტამენტისთვის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დოკუმენტაციის მომზადებაში მონაწილეობის მიღება, შეხვედრებში მონაწილეობა, კონტრაქტორებთან შეხვედრების ჩათვლით, ნარჩენების მართვის გეგმების მომზადება ახალი პროექტებისთვის;

დამატებითი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ (გაგრძელება)

- ▶ ენერგო-პრო ჯგუფთან და ჩეხეთის ოფისთან ერთად მუშაობა სხვადასხვა საკითხებსა და დოკუმენტებზე; მათ მიერ მოთხოვნილი დოკუმენტების მოძიება და გაგზავნა;
- ▶ ჰიდროელექტროსადგურებზე შრომის პირობების დაცვის მონიტორინგის ჩატარება;
- ▶ ენერგო-პრო ჯგუფთან ერთად ESG Risk Rating-ის და South Pole-თან ერთად GHG Accounting დოკუმენტებზე მუშაობა.

ჯგუფის პოლიტიკის ყველაზე მნიშვნელოვანი საყრდენი მისი თანამშრომლებია. ამიტომ პრიორიტეტი ენიჭება ადამიანური რესურსების ჯეროვან მართვას და საწარმოში საკადრო პოლიტიკის ეფექტურად განხორციელებას. დღესდღეობით ჯგუფში დასაქმებულია 6,069 ადამიანი. თანამშრომელთა მოტივირება, მათი ტრენინგი-განვითარება, სათანადო პირობების შექმნა, დისციპლინისა და სამუშაოსადმი თავდადებას შემუშავება განმსაზღვრელი და აუცილებელი ფაქტორია იმისათვის, რომ საწარმომ დასახულ მიზნებს მიაღწიოს. ჯგუფში შემავალი კომპანიები აქტიურად მონაწილეობენ სოციალურ ცხოვრებაში და ახორციელებს შემდეგ სოციალურ პროექტებს.

მათ შორისაა:

- ▶ **ენერგოსექტორის პოპულარიზაცია ახალგაზრდებს შორის** – სამიზნე ჯგუფებია მოსწავლეები და პროფესიული სასწავლებლების სტუდენტები. პროექტის მიზანია მათი დაინტერესება ამ სფეროთი თეორიული და პრაქტიკული მეცადინეობების მეშვეობით და ასევე თბოელექტროსადგურების მონახულებითა და პრეზენტაციების წარმოდგენით.
 - ▶ **კვალიფიკაციის ასამაღლებელი შიდა და გარე ტრენინგები** – თანამშრომელთა პროფესიული განვითარებისთვის კომპანიას შექმნილი აქვს სპეციალური სასწავლო-საველე ზონები, სადაც ტარდება თეორიული და პრაქტიკული ტრენინგები შრომის უსაფრთხოების შესახებ. ასევე ტარდება სხვა შიდა და გარე ტრენინგები, რომლებიც თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლებას ემსახურება. პროფესიულ კოლეჯ მერმისტანთან ერთად შემუშავდა პროგრამა ელექტროუსაფრთხოება და ელექტროტექნიკის საფუძვლები. ამ პროგრამის ხანგრძლივობაა 90 საათი, ფორმატი დისტანციური, ლექციები ჩატარებს როგორც კოლეჯის წარმომადგენლებმა, ასევე ჩვენი კომპანიის შიდა ტრენერებმა. ლექციების დასრულების შემდგომ კოლეჯის ტერიტორიაზე ჩატარდა ტესტირება, რის საფუძველზეც აღნიშნული პროგრამის მონაწილეებმა მიიღეს დიპლომი.
 - ▶ **სტაჟირება სტუდენტებისთვის** – კომპანია ახორციელებს ინოვაციურ პროექტს, რომლის ერთ-ერთი ასპექტი ითვალისწინებს მემორანდუმს 18 უმაღლეს და პროფესიულ სასწავლებელთან. ამ სასწავლებლების წარმატებული სტუდენტები იღებენ სტიპენდიებს და სტაჟირებას გადიან კომპანიაში შემდგომი დასაქმების პერსპექტივით. აღსანიშნავია, რომ მიმდინარე წელს კომპანიას ჰყავს 3 სტიპენდიანტი ახალგაზრდა გოგონა, რომლებიც დაინტერესდნენ ენერგეტიკის მიმართულებით.
- ამასთან, საზაფხულო დასაქმების პროგრამის ფარგლებში, ენერგოსექტორით დაინტერესებულ სტუდენტებს საშუალება ეძლევათ, მიიღონ ანაზღაურებადი სტაჟირება. ისინი, ვინც სტაჟირებას წარმატებით გაივლიან, კომპანიაში აგრძელებენ მუშაობას. 2021 წელს ქუთაისში გაიხსნა EPG კლასი. აკაკი წეთლის სახელობის სახელმწიფო ინსტიტუტში დაარსდა კომპანიის სახელობითი აუდიტორია, რომელიც აღიჭურვა თანამედროვე სწავლებისთვის საჭირო ინვენტარით.
- ▶ **ჩეხურ ქართული საგანმანათლებლო პროექტი** - ჩეხურ - ქართული სამეცნიერო პროგრამის ფარგლებში კომპანია თანამშრომლობს ქართულ და ჩეხურ უნივერსიტეტებთან. საგრანტო პროექტის ფარგლებში ჰიდროენერგეტიკული მიმართულებით კონფერენციაზე განხორციელდა კომპანიის და უნივერსიტეტების ერთობლივი ნაშრომის წარდგენა, სტუდენტებისთვის ვორკშოპების ჩატარება, აკ. წერეთლის უნივერსიტეტის სტუდენტებისთვის სტიპენდიების შეთავაზება ჩეხეთის მხარის მიერ. 2022 წლის განმავლობაში მოცემული პროექტის ფარგლებში პრადისა და ქუთაისის უნივერსიტეტში ჩატარდა ვორკშოპები თემაზე - პროფესიული შესაძლებლობების გაძლიერება ჰიდროენერგეტიკაში. აკ. წერეთლის უნივერსიტეტის სტუდენტები იმყოფებოდნენ სასწავლო ვიზიტით პრადაში, კომპანია ამ პროექტის პარტნიორი და თანადამფინანსებელია.
 - ▶ **თანამშრომელთა მოტივირება** – ჯგუფი თითოეულ თანამშრომელს უფინანსებს ჯანმრთელობის, სიცოცხლისა და უბედური შემთხვევებისგან დაზღვევას. თანამშრომელთა შეფასება და წახალისება მუდმივად ხდება ფულადი და არაფულადი კომპენსაციით.

დამატებითი ინფორმაცია ჯგუფის შესახებ (გაგრძელება)

- ▶ **სამუშაო გარემო** – ჯგუფის ხელმძღვანელობა ზრუნავს თანამშრომლებისთვის ოპტიმალური სამუშაო გარემოს შექმნასა და მათ პროფესიულ განვითარებაზე. ითვალისწინებს რა ადამიანური რესურსების მართვის თანამედროვე მეთოდებსა და სტანდარტებს, ჯგუფი საკადრო პოლიტიკას ახორციელებს შრომითი რეგულაციების მიხედვით, რომლებითაც განისაზღვრება შრომითი ურთიერთობის დარეგულირება, კადრების შერჩევა, თანამშრომელთა განვითარება, შრომის ანაზღაურება და წახალისება, თანამშრომელთა დაცვა-უსაფრთხოება და ადამიანური რესურსების მართვასთან დაკავშირებული სხვა საკითხები.
- ▶ **სამუშაოს მიღმა** – კომპანია დროდადრო აწყობს სხვადასხვა კულტურულ და სპორტულ ღონისძიებას და შეხვედრებს სამუშაო გარემოს გასაუმჯობესებლად და კორპორატიული კულტურის განსავითარებლად. ასეთი მიდგომით ჩვენ ვწერგავთ გუნდურ სულისკვეთებას და ვქმნით გარემოს, სადაც თანამშრომლები ერთმანეთს ეხმარებიან და ნდობას უცხადებენ.
- ▶ **კარიერული განვითარება** – კომპანია ახალი თანამშრომლების ასაყვანად ეყრდნობა თანამედროვე პროცედურებს, რაც მოიცავს კანდიდატების ძებნას, შეფასებას, შერჩევას და ვაკანტურ თანამდებობაზე დანიშვნას. ვაკანტური თანამდებობებისთვის ჯერ შიდა კანდიდატები განიხილებიან. შიდა კანდიდატების არარსებობის შემთხვევაში, ახალი თანამშრომელი გარე კანდიდატებიდან შეირჩევა. კანდიდატის საბოლოო შეფასება ხდება ვაკანსიის მოთხოვნებიდან გამომდინარე, რომლებიც შეეხება განათლებას, სამუშაო

გამოცდილებას და პროფესიულ ცოდნას, ბიზნესუნარებს და თვისებებს, ზოგად უნარებს და ტექნიკურ უნარებს. კომპანიის ხელმძღვანელობა გამოცდილი პროფესიონალების დახმარებით ახორციელებს ახალგაზრდა თანამშრომლებს დატრენინგებას და განვითარებას. კომპანიის საკადრო პოლიტიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტია ახალგაზრდა თაობის ცოდნის გაღრმავება, რასაც კომპანია ახორციელებს თავისივე – მაღალკვალიფიციური და გამოცდილი თანამშრომლების მხარდაჭერით.

ეს მიმართულებები კომპანიის ბიზნესსტრატეგიისა და კულტურის განუყოფელი ნაწილია. ისინი დღემდე წარმატებით და ეფექტურად მუშაობს, რაც მომავალში მათი გაგრძელების და განვითარების საწინდარია.

ძირითადი რისკები და განუსაზღვრელობები

ფინანსური რისკის მართვა

რისკის მართვის ფუნქციას ჯგუფში ეკისრება ფინანსური, საოპერაციო და იურიდიული რისკების მართვა. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო (მათ შორის სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის ძირითადი ამოცანებია რისკის ლიმიტების დადგენა და შემდგომ უზრუნველყოფა იმისა, რომ დაუფარავი დავალიანება დადგენილ ლიმიტებს არ სცდებოდეს.

საოპერაციო და იურიდიული რისკის მართვის ფუნქციების მიზანია შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფა საოპერაციო და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დასაყვანად. დეტალური ინფორმაცია ფინანსური რისკების შესახებ წარმოდგენილია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების „ფინანსური რისკების მართვის“ შენიშვნებში.

ბიზნესის რისკის მართვა

ჯგუფის მთავარი საოპერაციო და იურიდიული რისკები უკავშირდება საქართველოს მარეგულირებელ გარემოს და ეკონომიკურ სიტუაციას. საქართველოს ენერგოსექტორში გაგრძელდა ფუნდამენტური ცვლილებები, რომელიც აღწერილია „ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა საქართველოში“. ნებისმიერი ახალი რეგულაცია ან არსებული რეგულაციების ნებისმიერი ცვლილება, როგორცაა საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილება ევროკავშირთან უფრო მჭიდროდ მოახდინოს თავისი მარეგულირებელი ჩარჩოს დაახლოება, შეიძლება მოითხოვოს მნიშვნელოვანი ცვლილებები ჯგუფის საქმიანობაში, მაგალითად მოახდინოს ჯგუფის რესტრუქტურისა ან სხვაგვარად შეცვალოს თავისი ბიზნესი, შეიძლება ჰქონდეს არსებითი უარყოფითი ეფექტი, ჯგუფის საქმიანობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

ჯგუფზე ასევე ვრცელდება ლიცენზირების ბევრი მოთხოვნა და მასზე შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ლიცენზიის დაკარგვამ ან სალიცენზიო მოთხოვნების შეუსრულებლობამ.

ძირითადი რისკები და განუსაზღვრელობები (გაგრძელება)

ჯგუფში შევამალი კომპანიები ექვემდებარება მკაცრ რეგულირებას, განსაკუთრებით ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფებთან დაკავშირებით. რეგულირებად ტარიფებში შესული ნებისმიერი ცვლილება შეიძლება უარყოფითად აისახოს ჯგუფის საოპერაციო შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, ჯგუფს აქვს რისკი იმისა, რომ ქვეყანაში ელექტროენერგიაზე მოთხოვნა შემცირდეს და შესაბამისად შემცირდეს განაწილებული ელექტროენერგიის მოცულობა. ელექტროენერგიაზე მოთხოვნას, ძირითადად, განსაზღვრავს საქართველოში ეკონომიკური აქტივობის დონე. ეკონომიკის შეფერხება, როგორც წესი, იწვევს ელექტროენერგიის მოხმარების შემცირებას, ეს კი უარყოფითად მოქმედებს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე. განაწილების ტარიფის გამოთვლის მეთოდოლოგია საჭიროებს დაშვებებს ელექტროენერგიის განაწილების მოცულობასთან დაკავშირებით. თუ ფაქტობრივი განაწილების მოცულობა დაშვებულზე ნაკლებია, ეს უარყოფითად აისახება ჯგუფის ელექტროენერგიის განაწილებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე, რადგან დაყოვნდება ანაზღაურების გადანაწილება. ჯგუფზე ასევე მოქმედებს ეკონომიკური პირობების გაუარესების შედეგად საექვო დებიტორული დავალიანების დონეების ზრდა.

ძირითადი მმართველობითი ფუნქციები უზრუნველყოფს შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფას, რათა ზემოაღნიშნული რისკფაქტორები მინიმუმამდე იქნეს დაყვანილი.

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 31 მაისს.

მიხეილ ბოცვაძე

დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე

2023 წლის 31 მაისი

თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი

ფინანსური მენეჯერი

2023 წლის 31 მაისი

თბილისი, საქართველო

ძირითადი რისკები და განუსაზღვრელობები (გაგრძელება)

ჯგუფში შევამალი კომპანიები ექვემდებარება მკაცრ რეგულირებას, განსაკუთრებით ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფებთან დაკავშირებით. რეგულირებად ტარიფებში შესული ნებისმიერი ცვლილება შეიძლება უარყოფითად აისახოს ჯგუფის საოპერაციო შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, ჯგუფს აქვს რისკი იმისა, რომ ქვეყანაში ელექტროენერგიაზე მოთხოვნა შემცირდეს და შესაბამისად შემცირდეს განაწილებული ელექტროენერგიის მოცულობა. ელექტროენერგიაზე მოთხოვნას, ძირითადად, განსაზღვრავს საქართველოში ეკონომიკური აქტივობის დონე. ეკონომიკის შეფერხება, როგორც წესი, იწვევს ელექტროენერგიის მოხმარების შემცირებას, ეს კი უარყოფითად მოქმედებს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე. განაწილების ტარიფის გამოთვლის მეთოდოლოგია საჭიროებს დაშვებებს ელექტროენერგიის განაწილების მოცულობასთან დაკავშირებით. თუ ფაქტობრივი განაწილების მოცულობა დაშვებულზე ნაკლებია, ეს უარყოფითად აისახება ჯგუფის ელექტროენერგიის განაწილებიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე, რადგან დაყოვნდება ანაზღაურების გადანაწილება. ჯგუფზე ასევე მოქმედებს ეკონომიკური პირობების გაუარესების შედეგად საექვო დებიტორული დავალიანების დონეების ზრდა.

ძირითადი მმართველობითი ფუნქციები უზრუნველყოფს შიდა პოლიტიკისა და პროცედურების სწორად ფუნქციონირების უზრუნველყოფას, რათა ზემოაღნიშნული რისკფაქტორები მინიმუმამდე იქნეს დაყვანილი.

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 31 მაისს.

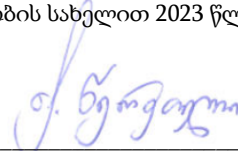

მიხეილ ბოცვაძე

დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე

2023 წლის 31 მაისი

თბილისი, საქართველო

ქრისტინე წერეთელი

ფინანსური მენეჯერი

2023 წლის 31 მაისი

თბილისი, საქართველო